

Opatrenie

Ministerstva financií Slovenskej republiky

zo 16. decembra 2002 č. 23054/2002-92,

ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva v znení opatrenia z 11. decembra 2003 č. 25167/2003-92, opatrenia z 24. novembra 2004 č. MF/10069/2004-74, opatrenia zo 14. decembra 2005 č. MF/26670/2005-74, opatrenia z 12. decembra 2006 č. MF/25814/2006-74, opatrenia z 5. decembra 2007 č. MF/16317/2007-74, opatrenia z 27. novembra 2008 č. MF/23535/2008-74, opatrenia z 12. marca 2009 č. MF/10531/2009-74, opatrenia z 3. decembra 2009 č. MF/26312/2009-74, opatrenia zo 16. júna 2010 č. MF/15653/2010-74, opatrenia z 13. decembra 2010 č. MF/25822/2010-74, opatrenia zo 14. decembra 2011 č. MF/27262/2011-74, opatrenia zo 16. decembra 2013 č. MF/17922/2013-74, opatrenia z 3. decembra 2014 č. MF/23635/2014-74, opatrenia z 2. decembra 2015 č. MF/19930/2015-74, opatrenia zo 6. decembra 2017 č. MF/14776/2017-74, opatrenia z 19. septembra 2018 č. MF/015328/2018-74 a opatrenia z 21. decembra 2018 č. MF/017028/2018-74

Ministerstvo financií Slovenskej republiky podľa § 4 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení zákona č. 561/2003 Z. z. (ďalej len „zákon“) ustanovuje:

§ 1

Základné ustanovenie

(1) Týmto opatrením sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre

- a) právnické osoby, ktoré podnikajú podľa osobitných predpisov,¹⁾
- b) fyzické osoby podľa § 1 ods.1 písm. a) tretieho bodu zákona (ďalej len „fyzická osoba – podnikateľ“), ak účtujú v sústave podvojného účtovníctva,
- c) zahraničné osoby podľa § 1 ods.1 písm. a) druhého bodu zákona.

(2) Toto opatrenie sa nevzťahuje na osoby uvedené v odseku 1, na ktoré sa vzťahuje § 17a zákona a osoby, na ktoré sa vzťahujú postupy účtovania a rámcová účtová osnova ustanovená osobitnými predpismi.²⁾

¹⁾ Napríklad § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka, zákon č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku v znení neskorších predpisov.

²⁾ Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 30. novembra 2005 č. MF/22930/2005-74, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre zdravotné poisťovne (oznámenie č. 592/2005 Z. z.).

Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 30. novembra č. MF/24035/2005-74, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a účtovej osnove pre Sociálnu poisťovňu (oznámenie č. 580/2005 Z. z.).

Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 11. decembra 2003 č. 24501/2003-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcová účtová osnova pre rozpočtové organizácie, štátne fondy, príspevkové organizácie, obce a vyššie územné celky (oznámenie č. 567/2003 Z. z.) v znení neskorších predpisov.

(3) Rámcová účtová osnova pre osoby uvedené v odseku 1 tvorí prílohu č. 1 k tomuto opatreniu.

Všeobecné ustanovenia

§ 2

Deň uskutočnenia účtovného prípadu

(1) Dňom uskutočnenia účtovného prípadu je deň splnenia dodávky, platby záväzku, inkasa pohľadávky, započítania pohľadávky, postúpenia pohľadávky, prevzatia dlhu, poskytnutia a prijatia preddavku, úhrady úveru alebo pôžičky poskytnutím nového úveru alebo pôžičky, zistenia manka na majetku a záväzkoch, schodku, prebytku majetku, škody na majetku, vkladu do obchodnej spoločnosti a družstva, pohybu majetku vo vnútri účtovnej jednotky a deň zistenia ďalších skutočností vyplývajúcich z osobitných predpisov alebo z vnútorných podmienok účtovnej jednotky, ktoré sú predmetom účtovníctva a ktoré v účtovnej jednotke nastali a účtovná jednotka má k dispozícii potrebné podklady, ktoré dokumentujú tieto skutočnosti.

(2) Pri nehnuteľnostiach obstaraných na základe zmluvy, pri ktorých sa vlastníctvo nadobúda povolením vkladu do katastra nehnuteľností³⁾ a do nadobudnutia vlastníctva nadobúdateľ nehnuteľnosť užíva, dňom uskutočnenia účtovného prípadu je deň prevzatia nehnuteľnosti nadobúdateľom; u prevádzajúceho je dňom uskutočnenia účtovného prípadu deň odovzdania nehnuteľnosti. Ak nebude vklad do katastra nehnuteľností povolený, účtovné zápisy sa zrušia.

(3) Pri príspevku do kapitálového fondu z príspevkov^{3a)} je dňom uskutočnenia účtovného prípadu deň splatenia príspevku; deň splatenia pri nepeňažnom príspevku je deň prevzatia príspevku obchodnou spoločnosťou a u akcionára alebo spoločníka je to deň odovzdania príspevku obchodnej spoločnosti.

§ 2a

(1) Účtovným prípadom ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka je účtovanie skutočností

- a) podľa § 2 ods. 2 zákona, pri ktorých sa účtovný zápis uskutočňuje iba ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka (ďalej len „závierkové účtovné prípady“),
- b) podľa § 2 ods. 2 zákona týkajúcich sa ich stavu ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka a ktoré účtovná jednotka zistila do dňa zostavenia účtovnej závierky (ďalej len „upravujúce závierkové účtovné prípady“); upravujúcim závierkovým účtovným prípadom nie je účtovanie skutočností, ktoré nastali medzi dňom, ku

Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 10. decembra 2002 č. 22502/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a účtovej osnove pre účtovné jednotky, ktoré nie sú založené alebo zriadené za účelom podnikania (oznámenie č. 734/2002 Z. z.) v znení neskorších predpisov.

³⁾ § 28 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon).

3a) § 123 ods. 2 a § 217a Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov.

ktorému sa zostavuje účtovná závierka a dňom jej zostavenia, ak nesúvisia so stavom ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, napríklad pokles trhovej ceny cenných papierov v období medzi dňom, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka a dňom jej zostavenia,

- c) z dôvodu otvorenia účtovných kníh podľa § 16 ods. 10 zákona do dňa schválenia účtovnej závierky.

§ 3 **Účtový rozvrh**

(1) Účtový rozvrh obsahuje syntetické účty z rámcovej účtovej osnovy a môže obsahovať účtovnou jednotkou vytvorené syntetické účty majetku, záväzkov a vlastného imania nadväzujúce na ekonomický obsah účtovej skupiny, v rámci ktorej vytvorené syntetické účty dopĺňajú rámcovú účtovú osnovu, pričom k vytvorenému syntetickému účtu sa priradí trojmiestny číselný znak a slovné označenie.

- (2) V účtovom rozvrhu sa analytické účty vytvárajú v súlade s § 4.

§ 4 **Vytváranie analytických účtov k syntetickým účtom**

(1) Pri vytváraní analytických účtov sa zohľadňujú tieto hľadiská:

- a) členenie majetku podľa druhu, hmotne zodpovedných osôb a miesta umiestnenia majetku; osobitne sa sleduje majetok poskytnutý účtovnej jednotke na zabezpečenie jej pohľadávky, cenné papiere v umorovacom konaní,
- b) členenie majetku podľa doby použiteľnosti na dlhodobý majetok a krátkodobý majetok,
- c) členenie pohľadávok a záväzkov podľa dohodnutej doby splatnosti a zostatkovej doby splatnosti,
- d) členenie podľa jednotlivých dlžníkov alebo rovnorodých skupín dlžníkov,
- e) členenie podľa jednotlivých veriteľov alebo rovnorodých skupín veriteľov,
- f) členenie podľa jednotlivých mien podľa § 4 ods. 7 zákona,
- g) členenie podľa položiek účtovnej závierky, a to vrátane požiadaviek na zostavenie poznámok; členenie sa týka aj požiadaviek na zverejňovanie údajov z účtovnej závierky,
- h) členenie podľa požiadaviek na vyčíslenie základu dane jednotlivých daní,
- i) členenie pre potreby zúčtovania zdravotného, nemocenského a dôchodkového poistenia, príspevkov na poistenie v nezamestnanosti a príspevku do garančného fondu,
- j) členenie z hľadiska potrieb finančného riadenia účtovnej jednotky,
- k) členenie finančných účtov, nákladov a výnosov pre činnosť vykonávanú účtovnou jednotkou
 1. na základe výlučného práva, pričom výlučným právom sa rozumie právo na poskytovanie určitej služby alebo vykonávanie činnosti na vymedzenom geografickom území, ktorá je na základe osobitného predpisu vyhradená jedinej účtovnej jednotke,
 2. na základe osobitného práva, pričom osobitným právom sa rozumie
 - 2a. právo na poskytovanie určitej služby alebo na vykonávanie činnosti v určitej oblasti, ktorá je na základe osobitného predpisu vyhradená dvom účtovným jednotkám alebo účtovným jednotkám, ktoré sú verejným podnikom alebo obmedzenému počtu účtovných jednotiek alebo účtovným jednotkám, ktoré sú

verejnými podnikmi, bez toho, aby sa obmedzenie počtu účtovných jednotiek alebo voľba oprávnených účtovných jednotiek zakladala na objektívnych, primeraných a nediskriminačných kritériách; verejným podnikom sa rozumie účtovná jednotka, ktorá postupuje podľa tohto opatrenia, a v ktorej orgány verejnej moci vykonávajú priamo alebo nepriamo väčšinový vplyv z dôvodu vlastníctva účtovnej jednotky, hlasovacích práv, podielu na základnom imaní a pravidiel, ktorými sa táto účtovná jednotka riadi,

- 2b. výhoda, ktorá jednu účtovnú jednotku alebo viaceré účtovné jednotky v značnom rozsahu zvyhodňuje oproti iným účtovným jednotkám pri vykonávaní rovnakej činnosti v tej istej oblasti na vymedzenom geografickom území za porovnateľných podmienok,
- 3. vo verejnom záujme, pričom účtovná jednotka prijíma náhradu za túto činnosť v akejkoľvek forme a zároveň vykonáva aj iné činnosti,
 - l) členenie podľa jednotlivých druhov rezerv a opravných položiek,
 - m) iné hľadiská podľa potrieb účtovnej jednotky.

(2) Podľa povahy majetku a záväzkov sa v účtovníctve vytvára analytická evidencia, ktorá obsahuje okrem ocenenia aj ďalšie pre účtovnú jednotku potrebné údaje.

§ 5

Časové rozlíšenie nákladov a výnosov

(1) Náklady a výnosy sa účtujú do obdobia, s ktorým časovo a vecne súvisia. Opravy nevýznamných nákladov a nevýznamných výnosov minulých účtovných období sa účtujú ako účtovné prípady bežného účtovného obdobia na príslušných účtoch nákladov alebo výnosov z hospodárskej činnosti účtovnej jednotky.

(2) Náhrady vynaložených nákladov predchádzajúcich účtovných období sa účtujú do výnosov bežného účtovného obdobia.

(3) Náklady a výdavky, ktoré sa týkajú budúcich účtovných období, sa časovo rozlišujú ako

- a) náklady budúcich období na účtoch 381 a 382,
- b) výdavky budúcich období na účte 383.

(4) Výnosy a príjmy, ktoré sa týkajú budúcich účtovných období, sa časovo rozlišujú ako

- a) výnosy budúcich období na účte 384,
- b) príjmy budúcich období na účte 385.

(5) Kritériom na účtovanie účtovných prípadov časového rozlíšenia je skutočnosť, že je známy ich vecný obsah, suma a je určené obdobie, ktorého sa týkajú.

(6) Náklady a výnosy sa účtujú na príslušných účtoch nákladových druhov a výnosových položiek časovo rozlíšené, s výnimkou nákladových druhov, ktoré tvoria komplexné náklady budúcich období. Vznik komplexných nákladov budúcich období sa po prvotnom zaúčtovaní na príslušných účtoch nákladových druhov v účtovej triede 5 účtuje v prospech účtu 655 a na ľarchu účtu 382 a ich zúčtovanie v prospech účtu 382 a na ľarchu účtu 555.

(7) Na účty časového rozlíšenia sa vzťahuje dokladová inventúra a pri inventarizácii sa posudzuje ich výška a odôvodnenosť existencie časového rozlíšenia.

§ 6

Vnútroorganizačné účtovníctvo

(1) Vnútroorganizačné účtovníctvo možno organizovať

- a) v rámci analytických účtov k finančnému účtovníctvu, pričom sa využijú účty vnútroorganizačné náklady a vnútroorganizačné výnosy, ktoré sa zaradia do účtových skupín 59 a 69,
- b) v samostatnom účtovnom okruhu, pre ktorý sa vytvoria účty v rámci voľných účtových tried 8 a 9 a ich obsahová náplň,
- c) kombináciou postupov podľa písmen a) a b).

(2) Vo vnútroorganizačnom účtovníctve môže byť obdobie účtovania a vykazovania kratšie ako účtovné obdobie.

(3) Spojovacie účty preukazujúce nadväznosť medzi finančným účtovníctvom a vnútroorganizačným účtovníctvom pri jeho organizácii v samostatnom účtovnom okruhu sa vytvárajú v rámci účtových tried 8 a 9 alebo ich funkciu nahrádza technické spracovanie dát.

(4) Účty vnútroorganizačného účtovníctva sa uvádzajú v účtovom rozvrhu.

§ 7

Otvorenie účtovných kníh

(1) Účty hlavnej knihy sa otvoria účtovnými zápismi. Konečné zostatky jednotlivých súvahových účtov majetku, záväzkov a vlastného imania sa zaúčtujú ako začiatkové stavy jednotlivých súvahových účtov majetku, záväzkov a vlastného imania k prvému dňu bezprostredne nasledujúceho účtovného obdobia.

(2) Začiatkové stavy súvahových účtov sa pri otvorení účtovných kníh účtujú účtovnými zápismi na ľarchu účtu 701 – Začiatkový účet súvahový a v prospech príslušných novootvorených účtov záväzkov a vlastného imania a účtovnými zápismi v prospech účtu 701 – Začiatkový účet súvahový a na ľarchu príslušných novootvorených účtov majetku.

(3) Pri otvorení účtov sa výsledok hospodárenia bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia zaúčtuje na účte 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní. Účtovný zisk sa účtuje na ľarchu účtu 701 – Začiatkový účet súvahový a v prospech účtu 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní. Účtovná strata sa účtuje v prospech účtu 701 – Začiatkový účet súvahový a na ľarchu účtu 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní.

(4) Stav účtu 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní sa účtuje

- a) podľa rozhodnutia príslušného orgánu účtovnej jednotky, ak ide o účtovný zisk, zaúčtovaním v prospech príslušných účtov účtovej skupiny 41 – Základné imanie a kapitálové fondy, 42 – Fondy tvorené zo zisku a prevedené výsledky hospodárenia a v prospech **príslušného účtu účtovej skupiny 36 – Závazky voči spoločníkom a združeniu**, alebo v prospech ďalších účtov v súlade s osobitnými predpismi alebo na základe rozhodnutia príslušného orgánu; ak príslušný orgán účtovnej jednotky do konca účtovného obdobia nerozhodol o rozdelení zisku, možno tento zisk alebo jeho časť účtovať na účte 428 – Nerozdelený zisk minulých rokov,

- b) podľa rozhodnutia príslušného orgánu účtovnej jednotky, ak ide o účtovnú stratu, zaúčtovaním na ťarchu príslušných účtov účtovnej skupiny 41 – Základné imanie a kapitálové fondy, 42 – Fondy tvorené zo zisku a prevedené výsledky hospodárenia a na ťarchu **príslušného účtu účtovnej skupiny 35 – Pohľadávky voči spoločníkom a združeniu**, alebo na ťarchu ďalších účtov na základe rozhodnutia príslušného orgánu; ak príslušný orgán účtovnej jednotky do konca účtovného obdobia nerozhodol o vyrovnaní straty, možno túto stratu alebo jej časť účtovať na účte 429 – Neuhradená strata minulých rokov,
- c) v účtovných jednotkách, ktorými sú fyzické osoby – podnikatelia, účtovnými zápismi v prospech alebo na ťarchu účtu 491 – Vlastné imanie fyzickej osoby – podnikateľa.

§ 8

Uzavretie účtovných kníh a účtovná závierka

- (1) Účty hlavnej knihy sa uzavrujú účtovnými zápismi podľa § 16 zákona.
- (2) Pri uzavretí účtovných kníh sa
 - a) zisťujú obraty strán Má dať a strán Dal jednotlivých účtov,
 - b) zisťujú konečné stavy výsledkových účtov a konečné zostatky súvahových účtov,
 - c) zisťuje výsledok hospodárenia pred zdanením daňou z príjmov; mimo účtovníctva sa zistí základ dane z príjmov a vyčíslená daň z príjmov sa účtuje podľa § 10,
 - d) účtujú konečné stavy účtov nákladov v prospech týchto účtov a na ťarchu účtu 710 – Účet ziskov a strát a konečné stavy účtov výnosov na ťarchu týchto účtov a v prospech účtu 710 – Účet ziskov a strát,
 - e) účtujú konečné zostatky účtov majetku v prospech týchto účtov a na ťarchu účtu 702 – Konečný účet súvahový a konečné zostatky účtov záväzkov a vlastného imania na ťarchu týchto účtov a v prospech účtu 702 – Konečný účet súvahový,
 - f) zisťuje výsledok hospodárenia a účtuje sa, ak ide o účtovný zisk na ťarchu účtu 710 – Účet ziskov a strát a v prospech účtu 702 – Konečný účet súvahový, ak ide o účtovnú stratu v prospech účtu 710 – Účet ziskov a strát a na ťarchu účtu 702 – Konečný účet súvahový.
- (3) Po uskutočnení účtovného zápisu podľa odseku 2 písm. f) sa účtovné knihy uzatvoria a zostaví sa účtovná závierka.
- (4) V účtovných jednotkách, ktorými sú verejné obchodné spoločnosti, pri uzavretí účtovných kníh sa nepostupuje podľa odseku 2 písm. f), ale sa účtuje o nároku spoločníkov na podiele na výsledku hospodárenia. Ak výsledok hospodárenia je zisk, účtuje sa na ťarchu účtu 596 – Prevod podielov na výsledku hospodárenia spoločníkom so súvzťažným zápisom v prospech účtu 364 – Záväzky voči spoločníkom a členom pri rozdeľovaní zisku. Ak výsledok hospodárenia je strata, účtuje sa na ťarchu účtu 354 – Pohľadávky voči spoločníkom a členom pri úhrade straty so súvzťažným zápisom v prospech účtu 596 – Prevod podielov na výsledku hospodárenia spoločníkom. Podľa tohto odseku sa účtuje aj v účtovníctve účtovnej jednotky, ktorá je komanditnou spoločnosťou, vo vzťahu ku komplementárom.

§ 9

Zisťovanie výsledku hospodárenia v účtovníctve

- (1) Výsledkom hospodárenia môže byť zisk alebo strata.

(2) Výsledok hospodárenia pred zdanením sa zisťuje ako rozdiel výnosov účtovaných na účtoch účtovej triedy 6 a nákladov účtovaných na účtoch účtovej triedy 5 okrem účtov 591, 592, 595 a účtov vnútroorganizačných výnosov a vnútroorganizačných nákladov.

(3) Výsledok hospodárenia po zdanení daňou z príjmov – účtovný výsledok hospodárenia, ktorým môže byť účtovný zisk alebo účtovná strata, sa zistí ako rozdiel výnosov účtovaných na účtoch účtovej triedy 6 a nákladov účtovaných na účtoch účtovej triedy 5.

(4) Výsledok hospodárenia sa člení podľa toho, z akej činnosti vznikol, na výsledok hospodárenia z

- a) hospodárskej činnosti,
- b) finančnej činnosti.

(5) Hospodárska činnosť je prevádzková činnosť, ktorá súvisí s predmetom podnikania účtovnej jednotky, činnosť vykonávaná na podporu prevádzkovej činnosti a súvisí s hospodárskou činnosťou okrem finančných činností. Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti je rozdiel výnosov účtovaných na účtoch účtovných skupín 60 až 65 a nákladov účtovaných na účtoch účtovných skupín 50 až 55.

(6) Finančná činnosť je činnosť, ktorá súvisí s finančnými operáciami. Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti je rozdiel výnosov účtovaných na účtoch účtovej skupiny 66 a nákladov účtovaných na účtoch účtovej skupiny 56.

§ 10 Účtovanie dane z príjmov

(1) Daň z príjmov je súčasťou nákladov účtovnej jednotky a účtuje sa na účtoch účtovej skupiny 59 – Dane z príjmov a prevodové účty.

- (2) Pri dani z príjmov sa osobitne účtuje
- a) daň z príjmov splatná za bežné účtovné obdobie a zdaňovacie obdobie (ďalej len „splatná daň z príjmov“),
 - b) daň z príjmov odložená do budúcich účtovných období a zdaňovacích období (ďalej len „odložená daň z príjmov“).

(3) Zo základu dane z príjmov a sadzby ustanovenej osobitným predpisom⁴⁾ sa na účely účtovania dane z príjmov vypočíta splatná daň z príjmov. Splatná daň z príjmov sa účtuje na ľarchu účtov 591 – Splatná daň z príjmov a v prospech účtu 341 – Daň z príjmov.

(4) Účtovanie o odloženej dani z príjmov sa vzťahuje na účtovné jednotky, ktoré majú povinnosť podľa § 19 zákona. V ostatných účtovných jednotkách sa o odloženej dani z príjmov môže účtovať podľa rozhodnutia účtovnej jednotky. V účtovníctve účtovnej jednotky, ktorej zanikla povinnosť účtovať o odloženej dani z príjmov a neúčtuje o odloženej dani z príjmov, odložená daň z príjmov účtovaná na účte 481 - Odložený daňový záväzok a odložená daňová pohľadávka sa odúčtuje opačným účtovným zápisom ako sa účtovala jej tvorba, a to so súvzťažným zápisom na účet 414 – Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov alebo na účet 428 – Nerozdelený zisk minulých rokov alebo na účet 429 –

⁴⁾ Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov.

Neuhradená strata minulých rokov, ak sa tvorba účtovala na účte 592 – Odložená daň z príjmov. V účtovníctve mikro účtovnej jednotky sa o odloženej dani z príjmov neúčtuje.

- (5) Odložená daň z príjmov sa účtuje pri
- a) dočasných rozdieloch medzi účtovnou hodnotou majetku a účtovnou hodnotou záväzkov vykázanou v súvahe a ich daňovou základňou,
 - b) možnosti umorovať daňovú stratu v budúcnosti, pod ktorou sa rozumie možnosť odpočítať daňovú stratu od základu dane v budúcnosti,
 - c) možnosti previesť nevyužitú daňovú odpočty a iné daňové nároky do budúcich období.

(6) Daňovou základňou na účely účtovania o odloženej dani z príjmov je hodnota majetku a hodnota záväzku zistená podľa osobitného predpisu.⁴⁾

(7) Dočasné rozdiely medzi účtovnou hodnotou majetku a účtovnou hodnotou záväzkov a ich daňovou základňou sú najmä

- a) zdaniteľné dočasné rozdiely, ktoré v budúcich účtovných obdobiach budú tvoriť zdaniteľné sumy pri určovaní základu dane z príjmov, najmä
 1. účtovná hodnota dlhodobého hmotného majetku je vyššia než je jeho daňová základňa, napríklad účtovná zostatková cena dlhodobého hmotného majetku je vyššia než je jeho zostatková cena podľa osobitného predpisu,⁴⁾
 2. účtovná hodnota pohľadávky je vyššia než je jej daňová základňa, napríklad pohľadávka z úrokov, ktoré budú zdanené až po ich inkase,
- b) odpočítateľné dočasné rozdiely, ktoré v budúcich účtovných obdobiach budú tvoriť odpočítateľné sumy pri určovaní základu dane z príjmov, najmä
 1. účtovná hodnota dlhodobého hmotného majetku je nižšia než je jeho daňová základňa, napríklad účtovná zostatková cena dlhodobého hmotného majetku je nižšia než je jeho zostatková cena podľa osobitného predpisu,⁴⁾
 2. účtovná hodnota pohľadávky je nižšia než je jej daňová základňa, napríklad bola vytvorená opravná položka k pohľadávkam a tento rozdiel medzi účtovnou hodnotou a daňovou základňou pohľadávky bude v budúcnosti daňovo uznaný,
 3. účtovná hodnota zásob je nižšia než je ich daňová základňa, napríklad bola vytvorená opravná položka k zásobám a tento rozdiel medzi účtovnou hodnotou a daňovou základňou zásob bude v budúcnosti daňovo uznaný,
 4. účtovná hodnota záväzku je vyššia než je jeho daňová základňa, napríklad záväzky daňovo uznané až po ich zaplatení.

(8) Odložená daňová pohľadávka sa vzťahuje na

- a) odpočítateľné dočasné rozdiely,
- b) možnosť umorovať daňovú stratu v budúcnosti, ktorou sa rozumie možnosť odpočítať daňovú stratu od základu dane v budúcnosti,
- c) možnosť previesť nevyužitú daňovú odpočty a iné daňové nároky do budúcich období.

(9) Odložený daňový záväzok sa vzťahuje na zdaniteľné dočasné rozdiely.

(10) Účtovanie o odloženej dani sa nevzťahuje na goodwill alebo záporný goodwill pri jeho prvotnom zaúčtovaní. Účtovanie o odloženej dani sa vzťahuje na dočasný rozdiel ku goodwillu alebo zápornému goodwillu, ktorý vznikol po jeho prvotnom zaúčtovaní, napríklad z dôvodu rôznych daňových odpisov a účtovných odpisov, ak pri prvotnom účtovaní goodwillu alebo záporného goodwillu nevznikol dočasný rozdiel.

(11) O odloženej daňovej pohľadávke sa účtuje len vtedy, ak je pravdepodobné, že základ dane, voči ktorému bude možné vyrovnat' sumy uvedené v odseku 8, je dosiahnuteľný. Za dosiahnuteľný sa považuje, ak voči tomu istému daňovému úradu a u toho istého daňovníka existujú dostatočné zdaniteľné dočasné rozdiely, ktorých krytie sa v budúcnosti očakáva

- a) v rovnakom období ako očakávané krytie odpočítateľných dočasných rozdielov, alebo
- b) v obdobiach, v ktorých môže byť umorená daňová strata, ku ktorej sa táto odložená daňová pohľadávka vzťahuje.

(12) Ak u toho istého daňovníka a voči tomu istému daňovému úradu nie sú dostatočné zdaniteľné rozdiely, o odloženej daňovej pohľadávke sa účtuje len vtedy, ak je pravdepodobné, že sa dosiahne dostatočný základ dane z príjmov u toho istého daňovníka a voči tomu istému daňovému úradu v tom období, v ktorom sú odpočítateľné dočasné rozdiely kryté, alebo v ktorých môže byť daňová strata umorená.

(13) Odložené daňové pohľadávky, o ktorých sa doteraz neúčtovalo, sa posudzujú ku dňu, ku ktorému sa zostaví účtovná závierka a

- a) preveruje sa účtovná hodnota odloženej daňovej pohľadávky a ak je nepravdepodobné, že v budúcich účtovných obdobiach bude dosiahnutý dostatočný základ dane z príjmov, ktorý by umožnil vyrovnanie časti alebo celej odloženej daňovej pohľadávky, účtovná hodnota odloženej daňovej pohľadávky sa znižuje; účtovná hodnota odloženej daňovej pohľadávky sa znižuje v tej výške, v akej už nie je pravdepodobné, že bude dosiahnutý dostatočný základ dane z príjmov, aby sa mohla využiť odložená daňová pohľadávka, pričom táto sa zruší v tej výške, v akej nie je pravdepodobné, že bude dosiahnutý základ dane z príjmov,
- b) o odloženej daňovej pohľadávke, o ktorej sa doposiaľ neúčtovalo, sa účtuje v takej sume, v akej je pravdepodobné, že budúci základ dane z príjmov umožní jej vyrovnanie, napríklad skvalitnenie podnikateľskej činnosti účtovnej jednotky jej umožní dosiahnuť v budúcnosti dostatočný základ dane z príjmov, aby splnila kritériá pre účtovanie o odloženej daňovej pohľadávke.

(14) Na účely účtovania pri výpočte odloženej daňovej pohľadávky a odloženom daňovom záväzku sa použijú sadzby dane z príjmov, u ktorých sa predpokladá, že budú platiť v tom období, v ktorom bude odložená daňová pohľadávka vyrovnaná alebo odložený daňový záväzok uplatnený. Ak táto sadzba dane z príjmov nie je známa, použije sa sadzba dane z príjmov platná v nasledujúcom účtovnom období.

(15) O odloženom daňovom záväzku sa účtuje na ľarchu účtu 592 – Odložená daň z príjmov so súvzťažným zápisom v prospech účtu 481 – Odložený daňový záväzok a odložená daňová pohľadávka. O odloženej daňovej pohľadávke sa účtuje v prospech účtu 592 – Odložená daň z príjmov so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 481 – Odložený daňový záväzok a odložená daňová pohľadávka. Odložená daňová pohľadávka a odložený daňový záväzok vznikajúce v súvislosti s určitým účtovným prípadom, sa účtujú v závislosti od toho, ako sa účtuje účtovný prípad. Pri účtovných prípadoch, ktoré sa neúčtujú ako náklad alebo výnos, ale priamo v prospech alebo na ľarchu účtov vlastného imania, napríklad na účte 414 – Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov, 416 – Oceňovacie rozdiely z precenenia pri zlúčení, splnutí a rozdelení, 428 – Nerozdelený zisk minulých rokov, 429 – Neuhradená strata minulých rokov, sa aj odložená daň z príjmov účtuje priamo na ľarchu alebo v prospech týchto účtov vlastného imania. Odložená daňová pohľadávka alebo odložený daňový záväzok vznikajúci pri vklade podniku alebo jeho časti sa u prijímateľa vkladu účtujú so súvzťažným zápisom na účet 015 – Goodwill. Odložená daňová pohľadávka

alebo odložený daňový záväzok vznikajúci pri kúpe podniku alebo časti podniku u kupujúceho sa účtuje so súvzťažným zápisom na účet 015 – Goodwill.

(16) V súvahe sa odložená daňová pohľadávka a odložený daňový záväzok vykazujú samostatne. Ak sa vzťahujú na odloženú daň z príjmov toho istého daňovníka a ide o ten istý daňový úrad, môže sa vykázat' len výsledný zostatok účtu 481 – Odložený daňový záväzok a odložená daňová pohľadávka.

(17) Pred zaúčtovaním dane z príjmov odloženej do budúcich účtovných období sa pri zmene sadzby dane z príjmov prepočíta zostatok účtu 481 – Odložený daňový záväzok a odložená daňová pohľadávka novou sadzbou dane z príjmov a rozdiel sa účtuje podľa charakteru na ťarchu alebo v prospech účtu 592 – Odložená daň z príjmov. Odložená daňová pohľadávka alebo odložený daňový záväzok vzniknutý v predchádzajúcich účtovných obdobiach, v ktorých by sa účtoval s vplyvom na výsledok hospodárenia, sa k prvému dňu účtovného obdobia, v ktorom sa účtuje prvýkrát o odloženej dani podľa odseku 4, účtuje na ťarchu účtu alebo v prospech účtu 428 – Nerozdelený zisk minulých rokov alebo 429 - Neuhradená strata minulých rokov so súvzťažným zápisom na účet 481 – Odložený daňový záväzok a odložená daňová pohľadávka.

(18) O odloženej dani z príjmov vyplývajúcej z dočasných rozdielov súvisiacich s podielmi v dcérskych účtovných jednotkách a v účtovných jednotkách, v ktorých má účtovná jednotka podielovú účasť sa neúčtuje, ak sú splnené tieto podmienky:

- a) účtovná jednotka, ktorá má takýto podiel, je schopná ovplyvniť vyrovnanie týchto dočasných rozdielov a
- b) je pravdepodobné, že tieto dočasné rozdiely nebudú vyrovnané v blízkej budúcnosti.

(19) K odpočítateľnému dočasnému rozdielu a zdaniteľnému dočasnému rozdielu k majetku a záväzku sa neúčtuje ani odložená daňová pohľadávka ani odložený daňový záväzok pri prvotnom zaúčtovaní majetku alebo záväzku v účtovníctve, ak v čase prvotného zaúčtovania nemá tento účtovný prípad vplyv ani na výsledok hospodárenia ani na základ dane a zároveň nejde o účtovný prípad vznikajúci u kupujúceho pri kúpe podniku alebo časti podniku, u prijímateľa vkladu pri vklade podniku alebo časti podniku alebo u nástupníckej účtovnej jednotke pri zlúčení, splnutí alebo rozdelení. K tomuto odpočítateľnému dočasnému rozdielu a zdaniteľnému dočasnému rozdielu sa odložená daňová pohľadávka a odložený daňový záväzok neúčtujú ani v nasledujúcich účtovných obdobiach.

§ 11

Účtovanie inventarizačných rozdielov

(1) Na príslušné účty nákladov alebo výnosov sa účtujú inventarizačné rozdiely podľa § 30 ods. 7 zákona okrem

- a) chýbajúcich cenných papierov, kedy sa vykáže ich úbytok na analytickom účte Cenné papiere v umorovacom konaní a ak sa začne umorovacie konanie,
- b) schodku peňažných hotovostí a cenín, ktorý sa účtuje ako pohľadávka voči hmotne zodpovednej osobe.

(2) Prebytok nakupovaných zásob, ak je preukázateľné, že došlo k chybnému účtovaniu pri ich vyskladnení, sa účtuje v prospech účtov účtovnej skupiny 50 – Spotrebované nákupy a skutočný úbytok zásob, ak je preukázateľné, že došlo k chybnému účtovaniu pri ich vyskladnení, sa účtuje na ťarchu účtov účtovnej skupiny 50 – Spotrebované nákupy.

(3) Prebytok zásob vlastnej výroby vrátane zvierat sa účtuje na príslušné účty zmeny stavu vnútroorganizačných zásob. Prebytok nakupovaných zásob, ak sa nepreukáže chybné účtovanie podľa odseku 2, sa účtuje v prospech účtu 648 – Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti.

(4) Prebytok neodpisovaného dlhodobého majetku sa účtuje na ťarchu účtu majetku a v prospech účtu 648 – Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti.

Zásady pre členenie majetku a záväzkov

§ 12

Všeobecné zásady pre členenie majetku a záväzkov

(1) Majetok účtovnej jednotky sa z časového hľadiska člení na dlhodobý majetok a krátkodobý majetok. Dlhodobý majetok je majetok, ktorého doba použiteľnosti, dohodnutá doba splatnosti alebo vyrovnania iným spôsobom pri vzniku účtovného prípadu je dlhšia ako jeden rok. Krátkodobý majetok je majetok, ktorého doba použiteľnosti, dohodnutá doba splatnosti alebo vyrovnania iným spôsobom pri vzniku účtovného prípadu je najviac jeden rok.

(2) Záväzky účtovnej jednotky sa z časového hľadiska členia na dlhodobé záväzky a krátkodobé záväzky. Dlhodobý záväzok je záväzok, ktorého doba splatnosti alebo vyrovnania iným spôsobom pri vzniku účtovného prípadu je dlhšia ako jeden rok. Krátkodobý záväzok je záväzok, ktorého doba splatnosti alebo vyrovnania iným spôsobom pri vzniku účtovného prípadu je najviac jeden rok.

(3) Ak pri konkrétnom druhu majetku a konkrétnom druhu záväzku nie je možné ich členenie podľa odsekov 1 a 2, rozhodujúci pre členenie majetku a záväzkov je zámer účtovnej jednotky s akým sa obstarával majetok alebo vznikali záväzok.

(4) Dohodnutá doba splatnosti pohľadávok a záväzkov je doba dohodnutá v zmluve alebo iným spôsobom, v ktorej sa majú pohľadávky a záväzky splatiť. Podľa dohodnutej doby splatnosti sa pohľadávky a záväzky účtujú pri vzniku účtovného prípadu na príslušné syntetické účty.

(5) Zostatková doba splatnosti pohľadávok a záväzkov je doba, ktorá sa rovná rozdielu medzi dohodnutou dobou splatnosti a dňom, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka.

§ 13

Zásady pre členenie dlhodobého majetku a jeho účtovanie

- (1) Dlhodobý majetok sa člení na
- a) dlhodobý nehmotný majetok,
 - b) dlhodobý hmotný majetok,
 - c) dlhodobý finančný majetok,
 - d) dlhodobé pohľadávky.

(2) Dlhodobým nehmotným majetkom sú zložky majetku, ktorých ocenenie je vyššie ako suma podľa osobitného predpisu⁵⁾ a doba použiteľnosti dlhšia ako jeden rok. Nehmotný majetok, ktorého ocenenie sa rovná sume podľa osobitného predpisu⁵⁾ alebo je nižšie, možno zaradiť do dlhodobého nehmotného majetku, ak doba použiteľnosti tohto majetku je dlhšia ako jeden rok.

(3) Nehmotný majetok, ktorého ocenenie sa rovná sume podľa osobitného predpisu⁵⁾ alebo je nižšie, s dobou použiteľnosti dlhšou ako jeden rok, ktorý nebol zaradený do dlhodobého nehmotného majetku, sa účtuje na ťarchu účtu 518 – Ostatné služby.

(4) Dlhodobý hmotný majetok sa člení na

- a) pozemky, stavby,⁶⁾ byty a nebytové priestory,⁷⁾ umelecké diela,⁸⁾ zbierky (§ 38 ods. 3 písm. b)), predmety z drahých kovov,
- b) samostatné hnutelné veci s výnimkou hnutelných vecí uvedených v písmene a) a súbory hnutelných vecí, ktoré majú samostatné technicko-ekonomické určenie s dobou použiteľnosti dlhšou ako jeden rok a v ocenení vyššom ako je suma ustanovená v osobitnom predpise,⁹⁾
- c) pestovateľské celky trvalých porastov¹⁰⁾ s dobou plodnosti dlhšou ako tri roky,
- d) základné stádo a ťažné zvieratá, bez ohľadu na ich obstarávaciu cenu,
- e) otvárkové noviny, pieskovní a hlinísk, technická rekultivácia a technické zhodnotenie¹¹⁾ ak nie sú súčasťou obstarávacej ceny dlhodobého hmotného majetku; súčasťou technickej rekultivácie môžu byť len stavby, napríklad komunikácie, ktoré svojím charakterom, účelom a rozsahom slúžia na vykonanie technickej rekultivácie, pričom technická rekultivácia nie je dlhodobým hmotným majetkom, ak tak ustanovuje osobitný predpis.¹²⁾

(5) Na príslušnom účte dlhodobého majetku sa účtuje aj príslušenstvo,¹³⁾ napríklad prídavné alebo výmenné zariadenia, ktoré sú súčasťou jeho ocenenia a evidencie. Príslušenstvo je súčasťou dodávky hlavnej veci alebo sa k hlavnej veci priradí dodatočne.

(6) Hmotný majetok podľa odseku 4 písm. b), ktorého ocenenie sa rovná sume podľa osobitného predpisu⁹⁾ alebo je nižšie, možno zaradiť do dlhodobého hmotného majetku, ak doba použiteľnosti je dlhšia ako jeden rok.

⁵⁾ § 22 ods. 7 zákona č. 595/2003 Z. z.

⁶⁾ Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

Opatrenie Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 128/2000 Z. z., ktorým sa vyhlasuje Klasifikácia stavieb.

⁷⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov.

⁸⁾ Napríklad zákon č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon).

⁹⁾ § 22 ods. 2 zákona č. 595/2003 Z. z.

¹⁰⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Vyhláška Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky č. 461/2009 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon Národnej rady Slovenskej republiky o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov.

¹¹⁾ § 29 zákona č. 595/2003 Z. z.

¹²⁾ Zákon č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov. Zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

¹³⁾ § 121 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

(7) O hmotnom majetku podľa odseku 4 písm. b), ktorého ocenenie sa rovná sume podľa osobitného predpisu⁹⁾ alebo je nižšie, s dobou použiteľnosti dlhšou ako jeden rok, ktorý nebol zaradený do dlhodobého hmotného majetku, sa účtuje ako o zásobách.

(8) Dlhodobý finančný majetok sa člení na

- a) cenné papiere a podiely podľa § 14 ods. 2 písm. a),
- b) dlhodobé pôžičky medzi prepojenými účtovnými jednotkami, účtovnej jednotke so spoločným rozhodujúcim vplyvom a účtovným jednotkám v rámci podielovej účasti,
- c) dlhodobé pôžičky,
- d) umelecké diela, zbierky, predmety z drahých kovov a pozemky, ktoré sú obstarané za účelom dlhodobého uloženia voľných peňažných prostriedkov.

(9) Dlhodobé pohľadávky sú pohľadávky s dohodnutou dobou splatnosti dlhšou ako jeden rok.

§ 14

Zásady pre členenie cenných papierov a podielov a ich účtovanie

(1) Cenné papiere a podiely sa oceňujú pri obstaraní podľa § 25 zákona. Cenné papiere na obchodovanie sa podľa § 25 ods. 1 písm. e) tretieho bodu zákona oceňujú reálnou hodnotou. Súčasťou obstarávacej ceny cenného papiera a podielu oceneného podľa § 25 ods. 1 písm. a) tretieho bodu zákona sú náklady súvisiace s obstaraním cenného papiera a podielu, napríklad poplatky, provízie za sprostredkovanie. Súčasťou obstarávacej ceny nie sú najmä úroky z úverov na obstaranie cenných papierov a podielov, kurzové rozdiely a náklady spojené s držbou cenného papiera a podielu. V priebehu obstarávania sa jednotlivé zložky obstarávacej ceny nakupovaných cenných papierov a podielov účtujú na účte 043 – Obstaranie dlhodobého finančného majetku alebo ak ide o krátkodobý finančný majetok na účte 259 – Obstaranie krátkodobého finančného majetku.

(2) Cenné papiere a podiely sa účtujú ako

- a) dlhodobý finančný majetok, ak ide o cenné papiere a podiely v dcérskej účtovnej jednotke, cenné papiere a podiely v spoločnosti alebo družstve s podielovou účasťou, realizovateľné cenné papiere a podiely a dlhové cenné papiere držané do doby splatnosti,
- b) krátkodobý finančný majetok, ak ide o majetkové cenné papiere určené na obchodovanie a dlhové cenné papiere určené na obchodovanie, dlhové cenné papiere so splatnosťou do jedného roka držané do doby splatnosti, vlastné akcie a vlastné obchodné podiely, vlastné dlhopisy a ostatné realizovateľné cenné papiere.

(3) Cenné papiere a podiely sa sledujú na analytických účtoch podľa druhu cenných papierov, emitentov a mien, na ktoré cenné papiere a podiely znejú. Na účely účtovania a vykazovania cenných papierov a podielov sa rozumie

- a) materskou účtovnou jednotkou účtovná jednotka, ktorá má rozhodujúci vplyv v jednej alebo vo viacerých dcérskych účtovných jednotkách, pričom rozhodujúci vplyv sa posudzuje podľa § 22 ods. 3 zákona,
- b) skupinou materská účtovná jednotka a všetky jej dcérske účtovné jednotky,
- c) prepojenými účtovnými jednotkami dve alebo viaceré účtovné jednotky v rámci skupiny,

d) spoločným rozhodujúcim vplyvom zmluvne dohodnuté zdieľanie rozhodujúceho vplyvu.

(4) Ako dlhový cenný papier držaný do doby splatnosti sa účtuje cenný papier, ktorý má určenú splatnosť, a u ktorého má účtovná jednotka úmysel a zámer držať ho do doby splatnosti.

(5) Ako dlhový cenný papier sa účtuje cenný papier úverovej povahy, napríklad dlhopis s pevnou úrokovou sadzbou (ďalej len „kupónový dlhopis“), dlhopis, u ktorého je úrokový výnos stanovený rozdielom medzi menovitou hodnotou a jeho nižším emisným kurzom (ďalej len „diskontované cenné papiere“) a zmenky.

(6) Ako cenný papier na obchodovanie sa účtuje cenný papier, ktorý je držaný za účelom vykonania obchodu na tuzemskej burze a zahraničnej burze alebo inom verejnom trhu s cieľom dosahovať zisk z cenových rozdielov v krátkodobom horizonte.

(7) Ako realizovateľný cenný papier a podiel sa účtuje cenný papier a podiel, ktorý nie je cenným papierom na obchodovanie, cenným papierom držaným do doby splatnosti, cenným papierom a podielom v dcérskej účtovnej jednotke, cenným papierom a podielom v spoločnosti alebo družstve s podielovou účasťou.

(8) Zmena reálnej hodnoty majetkových cenných papierov určených na obchodovanie sa účtuje ako zníženie hodnoty v prospech účtu krátkodobého finančného majetku so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 564 – Náklady na precenenie cenných papierov. Pri zvýšení hodnoty sa účtuje na ľarchu účtu finančného majetku so súvzťažným zápisom v prospech účtu 664 – Výnosy z precenenia cenných papierov.

(9) Zmena reálnej hodnoty dlhových cenných papierov určených na obchodovanie sa účtuje takto:

- a) zníženie menovitej hodnoty kupónových dlhopisov na ľarchu účtu 566 – Náklady na krátkodobý finančný majetok súvzťažne s účtom finančného majetku,
- b) zvýšenie menovitej hodnoty kupónových dlhopisov v prospech účtu 666 – Výnosy z krátkodobého finančného majetku súvzťažne s účtom finančného majetku.

(10) U diskontovaných cenných papierov je zmena v ocenení reálnou hodnotou súčasťou úrokového výnosu.

(11) Zmena reálnej hodnoty cenných papierov a podielov, ktoré tvoria podiel na základnom imaní inej účtovnej jednotky a nie sú cenným papierom alebo podielom v dcérskej účtovnej jednotke alebo v účtovnej jednotke s podielovou účasťou sa účtuje na ľarchu účtu vecne príslušného účtu majetku so súvzťažným zápisom v prospech účtu 414 – Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov.

(12) Zmena hodnoty cenných papierov a podielov, ktoré tvoria podiel na základnom imaní účtovnej jednotky, pre ktorú je účtovná jednotka materskou účtovnou jednotkou alebo v ktorej má účtovná jednotka podielovú účasť, sa účtuje pri ocenení metódou vlastného imania takto:

- a) zmena reálnej hodnoty cenného papiera a podielu sa zaznamená na ľarchu alebo v prospech samostatného analytického účtu príslušného finančného majetku súvzťažne s účtom 414 – Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov,

- b) pri predaji sa zaúčtovaná zmena hodnoty zruší zápisom na ťarchu alebo v prospech samostatného analytického účtu príslušného finančného majetku súvzťažne s účtom 414 – Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov.

(13) U dlhových cenných papierov sa účtuje o úrokovom výnose na ťarchu príslušného účtu, pričom sa tento úrokový výnos zaznamenáva na analytický účet k príslušnému účtu cenných papierov a v prospech účtu účtovej skupiny 66 – Finančné výnosy. O úrokovom výnose sa účtuje v priebehu doby, ktorá uplynie medzi nákupom cenného papiera a splatnosťou cenného papiera vo vecnej a časovej súvislosti.

- (14) Úrokovým výnosom pri dlhových cenných papieroch sa rozumie
- a) pri dlhových cenných papieroch s úrokovou sadzbou výnos stanovený touto sadzbou,
 - b) pri diskontovaných cenných papieroch rozdiel medzi menovitou hodnotou dlhopisu a obstarávacou cenou.

(15) Pri dlhových cenných papieroch držaných do doby splatnosti sa rozdiel medzi obstarávacou cenou bez kupónu a menovitou hodnotou účtuje vo vecnej a časovej súvislosti podľa charakteru buď na ťarchu účtu účtovej skupiny 56 alebo v prospech účtu účtovej skupiny 66 súvzťažne s účtom finančného majetku. Pri diskontovaných cenných papieroch držaných do doby splatnosti sa v prospech príslušného účtu v účtovej skupine 66 účtuje vo vecnej a časovej súvislosti rozdiel medzi ich obstarávacou cenou a menovitou hodnotou.

(16) Ak objektívne nie je možné určiť reálnu hodnotu cenného papiera alebo podielu alebo ak náklady na získanie informácie o ich reálnej hodnote prevýšia prínosy plynúce z týchto informácií, o reálnej hodnote sa neúčtuje. Účtuje sa však o alikvotnom úrokovom výnose podľa odseku 14.

(17) O presunoch medzi jednotlivými skupinami cenných papierov sa účtuje, ak cenný papier určený na obchodovanie stratí charakter evidovaného cenného papiera a presunie sa do inej skupiny cenných papierov podľa nového zámeru účtovnej jednotky.

(18) Pri ocenení metódou vlastného imania sa postupuje tak, že podiel na základnom imaní, ktorý je pri obstaraní ocenený obstarávacou cenou, sa pri ocenení ku dňu ustanovenému v § 24 ods.1 písm. b) a c) zákona upravuje na hodnotu zodpovedajúcu miere účasti účtovnej jednotky na vlastnom imaní spoločnosti, v ktorej má účtovná jednotka podiel na základnom imaní. Zmena v ocenení sa účtuje podľa odseku 12. Podiel na základnom imaní sa ocení nulou, ak hodnota zodpovedajúca miere účasti účtovnej jednotky na vlastnom imaní je rovná alebo menšia ako nula.

(19) V účtovníctve účtovnej jednotky, ktorá je mikro účtovnou jednotkou, sa pri prvotnom účtovaní cenné papiere a podiely oceňujú obstarávacou cenou podľa odseku 1. Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, sa v účtovníctve tejto účtovnej jednotky neúčtuje podľa odsekov 8, 9, 11, 12 a 18.

(20) V účtovníctve účtovnej jednotky, ktorá účtovala cenné papiere a podiely reálnou hodnotou alebo metódou vlastného imania, sa k prvému dňu účtovného obdobia, v ktorom sa účtovná jednotka stala mikro účtovnou jednotkou, zostatok na účte 414 – Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov odúčtuje opačným účtovným zápisom ako sa účtovala jeho tvorba. Zmena reálnej hodnoty cenných papierov, ktorá sa ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, účtovala na vecne príslušné účty nákladov alebo výnosov, sa odúčtuje na

účet 428 – Nerozdelený zisk minulých rokov alebo na účet 429 – Neuhradená strata minulých rokov.

(21) Na účte 061 – Podielové cenné papiere a podiely v dcérskej účtovnej jednotke sa účtujú cenné papiere a podiely priamo v dcérskej účtovnej jednotke podľa § 22 ods. 4 zákona.

(22) Na účte 062 – Podielové cenné papiere a podiely v spoločnosti alebo družstve s podielovou účasťou sa účtujú cenné papiere a podiely na základnom imaní spoločnosti alebo družstva, v ktorých má účtovná jednotka podielovú účasť a cenné papiere a podiely v účtovnej jednotke so spoločným rozhodujúcim vplyvom.

(23) Na účte 066 – Pôžičky prepojeným účtovným jednotkám a účtovným jednotkám v rámci podielovej účasti sa účtujú dlhodobé pôžičky medzi prepojenými účtovnými jednotkami podľa odseku 3 písm. c), pôžičky voči účtovnej jednotke, v ktorej má účtovná jednotka spoločný rozhodujúci vplyv podľa odseku 3 písm. d), pôžičky voči účtovnej jednotke, ktorá má v tejto účtovnej jednotke spoločný rozhodujúci vplyv podľa odseku 3 písm. d), pôžičky voči účtovnej jednotke, v ktorej má účtovná jednotka podielovú účasť a pôžičky voči účtovnej jednotke, ktorá má v účtovnej jednotke podielovú účasť. Vo veľkej účtovnej jednotke sa na osobitnom analytickom účte účtujú dlhodobé pôžičky medzi prepojenými účtovnými jednotkami podľa odseku 3 písm. c).

§ 15

Zásady pre členenie zmeniek a ich účtovanie

(1) O zmenke ako o cennom papieri sa účtuje v účtovných skupinách 06 a 25.

(2) O zmenke ako platobnom prostriedku sa v účtovníctve veriteľa účtuje na účte 312 – Zmenky na inkaso. Obstarávacou cenou zmenky je hodnota pohľadávky. Hodnota účtu 312 – Zmenky na inkaso sa zvyšuje o dosahovaný úrokový výnos. V účtovníctve dlžníka sa účtuje o tejto zmenke v prospech účtov 322 – Zmenky na úhradu alebo 478 – Dlhodobé zmenky na úhradu.

(3) Zmenky ako zabezpečovací prostriedok sa sledujú na podsúvahových účtoch.

(4) Pri predaji zmenky účtovanej na účte 312 – Zmenky na inkaso sa účtuje ako o postúpení pohľadávky.

(5) Pri eskonte zmenky bankou alebo pobočkou zahraničnej banky (ďalej len „banka“) sa zmenka prevedie na účte 313 – Pohľadávky za eskontované cenné papiere v ocenení menovitou hodnotou. Do doby splatnosti eskontovanej zmenky zmenkovým dlžníkom o tomto záväzku sa účtuje v účtovníctve príjemcu úveru a o tomto záväzku sa účtuje v prospech účtu 232 – Eskontné úvery, a ak ide o záväzok dlhodobý, účtuje sa v prospech účtu 461 – Bankové úvery. Bankový úrok sa účtuje v časovej a vecnej súvislosti do finančných nákladov.

(6) Ručenie voči neskorším majiteľom zmenky, ktoré vzniklo z dôvodu prevodu (indosamentu) zmenky, s výnimkou eskontu, sa sleduje na podsúvahových účtoch, a to od dňa prevodu do dňa vyinkasovania zmenky. V odôvodnených prípadoch sa na záväzky vyplývajúce z ručenia vytvára rezerva. Ručenie sa znižuje o splatené sumy pri čiastočnom splácaní.

§ 16

Zásady pre členenie derivátov a ich účtovanie

(1) Derivát¹⁵⁾ je finančný nástroj, ktorý spĺňa tieto podmienky:

- a) jeho reálna hodnota sa mení v závislosti od zmeny úrokovej miery, ceny cenného papiera, ceny komodity, kurzu cudzích mien, indexu finančného trhu, cenového indexu, od úverového hodnotenia (ratingu) alebo úverového indexu, alebo v závislosti od podobnej premennej,
- b) nevyžaduje začiatkové čisté investície alebo vyžaduje začiatkové čisté investície, ktoré sú nižšie ako by sa vyžadovalo pri iných druhoch finančných nástrojov, ktoré podobne reagujú na zmeny v úverových a trhových faktoroch,
- c) je dohodnutý a vyrovnaný k budúcemu dátumu, pričom doba od dohodnutia obchodu do jeho vyrovnania je dlhšia ako pri spotovej operácii.

(2) Finančným nástrojom je právny vzťah, na základe ktorého vzniká finančné aktívum jednej zmluvnej strany a finančný záväzok alebo kapitálový nástroj druhej zmluvnej strany.

(3) Kapitálovým nástrojom je zostatkový podiel na aktívach subjektu po odpočítaní všetkých jeho záväzkov napríklad akcie, obchodný podiel, podielový list.

(4) Zabezpečovacím nástrojom v účtovnej jednotke je derivát, ktorým sa zabezpečuje majetok alebo záväzky účtovnej jednotky (ďalej len „zabezpečovací derivát“) alebo iné finančné aktívum alebo finančný záväzok spĺňajúci požiadavky derivátu.

(5) Deriváty sa členia podľa účelu použitia na

- a) deriváty určené na obchodovanie,
- b) zabezpečovacie deriváty.

(6) Deriváty sa členia podľa druhu finančného nástroja na

- a) pevné termínové operácie, ktorými sú forwardy, futurity a swapy,
- b) opcie, z ktorých kupujúcemu plynie úžitok z priaznivého vývoja cien podkladových finančných nástrojov, ale ktoré pri nepriaznivom vývoji cien podkladových nástrojov negatívne neovplyvnia finančnú pozíciu kupujúceho.

(7) Deriváty sa z hľadiska podkladových finančných nástrojov členia na

- a) úrokové deriváty, ktorými sú deriváty s úrokovými nástrojmi,
- b) menové deriváty, ktorými sú deriváty s menovými nástrojmi,
- c) akciové deriváty, ktorými sú deriváty s akciovými nástrojmi,
- d) komoditné deriváty, ktorými sú deriváty s komoditnými nástrojmi,
- e) úverové deriváty, ktorými sú deriváty s úverovými nástrojmi.

(8) Ako úrokové deriváty sa účtujú finančné nástroje, ktoré sa skladajú z jedného alebo viacerých podkladových úrokových nástrojov, ktoré sú len v jednej mene, a ktorých reálna hodnota nie je ovplyvnená úrokovou mierou rizikového finančného nástroja inej účtovnej jednotky.

¹⁵⁾ § 8 písm. d) zákona 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch).

(9) Ako menové deriváty sa účtujú finančné nástroje, ktoré sa skladajú z jedného alebo viacerých podkladových menových nástrojov, ktoré sú aspoň v dvoch menách, a ktorých reálna hodnota nie je ovplyvnená úrokovou mierou rizikového finančného nástroja inej účtovnej jednotky.

(10) Ako akciové deriváty sa účtujú finančné nástroje, ktoré sa skladajú z jedného alebo viacerých podkladových akciových nástrojov, ktoré sú len v jednej mene, a ktorých reálna hodnota nie je ovplyvnená úrokovou mierou rizikového finančného nástroja inej účtovnej jednotky.

(11) Ako komoditné deriváty sa účtujú finančné nástroje, ktoré sa skladajú z jedného alebo viacerých podkladových komoditných nástrojov, ktoré sú len v jednej mene a ktorých reálna hodnota nie je ovplyvnená úrokovou mierou rizikového finančného nástroja inej účtovnej jednotky.

(12) Ako úverové deriváty sa účtujú finančné nástroje, ktoré sa skladajú z dvoch alebo viacerých podkladových úrokových nástrojov, alebo tiež z jedného alebo viacerých podkladových akciových nástrojov alebo komoditných podkladových nástrojov a ktorého reálna hodnota je ovplyvnená úrokovou mierou rizikového finančného nástroja inej účtovnej jednotky. Vtedy sa účtuje

- a) úverový derivát ako poskytnutá záruka, keď účtovná jednotka ako subjekt preberajúci riziko je zaviazaná plniť za dlžníka ak tento subjekt neplní svoje záväzky,
- b) úverový derivát ako prijatá záruka, ak účtovná jednotka dohodla úverový derivát na účely zabezpečenia finančného aktíva s tým, že ak neplní iný subjekt svoje záväzky, uhradí ich subjekt preberajúci riziko,
- c) prijatá záruka ako úverový derivát, ak ju účtovná jednotka nedohodla na účely zabezpečenia finančného aktíva.

(13) Za deriváty sa nepovažujú

- a) repo obchody,
- b) zmluvy o nákupe, prenájme alebo predaji hmotného majetku, nehmotného majetku, zásob okrem komodít, s ktorými sa obchoduje alebo môže obchodovať na sekundárnom trhu, napríklad poľnohospodárske produkty, nerastné produkty vrátane ropy, drahé kovy a energia, keď jedna zo zmluvných strán je oprávnená finančne sa vyrovnáť; výnimka sa nevzťahuje na zmluvy o komoditách uzavreté na účely kúpy, predaja alebo používania komodity, pri ktorých sa očakáva, že budú vyrovnané dodaním komodity,
- c) zmluvy o nadobudnutí vlastných akcií výmenou,
- d) poisťné zmluvy alebo obvyklé zmluvy, ktoré vyžadujú úhradu v súvislosti s klimatickými, geologickými alebo inými fyzikálnymi faktormi.

(14) Zložený finančný derivát je zmluvne dohodnutý základný finančný nástroj s derivátom, ktorý ovplyvňuje peňažné toky alebo z iného hľadiska modifikuje vlastnosti základného finančného nástroja (ďalej len „vložený derivát“). Vložený derivát sa oddeľuje od základného finančného nástroja a účtuje sa o ňom, ak sú splnené súčasne tieto podmienky:

- a) ekonomické vlastnosti a riziká vloženého derivátu nie sú v úzkom vzťahu s ekonomickými vlastnosťami a rizikami základného finančného nástroja,
- b) základný finančný nástroj s rovnakými podmienkami ako vložený derivát by ako samostatný nástroj spĺňal definíciu derivátu,
- c) základný finančný nástroj nie je oceňovaný reálnou hodnotou alebo je oceňovaný reálnou hodnotou, ale zmeny z ocenenia sú ponechané na súvahovom účte.

(15) Ak ekonomické vlastnosti a riziká vloženého derivátu nie sú v úzkom vzťahu s ekonomickými vlastnosťami a rizikami základného finančného nástroja, vložený derivát sa účtuje od základného finančného nástroja oddelene, napríklad pri

- a) predajnej opcii a kúpnej opcii vložených do finančného nástroja, pričom predajná opcia je opcia, ktorá kupujúcemu dáva právo predat' podkladový finančný nástroj za dohodnutú cenu k určitému termínu, pričom kúpna opcia je opcia, ktorá kupujúcemu dáva právo kúpiť podkladový finančný nástroj za cenu, za ktorú sa realizuje k určitému termínu,
- b) menovej opcii vloženej do úrokového nástroja,
- c) opcii na predĺženie splatnosti presahujúcej splatnosť úrokového základného finančného nástroja, ak pri splatnosti základného úrokového nástroja neexistuje korekcia na trhovú úrokovú mieru,
- d) deriváte, ktorým sa mení základný úrokový nástroj na nástroj s charakteristikami kapitálového finančného nástroja alebo komodity,
- e) deriváte, ktorý je vložený do úrokového nástroja, čím umožňuje konvertovať úrokový nástroj na finančný nástroj,
- f) kúpnej opcii alebo predajnej opcii na úrokový nástroj vydaný s veľkým diskontom alebo prémieu, okrem opcií s cenou, za ktorú sa realizuje a ktorá sa rovná obstarávacej cene úrokového nástroja zvýšenej alebo zníženej o úrokové výnosy alebo náklady,
- g) úverovom deriváte vloženého do základného finančného nástroja.

(16) Ak ekonomické vlastnosti a riziká vloženého derivátu sú v úzkom vzťahu s ekonomickými vlastnosťami a rizikami základného finančného nástroja, vložený derivát sa neúčtuje od základného finančného nástroja oddelene, napríklad pri

- a) úrokovom swape vloženom do úrokového finančného nástroja,
- b) úrokovej opcii vloženej do úrokového nástroja, ak je pri obstaraní opcia mimo peňazí; kúpna opcia je mimo peňazí, ak je spotová (okamžitá) cena nižšia ako cena, za ktorú sa opcia realizuje v čase splatnosti a predajná opcia je mimo peňazí ak je spotová cena vyššia ako cena, za ktorú sa opcia realizuje v čase splatnosti,
- c) menovom swape alebo forwarde vloženom do úrokového nástroja,
- d) opcii na predčasné splatenie základného finančného nástroja s cenou, za ktorú sa realizuje a ktorá za bežných okolností nepovedie k značným ziskom alebo stratám.

(17) Ak je úverový derivát, ktorý sa účtuje ako záruka, súčasťou zloženého finančného nástroja, napríklad dlhopis s vloženým úverovým derivátom, sleduje sa oddelene od základného finančného nástroja na podsúvahových účtoch ako záruka.

(18) Ako zabezpečovacie deriváty sa účtujú deriváty, ktoré spĺňajú súčasne tieto podmienky:

- a) zodpovedajú stratégii účtovnej jednotky v riadení rizík,
- b) zabezpečovací vzťah je od začiatku formálne zdokumentovaný, napríklad dokumentácia umožňuje identifikáciu zabezpečovaných nástrojov a zabezpečovacích nástrojov, vymedzenie rizika, prístup k zabezpečeniu a preukázaniu efektívnosti zabezpečenia,
- c) zabezpečenie je efektívne, pričom za efektívne sa považuje, ak v priebehu zabezpečovacieho vzťahu budú zmeny reálnych hodnôt zabezpečovacích nástrojov zodpovedať zabezpečovanému riziku, prípadne celkové zmeny reálnych hodnôt zabezpečovacích nástrojov sú v rozpätí 80 % až 125 % zmien reálnych hodnôt zabezpečovaných nástrojov zodpovedajúcich zabezpečovanému riziku; pri

efektívnosti zabezpečenia sa zisťuje, či zabezpečenie je efektívne na začiatku zabezpečenia a ďalej aspoň ku dňu zostavenia riadnej účtovnej závierky, mimoriadnej účtovnej závierky alebo priebežnej účtovnej závierky.

(19) Zabezpečovanými nástrojmi môžu byť

- a) aktíva vykázané v súvahe alebo záväzky, alebo ich časti,
- b) zmluvy, ktoré sa neúčtujú na súvahových účtoch, zaväzujúce obidve strany a obsahujúce všetky významné náležitosti najmä množstvo, cenu, termín realizácie, sankcie,
- c) očakávané budúce obchody dosiaľ zmluvne nezabezpečené, ktorých uskutočnenie je pravdepodobné, napríklad podľa obchodného plánu účtovnej jednotky, množstva podobných obchodov v minulosti, finančnej schopnosti a prevádzkovej schopnosti účtovnej jednotky vykonať tento obchod, rozsahu strát, ktoré by mohli nastať pri neuskutočnení obchodu, možnosti použiť na rovnaké účely iný druh obchodu s podstatne rozdielnymi charakteristikami; identifikácia očakávaného budúceho obchodu v dokumentácii sa vykoná aj z hľadiska obdobia, v ktorom by sa obchod mal uskutočniť, pričom sa určí obdobie a zdokumentuje sa obdobie v priebehu ktorého sa uskutočnenie obchodu očakáva.

(20) Zabezpečované nástroje môžu mať charakter

- a) jednotlivého aktíva, záväzku alebo očakávaných budúcich obchodov,
- b) viacerých aktív, záväzkov alebo očakávaných budúcich obchodov s obdobnými charakteristikami, pri ktorých sa zabezpečuje proti rovnakému riziku.

(21) Ako o zabezpečovacom deriváte sa neúčtuje, ak

- a) uplynie doba platnosti zabezpečovacieho derivátu alebo je tento derivát predaný alebo uplatnený,
- b) zabezpečenie už nespĺňa podmienky na zaradenie derivátu do zabezpečovacích derivátov,
- c) sa už nepredpokladá, že dôjde k plneniu zmluvy alebo k realizácii očakávaného budúceho obchodu.

(22) Deriváty sa sledujú na podsúvahových účtoch, účtujú sa na súvahových účtoch a výsledkových účtoch odo dňa dohodnutia obchodu do dňa posledného vyrovnania, ukončenia, uplatnenia práva, predaja alebo spätného nákupu. Dňom dohodnutia obchodu je deň uzavretia zmluvy.

(23) Pohľadávky a záväzky vykazované v súvahe sa na analytických účtoch členia podľa jednotlivých derivátov. Pri pevných termínových operáciách zmeny reálnej hodnoty sa účtujú ako pohľadávka alebo záväzok na účte 373 – Pohľadávky a záväzky z pevných termínových operácií. Pri opciách zaplatená opčná prémie sa účtuje na účte 376 – Nakúpené opcie, prijatá opčná prémie na účte 377 – Predané opcie. Na týchto účtoch sa tiež účtuje o zmenách ich reálnych hodnôt.

(24) Ak je derivát klasifikovaný ako derivát na obchodovanie určený na obchodovanie na tuzemskej burze, zahraničnej burze alebo inom verejnom trhu účtuje sa ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka zmena reálnej hodnoty doložená údajmi z verejného trhu na účtoch 567 – Náklady na derivátové operácie a 667 – Výnosy z derivátových operácií so súvzťažným zápisom s účtami 373, 376, 377. Finančné vysporiadanie pri realizácii obchodu sa vykoná súvzťažne s účtami 373, 376 a 377.

(25) Zmena reálnej hodnoty derivátov určených na obchodovanie na neverejnom trhu sa ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka účtuje podľa povahy na ťarchu alebo v prospech účtu 373, 376, 377 so súvzťažným zápisom s účtom 414 – Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov.

(26) Ak bude uplatnená

- a) nakúpená kúpna opcia, opčná prémie vstupuje do obstarávacej ceny nadobudnutého majetku, okrem menovej opcie,
- b) predaná kúpna opcia, opčná prémie sa účtuje v prospech účtu 667 – Výnosy z derivátových operácií so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 377 – Predané opcie,
- c) nakúpená predajná opcia, opčná prémie sa účtuje na ťarchu účtu 567 – Náklady na derivátové operácie so súvzťažným zápisom v prospech účtu 376 – Nakúpené opcie,
- d) predaná predajná opcia, opčná prémie sa účtuje v prospech účtu 667 – Výnosy z derivátových operácií so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 377 – Predané opcie.

(27) Ak sa neuplatní

- a) nakúpená kúpna opcia, opčná prémie sa účtuje na ťarchu účtu 567 – Náklady na derivátové operácie so súvzťažným zápisom v prospech účtu 376 – Nakúpené opcie,
- b) nakúpená predajná opcia, opčná prémie sa účtuje na ťarchu účtu 567 – Náklady na derivátové operácie so súvzťažným zápisom v prospech účtu 376 – Nakúpené opcie,
- c) predaná kúpna opcia, opčná prémie sa účtuje v prospech účtu 667 – Výnosy z derivátových operácií so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 377 – Predané opcie,
- d) predaná predajná opcia, opčná prémie sa účtuje v prospech účtu 667 – Výnosy z derivátových operácií so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 377 – Predané opcie.

(28) Deriváty sa oceňujú reálnou hodnotou podľa § 27 ods. 2 zákona. Na určenie reálnej hodnoty sa použije model oceňovania s preukázateľnými údajmi, napríklad referenčné výmenné kurzy určené a vyhlásené Európskou centrálnou bankou alebo Národnou bankou Slovenska, zverejnené úrokové sadzby medzibankového trhu, verejne dostupné ratingy ratingových agentúr. Ak sa nedá odborný odhad vypracovať, alebo ak sú náklady na získanie informácií o precenení neúmerne jeho významu, potom sa o reálnej hodnote neúčtuje, ak nie je zrejmé, že prišlo k znehodnoteniu derivátu.

(29) Zmeny reálnych hodnôt zabezpečovacích derivátov sa účtujú na účte 414 – Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov so súvzťažným zápisom na príslušný účet derivátu. Zmeny reálnej hodnoty zabezpečeného aktíva alebo záväzkov z dôvodu zabezpečeného rizika sa účtujú na účte 414 – Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov so súvzťažným zápisom na príslušný účet aktív alebo záväzkov.

(30) Ku dňu ukončenia zabezpečenia sa precenenie na reálnu hodnotu zabezpečeného aktíva alebo záväzkov rozpustí na ťarchu alebo v prospech účtu aktív alebo záväzkového účtu so súvzťažným zápisom s účtom 414 – Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov.

(31) Ak bude zabezpečovaný majetok a záväzky a so zabezpečovacím derivátom sa obchoduje na verejnom trhu a zmeny reálnej hodnoty je možné doložiť údajmi z verejného trhu, alebo so zabezpečovacím derivátom sa neobchoduje na verejnom trhu, ale derivát bude vysporiadaný podľa uzavretej zmluvy najneskôr do konca nasledujúceho účtovného obdobia následne sa na ťarchu príslušného účtu nákladov a v prospech príslušného účtu výnosov účtuje nie len o zmenách reálnych hodnôt zabezpečeného majetku a záväzkov, ale aj o zabezpečovacích derivátoch.

(32) V účtovníctve účtovnej jednotky, ktorá je mikro účtovnou jednotkou, sa neúčtuje podľa odsekov 22 až 31. V účtovníctve tejto účtovnej jednotky sa o derivátoch účtuje takto:

- a) pri pevných termínových operáciách, pri ktorých nastáva iba finančné vyrovnanie bez podkladového finančného nástroja, sa v deň vysporiadania obchodu o pohľadávke účtuje na účte 378 – Iné pohľadávky so súvzťažným zápisom v prospech účtu 668 – Ostatné finančné výnosy alebo o záväzku na účte 379 – Iné záväzky so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 568 – Ostatné finančné náklady,
- b) pri pevných termínových operáciách s dodaním podkladového finančného nástroja sa v deň vysporiadania obchodu účtuje
 1. o dodávanom podkladovom finančnom nástroji na vecne príslušnom účte majetku so súvzťažným zápisom na účte 378 – Iné pohľadávky alebo
 2. odplata za dodanie podkladového finančného nástroja so súvzťažným zápisom na účte 379 – Iné záväzky; rozdiel medzi dohodnutou cenou podkladového nástroja a účtovnou hodnotou podkladového nástroja sa účtuje na ľarchu účtu 568 – Ostatné finančné náklady alebo v prospech účtu 668 – Ostatné finančné výnosy,
- c) pri opciách zaplatená opčná prémie sa účtuje na ľarchu účtu 378 – Iné pohľadávky a prijatá opčná prémie sa účtuje v prospech účtu 379 – Iné záväzky,
- d) pri opciách, ak bude uplatnená
 1. nakúpená kúpna opcia, opčná prémie vstupuje do obstarávacej ceny nadobudnutého majetku, okrem menovej opcie,
 2. predaná kúpna opcia, opčná prémie sa účtuje v prospech účtu 668 – Ostatné finančné výnosy so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 379 – Iné záväzky,
 3. nakúpená predajná opcia, opčná prémie sa účtuje na ľarchu účtu 568 – Ostatné finančné náklady so súvzťažným zápisom v prospech účtu 378 – Iné pohľadávky,
 4. predaná predajná opcia, opčná prémie sa účtuje v prospech účtu 668 – Ostatné finančné výnosy so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 379 – Iné záväzky,
- e) pri opciách, ak sa neuplatní
 1. nakúpená kúpna opcia, opčná prémie sa účtuje na ľarchu účtu 568 – Ostatné finančné náklady so súvzťažným zápisom v prospech účtu 378 – Iné pohľadávky,
 2. predaná kúpna opcia, opčná prémie sa účtuje v prospech účtu 668 – Ostatné finančné výnosy so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 379 – Iné záväzky,
 3. nakúpená predajná opcia, opčná prémie sa účtuje na ľarchu účtu 568 – Ostatné finančné náklady so súvzťažným zápisom v prospech účtu 378 – Iné pohľadávky,
 4. predaná predajná opcia, opčná prémie sa účtuje v prospech účtu 668 – Ostatné finančné výnosy so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 379 – Iné záväzky.

(33) V účtovníctve účtovnej jednotky, ktorá účtovala o derivátoch, sa k prvému dňu účtovného obdobia, v ktorom sa účtovná jednotka stala mikro účtovnou jednotkou, zostatok na účte 414 – Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov odúčtuje opačným účtovným zápisom ako sa účtovala jeho tvorba. Zostatok na účte 373 – Pohľadávky a záväzky z pevných termínových operácií, zostatok na účte 376 – Nakúpené opcie a zostatok na účte 377- Predané opcie, na ktorých sa účtovala zmena reálnej hodnoty derivátov so súvzťažným zápisom na vecne príslušné účty nákladov alebo výnosov sa odúčtuje na účet 428 – Nerozdelený zisk minulých rokov alebo na účet 429 – Neuhradená strata minulých rokov.

§ 17

Zásady pre členenie krátkodobého majetku a jeho účtovanie

- (1) Krátkodobý majetok sa člení na
 - a) zásoby,

- b) krátkodobý finančný majetok,
- c) krátkodobé pohľadávky.

(2) Zásobami sú

- a) materiál,
- b) nedokončená výroba, polotovary vlastnej výroby, výrobky a zvieratá,
- c) tovar.

(3) Ako materiál sa účtujú najmä suroviny, pomocné látky a prevádzkové látky, náhradné dielce, obaly, hmotný majetok podľa § 13 ods.7, pričom

- a) ako suroviny sa účtujú hmoty, ktoré pri výrobnom procese prechádzajú úplne alebo sčasti do výrobku a tvoria jeho podstatu,
- b) ako pomocné látky sa účtujú hmoty, ktoré prechádzajú priamo do výrobku, netvoria však jeho podstatu, napríklad lak na výrobky,
- c) ako prevádzkové látky sa účtujú hmoty, ktoré sú potrebné na prevádzku účtovnej jednotky ako celku, napríklad mazadlá, palivo, čistiace prostriedky,
- d) ako náhradné dielce sa účtujú predmety určené na uvedenie hmotného majetku do pôvodného stavu alebo prevádzkyschopného stavu,
- e) ako o obaloch sa účtuje, ak slúžia na ochranu a dopravu nakúpeného materiálu, tovaru a vlastných výrobkov; a ak nevratné obaly sa dodávajú zákazníkovi alebo odovzdávajú vo vnútri účtovnej jednotky spolu s dodaným obsahom.

(4) O huteľných veciach s dobou použiteľnosti najviac jeden rok sa účtuje bez ohľadu na obstarávaciu cenu ako o zásobách.

(5) O nedokončenej výrobe sa účtuje, ak ide o produkty, ktoré už prešli jednou alebo niekoľkými výrobnými operáciami a nie sú už materiálom, ale nie sú ešte hotovým výrobkom. Medzi nedokončenú výrobu sa zahŕňajú tiež nedokončené výkony iných činností, pri ktorých nevznikajú hmotné produkty, napríklad služby súdnych exekútorov a architektov.

(6) O polotovaroch vlastnej výroby sa účtuje, ak ide o oddelene evidované produkty, ktoré ešte neprešli všetkými výrobnými stupňami a dokončia sa alebo skompletizujú do výrobkov v ďalšom výrobnom procese.

(7) O výrobkoch sa účtuje, ak ide o predmety vlastnej výroby určené na predaj mimo účtovnej jednotky alebo na spotrebu vo vnútri účtovnej jednotky.

(8) V zásobách sa účtujú najmä zvieratá, ktorými sú mladé chovné zvieratá, zvieratá vo výkrme, ryby, kožušinové zvieratá, včelstvá, krdle sliepok, kačíc, moriek, perličiek a husí na výkrm a psy.

(9) O tovare sa účtuje, ak sa nakupuje za účelom predaja, pričom nakúpený tovar sa zachováva v nezmenenej podobe, nepoužíva sa, neprenajíma a nevykonáva sa na ňom technické zhodnotenie. Tovarom sú aj výrobky vlastnej výroby, ktoré sa aktivovali (účtová skupina 62 – Aktivácia) a odovzdali do vlastných predajní účtovnej jednotky.

(10) Krátkodobým finančným majetkom sú

- a) peňažné hotovosti účtovnej jednotky, ekvivalenty peňažných hotovostí, napríklad ceniny, poukážky, šeky,
- b) účty v bankách,

- c) majetok účtovaný v účtovej skupine 25, a to vrátane odplatne nadobudnutej virtuálnej meny, virtuálnej meny nadobudnutej ťažbou ku dňu výmeny za iný majetok alebo službu a virtuálnej meny nadobudnutej výmenou za inú virtuálnu menu,
- d) komodity podľa § 25 ods.1 písm. e) štvrtého bodu zákona,**
- e) peniaze na ceste.

(11) Krátkodobý finančný majetok je likvidný, bezprostredne obchodovateľný majetok, u ktorého predpokladaná držba je najviac jeden rok odo dňa uskutočnenia účtovného prípadu.

(12) Krátkodobými pohľadávkami sú pohľadávky s dohodnutou dobou splatnosti najviac jeden rok.

§ 18

Zásady pre tvorbu a zúčtovanie opravných položiek

(1) Opravná položka sa tvorí na základe zásady opatrnosti, ak je opodstatnené predpokladať, že nastalo zníženie hodnoty majetku oproti jeho oceneniu v účtovníctve. Predpoklad zníženia hodnoty majetku je opodstatnený, ak nastala skutočnosť, ktorá je dôvodom na odhad zníženia budúcich ekonomických úžitkov z tohto majetku. Opravná položka sa účtuje v sume opodstatneného predpokladu zníženia hodnoty majetku oproti jeho oceneniu v účtovníctve.

(2) K cenným papierom a podielom, ktorých zmena reálnej hodnoty sa účtuje na účte 414 – Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov okrem cenných papierov a podielov podľa § 14 ods. 12, sa tvorba a zúčtovanie opravnej položky účtuje takto:

- a) suma, ktorá tvorí kladný rozdiel medzi ocenením podľa § 25 ods. 1 zákona a reálnou hodnotou tohto majetku, sa účtuje na ťarchu účtu 565 – Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k finančnému majetku so súvzťažným zápisom v prospech účtu 096 – Opravné položky k dlhodobému finančnému majetku alebo účtu 291 – Opravné položky ku krátkodobému finančnému majetku; ak sa účtovala zmena reálnej hodnoty v prospech účtu 414 – Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov, zúčtuje sa opačným účtovným zápisom ako jej tvorba,
- b) suma, ktorá tvorí kladný rozdiel medzi reálnou hodnotou tohto majetku a ocenením podľa § 25 ods.1 zákona a je k tomuto majetku vytvorená opravná položka, sa
 - 1. vo výške vytvorenej opravnej položky zúčtuje na ťarchu účtu 096 – Opravné položky k dlhodobému finančnému majetku alebo účtu 291 – Opravné položky ku krátkodobému finančnému majetku so súvzťažným zápisom v prospech účtu 565 – Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k finančnému majetku,
 - 2. vo výške sumy tvoriacej rozdiel účtuje na ťarchu účtu 063 – Realizovateľné cenné papiere a podiely alebo účtu 257 – Ostatné realizovateľné cenné papiere so súvzťažným zápisom v prospech účtu 414 – Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov.

(3) Opravná položka k dlhodobému finančnému majetku, ktorého hodnota sa oceňuje metódou vlastného imania, sa účtuje, ak predpokladané budúce ekonomické úžitky z tohto majetku sú nižšie ako je hodnota tohto majetku ocenená metódou vlastného imania. Opravná položka sa účtuje primerane postupom podľa odseku 2, pričom sa pri jej účtovaní posudzuje hodnota majetku ocenená metódou vlastného imania a hodnota majetku znížená o predpokladané nižšie ekonomické úžitky.

(4) Opravná položka k odpisovanému dlhodobému majetku, ktorého úžitková hodnota sa znižuje opotrebovaním, sa tvorí, ak predpokladané budúce ekonomické úžitky z tohto majetku sú nižšie ako jeho ocenenie v účtovníctve, pričom ocenením v účtovníctve sa na tieto účely rozumie ocenenie po zohľadnení oprávok a už vytvorenej opravnej položky. Opravná položka k neodpisovanému dlhodobému majetku sa tvorí, ak predpokladané budúce ekonomické úžitky z tohto majetku sú nižšie ako jeho ocenenie v účtovníctve. Ocenením neodpisovaného dlhodobého majetku v účtovníctve sa rozumie ocenenie po zohľadnení už vytvorenej opravnej položky. Ak predpokladaná predajná cena dlhodobého majetku po odpočítaní nákladov na predaj je vyššia ako predpokladaná hodnota ďalšieho využitia tohto majetku účtovnou jednotkou, pri tvorbe opravnej položky sa zohľadňuje predpokladaná predajná cena znížená o náklady na predaj.

(5) Opravná položka k zásobám sa tvorí, ak je opodstatnené predpokladať, že budúce ekonomické úžitky z tohto majetku sú nižšie ako ich ocenenie v účtovníctve. Opravná položka sa vytvára podľa § 23 ods. 1.

(6) Opravná položka k finančnému majetku sa tvorí, ak predpokladané budúce ekonomické úžitky z tohto majetku sú nižšie ako ich ocenenie v účtovníctve, pričom ocenením v účtovníctve sa na tieto účely rozumie ocenenie po zohľadnení už vytvorenej opravnej položky.

(7) Opravná položka k pohľadávke sa tvorí najmä k pohľadávke, pri ktorej je opodstatnené predpokladať, že ju dlžník úplne alebo čiastočne nezaplatí, k spornej pohľadávke voči dlžníkovi, s ktorým sa vedie spor o jej uznanie.

(8) Opravná položka k dlhodobej pohľadávke a k dlhodobému finančnému majetku, ktorým sú pôžičky, ak je zostatková doba splatnosti tejto pohľadávky alebo pôžičky dlhšia ako jeden rok, upravuje hodnotu tejto pohľadávky a pôžičky na jej súčasnú hodnotu, napríklad metódou efektívnej úrokovej miery.

(9) Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, sa posudzuje opodstatnenosť účtovania tvorby opravnej položky a trvania opodstatnenosti existencie a sumy už vytvorenej opravnej položky k majetku. Posudzuje sa potreba účtovania upravujúcich závierkových účtovných prípadov podľa § 2a ods. 1 písm. b), napríklad v prípade vyhlásenia konkurzu alebo reštrukturalizácie¹⁶⁾ na niektorého z odberateľov, ktoré sa uskutočnilo po dni, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, ktorým sa spravidla potvrdí, že znehodnotenie pohľadávok z obchodného styku existovalo už ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka.

(10) Opravná položka nemá aktívny zostatok.

(11) Tvorba opravnej položky k dlhodobému nehmotnému majetku a k dlhodobému hmotnému majetku, k obstarávanému dlhodobému nehmotnému majetku a dlhodobému hmotnému majetku a k poskytnutým preddavkom na dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok sa účtuje na ťarchu účtu 553 – Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k dlhodobému majetku so súvzťažným zápisom v prospech vecne príslušného súvahového účtu opravných položiek v účtovej skupine 09 – Opravné položky k dlhodobému majetku. Tvorba opravnej položky k zásobám, s výnimkou zásob vlastnej výroby, sa účtuje na ťarchu

¹⁶⁾ Zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

úctu 505 – Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k zásobám so súvzťažným zápisom v prospech vecne príslušného súvahového účtu opravných položiek k zásobám v účtovej skupine 19 – Opravné položky k zásobám. Tvorba opravnej položky k zásobám vlastnej výroby sa účtuje na ťarchu vecne príslušného účtu účtovej skupiny 61 – Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob so súvzťažným zápisom v prospech vecne príslušného súvahového účtu opravných položiek v účtovej skupine 19 – Opravné položky k zásobám. Tvorba opravnej položky k dlhodobému finančnému majetku, ku krátkodobému finančnému majetku, k obstarávanému finančnému majetku a k poskytnutým preddavkom na finančný majetok sa účtuje na ťarchu účtu 565 – Tvorba a zúčtovanie opravnej položky k finančnému majetku so súvzťažným zápisom v prospech vecne príslušného súvahového účtu opravných položiek k finančnému majetku v účtovej skupine 09 – Opravné položky k dlhodobému majetku alebo 29 – Opravné položky ku krátkodobému finančnému majetku, ak ide o krátkodobý finančný majetok. Tvorba opravnej položky k pohľadávke sa účtuje na ťarchu účtu 547 – Tvorba a zúčtovanie opravnej položky k pohľadávke so súvzťažným zápisom v prospech účtu 391 – Opravné položky k pohľadávkam.

(12) Zúčtovanie opravnej položky sa účtuje z dôvodu vyradenia majetku z účtovníctva alebo z dôvodu úplného alebo čiastočného zániku opodstatneného predpokladu trvania zníženia hodnoty majetku. Zúčtovanie opravnej položky z dôvodu vyradenia majetku z účtovníctva, napríklad pri predaji, likvidácií, darovaní, škode, spotrebe a inkase pohľadávky, sa účtuje pred vyradením majetku z účtovníctva.

(13) Zúčtovanie opravnej položky z dôvodu vyradenia majetku z účtovníctva, sa účtuje na ťarchu vecne príslušného súvahového účtu opravných položiek so súvzťažným zápisom v prospech príslušného účtu majetku a pri dlhodobom odpisovanom majetku v prospech vecne príslušného účtu oprávok k dlhodobému majetku.

(14) Zúčtovanie opravnej položky z dôvodu úplného alebo čiastočného zániku opodstatneného predpokladu trvania zníženia hodnoty majetku sa účtuje na ťarchu vecne príslušného súvahového účtu opravnej položky so súvzťažným zápisom v prospech účtu

- a) 553 – Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k dlhodobému majetku,
- b) 505 – Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k zásobám,
- c) 61 – Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob,
- d) 565 – Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k finančnému majetku,
- e) 547 – Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k pohľadávkam.

(15) Ak sa pri inventarizácii záväzkov zistí, že ich suma je iná ako je ich suma v účtovníctve, nevytvárajú sa opravné položky, ale ich zvýšenie alebo zníženie sa účtuje priamo na účte záväzkov so súvzťažným zápisom na ťarchu príslušného účtu nákladov alebo v prospech príslušného účtu výnosov, napríklad, ak nie je záväzok splatený alebo splácaný včas a podľa zmluvy vzniká povinnosť platiť úroky z omeškania alebo penále.

§ 19

Zásady pre tvorbu a použitie rezerv

(1) Rezerva sa tvorí na základe zásady opatrnosti na riziká a straty. Rezerva je záväzok predstavujúci existujúcu povinnosť účtovnej jednotky, ktorá vznikla z minulých udalostí, je pravdepodobné, že v budúcnosti zníži ekonomické úžitky účtovnej jednotky, pričom ak nie je známa presná výška tohto záväzku, ocení sa odhadom v sume dostatočnej na splnenie existujúcej povinnosti ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka pri zohľadnení rizík

a neistôt. Závazok s určitým časovým vymedzením a určitou výškou sa neučtuje na účte rezerv, ale na príslušnom účte záväzku.

(2) Spôsob tvorby a používania rezerv sa uvádza vo vnútornom predpise účtovnej jednotky, pričom rezerva sa môže použiť len na účel, na ktorý bola vytvorená. Pri tvorbe rezerv podľa odseku 7 písm. s) sa môžu použiť poistno – matematické metódy a hodnota týchto rezerv sa upravuje na ich hodnotu v čase účtovania a vykazovania.

(3) Tvorba rezerv súvisiaca s obstaraním majetku, napríklad nevyfakturovaná dodávka materiálu, nevyfakturovaná dodávka dlhodobého majetku sa účtuje so súvzťažným zápisom na ťarchu príslušného účtu majetku a jej použitie so súvzťažným zápisom v prospech príslušného účtu záväzkov, napríklad po obdržaní faktúry od dodávateľa.

(4) Zostatky rezerv sa prevádzajú do nasledujúceho účtovného obdobia.

(5) Rezervy nemajú aktívny zostatok.

(6) Rezervy sú predmetom dokladovej inventúry a pri inventarizácii sa posudzuje ich výška a odôvodnenosť. Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, sa z dôvodu upravujúcich závierkových účtovných prípadov účtuje tvorba rezervy alebo sa upraví jej výška.

(7) Rezervy sa vzťahujú na povinnosti vyplývajúce zo všeobecných záväzných právnych predpisov, z uzavretých zmlúv, z dobrovoľného rozhodnutia účtovnej jednotky splniť si povinnosť voči tretím stranám, napríklad ak na základe konania účtovnej jednotky v minulosti, zverejnenia pravidiel alebo oznámenia o uznaní zodpovednosti účtovnej jednotky tretia strana očakáva, že takáto povinnosť bude splnená. Rezervy sa vytvárajú na

- a) náklady súvisiace s odstránením znečistenia životného prostredia,
- b) reklamácie a záručné opravy,
- c) odstránenie odpadov a obalov,
- d) rekultiváciu pozemkov,
- e) demoláciu budov,
- f) odstupné,
- g) nevyčerpané dovolenky, vrátane sociálneho poistenia,
- h) odmeny členom dozornej rady a iných orgánov spoločnosti,
- i) nevyfakturované dodávky a služby,
- j) členské príspevky do zväzov, spolkov, komôr a podobne, ktoré sa týkajú vykazovaného účtovného obdobia,
- k) bonusy, skontá, rabaty a podobne, ktoré sa týkajú výrobkov, tovaru a služieb predaných pred ukončením vykazovaného účtovného obdobia,
- l) náklady na zostavenie, overenie, zverejnenie účtovnej závierky a výročnej správy týkajúcej sa vykazovaného účtovného obdobia,
- m) náklady na zostavenie daňového priznania za vykazované účtovné obdobie,
- n) pokuty a penále,
- o) finančné povinnosti vyplývajúce z ručenia a záruk,
- p) povinnosť spätného odkúpenia obalov,
- q) prebiehajúce a hroziace súdne spory,
- r) vyplácanie prémie a odmien,
- s) vyplácanie odchodného, vyplácanie plnení pre zamestnancov pri životných jubileách alebo pracovných jubileách a iných plnení pre zamestnancov (zamestnanecké požitky),

- t) provízie obchodným zástupcom,
- u) na stratové zmluvy a nevýhodné zmluvy, ktorými sú zmluvy, pri ktorých náklady nevyhnutné na splnenie zmluvných povinností prevyšujú ekonomický úžitok, ktorý sa zo zmluvy očakáva,
- v) náklady na uvedenie prenajatého majetku do predchádzajúceho stavu podľa § 41,
- w) vypustené emisie do ovzdušia,
- x) a iné riziká a straty súvisiace s činnosťou účtovnej jednotky.

(8) Tvorba rezervy na náklady sa účtuje na vecne príslušný nákladový účet, ku ktorému záväzok prislúcha. Ak ide o rezervu, ktorá sa týka viacerých nákladových druhov alebo na tento nákladový druh nie je ustanovený nákladový účet, tvorí sa rezerva na ťarchu účtu 548 – Ostatné náklady na hospodársku činnosť alebo účtu 568 – Ostatné náklady na finančnú činnosť. Použitie rezervy sa účtuje na ťarchu vecne príslušného účtu rezerv so súvzťažným zápisom v prospech vecne príslušného účtu záväzkov. Zrušenie nepotrebné rezervy alebo jej časti sa účtuje opačným účtovným zápisom ako sa účtovala tvorba rezervy. Pri rezervách sa uplatňuje zásada správneho vyčíslenia konečného zostatku súvahového účtu rezerv a k tomu prislúchajúcich konečných stavov nákladov.

(9) Rezerva na bonusy, rabaty, skontá a na vrátenie kúpnej ceny pri reklamacii sa tvorí ako zníženie pôvodne dosiahnutých výnosov so súvzťažným zápisom v prospech súvahového účtu rezerv.

(10) Rezerva na stratu zo zákazkovej výroby podľa § 30 sa účtuje na ťarchu osobitne vytvoreného analytického účtu k účtu 548 – Ostatné náklady na hospodársku činnosť so súvzťažným zápisom v prospech účtu 316 – Čistá hodnota zákazky. Zrušenie rezervy na stratu zo zákazkovej výroby sa účtuje na ťarchu účtu 316 – Čistá hodnota zákazky so súvzťažným zápisom v prospech účtu 548 – Ostatné náklady na hospodársku činnosť.

§ 20

Odpisovanie dlhodobého majetku

(1) Dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok sa odpisuje na základe odpisového plánu nepriamo prostredníctvom účtovných odpisov. Zostatková hodnota sa zisťuje pomocou oprávok k dlhodobému nehmotnému majetku a dlhodobého hmotnému majetku.

(2) Dlhodobý hmotný majetok sa odpisuje s ohľadom na opotrebovanie zodpovedajúce bežným podmienkam jeho používania.

(3) Technické zhodnotenie dlhodobého nehmotného majetku sa odpíše takým spôsobom ako dlhodobý nehmotný majetok, ku ktorému sa vzťahuje.

(4) Pri tvorbe odpisového plánu sa zohľadňuje doba použiteľnosti, počet výrobkov alebo podobných jednotiek, u ktorých sa predpokladá ich získanie prostredníctvom majetku, pričom sa predovšetkým zohľadňuje

- a) očakávané použitie majetku a intenzita jeho využitia,
- b) očakávané fyzické opotrebovanie majetku, ktoré závisí od bežných podmienok jeho využívania, ako je smennosť, plán opráv a údržby, starostlivosť o majetok v čase, keď sa nevyužíva,
- c) technické a morálne zastaranie,
- d) zákonné alebo iné obmedzenia na používanie majetku,

- e) rôzna doba použiteľnosti a rôzny priebeh opotrebenia jednotlivých oddeliteľných súčastí dlhodobého majetku podľa potrieb účtovnej jednotky.

(5) Podľa meniacich sa podmienok sa prehodnotí odpisový plán a upraví sa zostatková doba odpisovania alebo sadzby odpisovania.

(6) Pri odpisovaní zvierat základného stáda a ťažných zvierat možno postupovať tak, že odpisy sa vyjadria podielom obstarávacej ceny zníženej o predpokladanú tržbu pri brakovaní (čitateľ) a predpokladaného počtu rokov v chove základného stáda (menovateľ). Ťažné zvieratá, dostihové a plemenné kone sa odpisujú individuálne, ostatné zvieratá základného stáda možno odpisovať skupinovo.

(7) Ak sa odpisuje dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok, ktorý je v podielovom spoluvlastníctve, účtovné odpisy sa vykonávajú zo spoluvlastníckeho podielu každého spoluvlastníka.

(8) Účtovné odpisy sa účtujú v prospech účtu účtovej skupiny 07 – Oprávky k dlhodobému nehmotnému majetku a účtovej skupiny 08 – Oprávky k dlhodobému hmotnému majetku a na ťarchu účtu 551 – Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku. Spôsob zaokrúhľovania odpisov sa uvádza v odpisovom pláne.

(9) Dlhodobý hmotný majetok, ktorý bol obstaraný družstevnou bytovou výstavbou a neslúži podnikaniu, sa neodpisuje.

Podrobnosti o postupoch účtovania pri oceňovaní majetku

§ 21

Podrobnosti o postupoch účtovania pri oceňovaní dlhodobého nehmotného majetku, dlhodobého hmotného majetku a dlhodobého finančného majetku

(1) Dlhodobý majetok a jeho technické zhodnotenie ocenené obstarávacou cenou, **reálnou hodnotou** alebo vlastnými nákladmi sa účtuje na príslušných účtoch majetku.

(2) Dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok novo zistený pri inventarizácii a v účtovníctve doteraz nezachytený ocenený reálnou hodnotou, účtuje sa so súvzťažným zápisom na účet 384 – Výnosy budúcich období a tieto sa rozpúšťajú rovnakým spôsobom ako dotácie podľa § 56 ods.12. Ak ide o neodpisovaný dlhodobý hmotný majetok novo zistený pri inventarizácii ocenený reálnou hodnotou účtuje sa so súvzťažným zápisom v prospech účtu 648 – Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti.

(3) Ocenenie jednotlivého dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku sa zvýši o náklady na dokončené technické zhodnotenie, ak náklady v úhrne za účtovné obdobie sú vyššie ako suma uvedená v osobitnom predpise¹¹⁾ a technické zhodnotenie je v tomto účtovnom období uvedené do užívania. Náklady neprevyšujúce uvedenú sumu sa môžu účtovať ako

- a) technické zhodnotenie,
- b) služby, ak ide o dlhodobý nehmotný majetok,
- c) náklady na hospodársku činnosť, ak ide o dlhodobý hmotný majetok.

(4) Ak sa technické zhodnotenie podľa zmluvy bude odpisovať v účtovníctve nájomcu, ocenenie podľa odseku 3 sa nezvyší.

(5) O trvalom znížení hodnoty dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku sa účtuje prostredníctvom odpisov, ak nejde o škodu.

(6) O znížení hodnoty dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku sa účtuje ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka podľa § 18 na účtoch účtovnej skupiny 09 – Opravné položky k dlhodobému majetku. Hodnota dlhodobého finančného majetku, ktorým sú pôžičky, ak sú neúročené alebo úročené nižšou úrokovou sadzbou ako je obvyklá úroková sadzba, sa upraví opravnou položkou na jej súčasnú hodnotu.

(7) Dlhodobý majetok nadobudnutý zámenou podľa § 25 ods. 1 písm. e) druhého bodu zákona sa ocení reálnou hodnotou podľa § 27 zákona. Pri účtovaní zámeny sa primerane postupuje ako pri účtovaní kúpy a predaja. Rozdiel medzi reálnou hodnotou nadobudnutého dlhodobého majetku a účtovnou hodnotou odovzdávaného majetku sa účtuje podľa charakteru tohto rozdielu na vecne príslušný nákladový účet, na ktorom sa účtuje úbytok majetku alebo na vecne príslušný výnosový účet, na ktorom sa účtuje dosiahnutie výnosu z tohto majetku.

§ 22

Podrobnosti o postupochoch účtovania pri oceňovaní zásob

(1) Úbytok zásob rovnakého druhu sa môže účtovať v ocenení cenou zistenou váženým aritmetickým priemerom z obstarávacích cien alebo vlastných nákladov, alebo spôsobom, keď prvá cena na ocenenie prírastku zásob sa použije ako prvá cena na ocenenie úbytku zásob. Vážený aritmetický priemer sa počíta najmenej raz za mesiac.

(2) Obstarávaciu cenu zásob je možné na analytických účtoch rozdeliť na cenu, za ktorú sa majetok obstaral a náklady súvisiace s obstaraním alebo na vopred stanovenú cenu, za ktorú sa majetok obstará a odchýlku od skutočnej ceny, za ktorú sa majetok obstará a náklady súvisiace s obstaraním. Pri vyskladnení zásob sa tieto náklady alebo odchýlky rozpúšťajú spôsobom uvedeným vo vnútornom predpise účtovnej jednotky.

(3) Z vnútropodnikových služieb súvisiacich s obstaraním zásob nákupom a so spracovaním zásob, sa do obstarávacej ceny aktivuje len prepravné a vlastné náklady na spracovanie materiálu podľa § 43 ods. 2 a 4.

(4) Finančné náklady súvisiace s použitím cudzích zdrojov, napríklad úroky, môžu sa zahrnúť do vlastných nákladov len vtedy, ak patria do obdobia ich vytvárania.

(5) Vlastné náklady pri zásobách vytvorených vlastnou činnosťou sa ocenia buď vo svojej skutočnej výške, alebo vo výške vlastných nákladov podľa operatívnych (plánových) kalkulácií. Takto určené náklady sú náklady určené v konkrétnych technických, technologických, ekonomických a organizačných podmienkach určených technickou prípravou výroby na uskutočňovanie výkonov a preto sú takmer zhodné so skutočnými vlastnými nákladmi.

(6) Súčasťou ocenenia zásob sú zľavy z ceny. Zľava z ceny poskytnutá k už predaným alebo spotrebovaným zásobám sa účtuje ako zníženie nákladov na predané alebo

spotrebované zásoby. Za zľavu z ceny sa nepovažuje nepeňažné dodanie iného druhu ako je prijatý tovar, výrobok alebo služba, ktorý sa účtuje podľa § 33 ods. 4 alebo podľa § 78 ods. 4.

(7) Zásoby nadobudnuté zámenou podľa § 25 ods. 1 písm. e) druhého bodu zákona sa oceňujú reálnou hodnotou podľa § 27 zákona. Pri účtovaní zámeny sa primerane postupuje ako účtovaní kúpy a predaja. Rozdiel medzi reálnou hodnotou nadobudnutých zásob a účtovnou hodnotou odovzdávaného majetku sa účtuje podľa charakteru tohto rozdielu na vecne príslušný nákladový účet, na ktorom sa účtuje úbytok tohto majetku alebo na vecne príslušný výnosový účet, na ktorom sa účtuje dosiahnutie výnosu z tohto majetku.

§ 23

Podrobnosti o postupoch účtovania pri oceňovaní zásob ku dňu inventarizácie a pri uzavieraní účtovných kníh

(1) Ak sa pri inventarizácii zistí, že úžitková hodnota zásob nezodpovedá ich oceneniu v účtovníctve, prírastky hodnoty sa neučtujú a úbytky hodnoty sú predmetom analýzy a ak nie je zníženie hodnoty definitívne, vytvára sa opravná položka. Ak obstarávací cena alebo vlastné náklady zásob sú vyššie ako budú ekonomické úžitky z ich predaja alebo použitia pre vlastné potreby účtovnej jednotky, napríklad v dôsledku nepotrebnosti, nadbytočnosti, poklesu ich predajnej ceny alebo v dôsledku toho, že sa zvýšili náklady potrebné na ich dokončenie, vytvára sa opravná položka k týmto zásobám vo výške rozdielu medzi ich ocenením v účtovníctve a ich čistou realizačnou hodnotou. Čistou realizačnou hodnotou sa rozumie predpokladaná predajná cena znížená o predpokladané náklady na ich dokončenie a o predpokladané náklady súvisiace s ich predajom. Ocenenie zásob po zohľadnení zníženia ich hodnoty nie je vyššie ako predpokladaná suma, ktorá by sa dosiahla ich predajom alebo ich použitím pre vlastné potreby účtovnej jednotky. K surovinám a k pomocným látkam sa opravná položka vytvára, ak je pravdepodobné, že hotové výrobky, na výrobu ktorých budú tieto suroviny a pomocné látky použité, sa predajú so stratou.

(2) Nevyfakturované dodávky sa oceňujú napríklad podľa uzatvorenej zmluvy, dodacieho listu alebo odhadom.

§ 24

Účtovanie kurzových rozdielov

(1) Na účtoch pohľadávok, záväzkov, dlhodobého finančného majetku a krátkodobého finančného majetku sa účtujú kurzové rozdiely vznikajúce v účtovníctve ku dňu uskutočnenia účtovného prípadu z dôvodu inkasa pohľadávok, platby záväzkov a predaja dlhodobého finančného majetku a krátkodobého finančného majetku so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 563 – Kurzové straty alebo v prospech účtu 663 – Kurzové zisky. O kurzových rozdieloch sa účtuje ku dňu uskutočnenia účtovného prípadu najmä z dôvodu postúpenia pohľadávky, vkladu pohľadávky do základného imania, vzájomného započítania pohľadávky.

(2) Kurzové rozdiely nevznikajú pri

- a) dlžníkovi pri zmene veriteľa a pri veriteľovi, ak za dlžníka prevzala plnenie iná osoba,
- b) splácaní peňažných vkladov od spoločníka do obchodných spoločností a družstiev; rozdiel sa účtuje ako pohľadávka alebo ako záväzok voči vkladateľovi.

(3) Kurz použitý pri vzniku účtovného prípadu, ktorým je poskytnutý preddavok alebo prijatý preddavok na účte 314 – Poskytnuté preddavky, 324 – Prijaté preddavky alebo účte 475 – Dlhodobé prijaté preddavky podľa § 24 zákona, sa použije aj na ostatné účtovné prípady

súvisiace s týmto účtovným prípadom pri účtovaní na týchto účtoch, napríklad zúčtovanie preddavku. Rovnako sa postupuje pri účtovných prípadoch rovnakého charakteru účtovaných na účte 335 – Pohľadávky voči zamestnancom. Kurz použitý pri vzniku účtovného prípadu, ktorým je náklad alebo výnos budúceho obdobia účtovaný na účte 381 – Náklady budúcich období alebo na účte 384 – Výnosy budúcich období, sa použije aj na ostatné účtovné prípady súvisiace s týmto účtovným prípadom, napríklad vznik nákladov alebo výnosov v budúcich účtovných obdobiach. Pri zmene záväzku na účte 326 – Nevyfakturované dodávky, ktorý sa ide zaúčtovať na iný účet záväzku alebo pri zmene pohľadávky účtovanej podľa § 48 ods. 3, ktorá sa ide zaúčtovať na iný účet pohľadávky, sa pri prepočte cudzej meny na eurá uplatňuje rovnaký kurz ako bol použitý pri vzniku nevyfakturovanej dodávky alebo nevyfakturovanej pohľadávky.

(4) Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, sa kurzový rozdiel z ocenenia majetku a záväzkov podľa § 4 ods. 7 zákona účtuje na ľarchu účtu 563 – Kurzové straty alebo v prospech účtu 663 – Kurzové zisky, s výnimkou prípadov podľa odsekov 5 a 6. Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, sa kurzový rozdiel z ocenenia majetku a záväzkov účtovaných na účtoch časového rozlíšenia 385 – Príjmy budúcich období a 383 – Výdavky budúcich období, účtuje na ľarchu účtu 563 – Kurzové straty alebo v prospech účtu 663 – Kurzové zisky. Rovnako sa postupuje pri účtovaní kurzových rozdielov z opravných položiek a rezerv v cudzej mene.

(5) Kurzové rozdiely z majetku a záväzkov podľa § 27 ods. 1 zákona sú súčasťou ich ocenenia reálnou hodnotou. Účtujú sa takým istým spôsobom, ako sa účtujú zmeny reálnej hodnoty tohto majetku a záväzkov a to do výnosov alebo nákladov, alebo na účte 414 – Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov, napríklad pri cenných papieroch podľa § 14, pri derivátoch podľa § 16.

(6) Kurzové rozdiely pri podieloch na základnom imaní v obchodných spoločnostiach, ocenených metódou vlastného imania podľa § 27 ods. 8 zákona sú súčasťou ocenenia metódou vlastného imania.

Podrobnosti o postupoch účtovania v osobitných účtovných prípadoch

§ 25

Účtovanie zmien základného imania a tvorby rezervného fondu a nedeliteľného fondu

(1) Otváracia súvaha zostavená ku dňu zápisu akciovej spoločnosti do obchodného registra obsahuje splatené vklady, pohľadávku vo výške nesplatených vkladov, základné imanie zapísané do obchodného registra, emisné ážio, rezervný fond a ďalšie skutočnosti uvedené v písomnostiach súvisiacich zo založením a vznikom akciovej spoločnosti.

(2) Pri účtovaní základného imania účtovnej jednotky, ktorou je akciová spoločnosť, sa postupuje takto:

- a) na účte 411 – Základné imanie sa účtuje o zvyšovaní základného imania ku dňu zápisu do obchodného registra, na základe výpisu z obchodného registra,
- b) zvýšenie základného imania, ktoré ešte nebolo zapísané do obchodného registra, sa účtuje v prospech účtu 419 – Zmeny základného imania a vyrovná sa preúčtovaním na účte 411 – Základné imanie, ku dňu zápisu do obchodného registra,
- c) na účte 411 – Základné imanie sa účtuje o znižovaní základného imania ku dňu zápisu do obchodného registra, na základe výpisu z obchodného registra,

- d) zníženie základného imania, ktoré ešte nebolo zapísané do obchodného registra sa účtuje na ťarchu účtu 419 – Zmeny základného imania a vyrovná sa preúčtovaním na účte 411 – Základné imanie, ku dňu zápisu do obchodného registra.

(3) V účtovnej jednotke, ktorá je akcionárom sa účtuje pohľadávka voči akciovej spoločnosti na vyplatenie likvidačného zostatku ku dňu schválenia návrhu na jeho rozdelenie na ťarchu účtu 378 – Iné pohľadávky so súvzťažným zápisom v prospech účtu 665 – Výnosy z dlhodobého finančného majetku. Ak bude táto pohľadávka vysporiadaná nepeňažne, obstarávacou cenou takto nadobudnutého majetku je hodnota tejto pohľadávky. V účtovnej jednotke, ktorá je akcionárom, sa účtuje pohľadávka voči akciovej spoločnosti z dôvodu zníženia základného imania prerozdelením akcionárom v hodnote vkladu do základného imania, a to na ťarchu účtu 378 – Iné pohľadávky so súvzťažným zápisom v prospech vecne príslušného účtu účtovnej skupiny 06 – Dlhodobý finančný majetok.

(4) Pri účtovaní základného imania účtovnej jednotky, ktorou je spoločnosť s ručením obmedzeným, sa postupuje takto:

- a) na účtovanie o vzniku takejto účtovnej jednotky, o zvyšovaní a znižovaní základného imania sa vzťahujú odseky 1 a 2 primerane,
- b) vyrovnací podiel sa účtuje ako záväzok voči spoločníkovi v prospech vecne príslušného účtu podľa § 54 ods.1 a 3 so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 252 – Vlastné akcie a vlastné obchodné podiely; nepeňažná úhrada vyrovnacieho podielu sa účtuje súvzťažne so zostatkovou hodnotou odpisovaného dlhodobého majetku a obstarávacou cenou neodpisovaného dlhodobého majetku alebo súvzťažne s účtom iného majetku; ak vznikne rozdiel na účte záväzkov účtuje sa v prospech účtu 668 – Ostatné finančné výnosy.

(5) V účtovnej jednotke, ktorá je spoločníkom v spoločnosti s ručením obmedzeným sa účtuje pohľadávka voči spoločnosti s ručením obmedzeným na vyrovnací podiel na ťarchu účtu 378 – Iné pohľadávky so súvzťažným zápisom v prospech účtu 665 – Výnosy z dlhodobého finančného majetku. Ak bude táto pohľadávka vysporiadaná nepeňažne, obstarávacou cenou takto nadobudnutého majetku je výška tejto pohľadávky. V účtovnej jednotke, ktorá je spoločníkom v spoločnosti s ručením obmedzeným, sa účtuje pohľadávka voči spoločnosti s ručením obmedzeným z dôvodu zníženia základného imania prerozdelením spoločníkom v hodnote vkladu do základného imania, a to na ťarchu účtu 378 – Iné pohľadávky so súvzťažným zápisom v prospech vecne príslušného účtu účtovnej skupiny 06 – Dlhodobý finančný majetok.

(6) Pri účtovaní základného imania účtovnej jednotky, ktorou je družstvo sa postupuje takto:

- a) o zvyšovaní základného imania sa účtuje na účte 411 – Základné imanie pri prijatí nového člena, pri upísaní ďalších vkladov, ku ktorým sa zaviazali členovia družstva a ktoré nie sú určené na zvyšovanie zapisovaného základného imania do obchodného registra; pri zvyšovaní základného imania z účtovného zisku družstva na základe stanov alebo podľa rozhodnutia členskej schôdze,
- b) o znižovaní základného imania na účte 411 – Základné imanie sa účtuje
 1. vyrovnací podiel člena družstva z vlastného imania družstva okrem nedeliteľného fondu a ďalších fondov, ak je použitie týchto fondov upravené v stanovách,
 2. úhrada straty, ak družstvo nemá v stanovách upravenú uhradzovaciu povinnosť členov alebo, ak stanovy neupravujú úhradu straty inak,
 3. zníženie už upísaných členských vkladov,
- c) o znižovaní základného imania sa neúčtuje pri prevode členských práv, alebo ak sa dedič stane členom družstva,

- d) o zvyšovaní alebo znižovaní nezapisovaného základného imania družstva sa môže účtovať v prospech alebo na ťarchu účtu 411 bez účtovania na účte 419,
- e) na účtovanie o vyrovnanom podiele sa primerane vzťahuje odsek 4.

(7) Na účtovanie základného imania v účtovnej jednotke, ktorou je komanditná spoločnosť sa primerane vzťahuje odsek 4.

(8) Tvorba rezervného fondu pri vzniku obchodnej spoločnosti sa účtuje na ťarchu účtu 353 – Pohľadávky za upísané vlastné imanie so súvzťažným zápisom v prospech účtu 417 – Zákonný rezervný fond z kapitálových vkladov. Tvorba rezervného fondu z účtovného zisku sa účtuje na ťarchu účtu 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní alebo 428 – Nerozdelený zisk minulých rokov so súvzťažným zápisom v prospech účtu 421 – Zákonný rezervný fond. V účtovníctve spoločníka sa účtuje pri vzniku obchodnej spoločnosti suma tvoriaca rezervný fond na ťarchu účtovej skupiny 06 – Dlhodobý finančný majetok so súvzťažným zápisom v prospech účtu 367 – Závazky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov.

(9) Pri vzniku družstva sa tvorba nedeliteľného fondu účtuje na ťarchu účtu 353 – Pohľadávky za upísané vlastné imanie so súvzťažným zápisom v prospech účtu 418 – Nedeliteľný fond z kapitálových vkladov. Tvorba nedeliteľného fondu z účtovného zisku sa účtuje na ťarchu účtu 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní alebo 428 – Nerozdelený zisk minulých rokov so súvzťažným zápisom v prospech účtu 422 – Nedeliteľný fond. V účtovníctve člena družstva sa účtuje pri vzniku družstva suma tvoriaca nedeliteľný fond na ťarchu účtu 069 – Ostatný dlhodobý finančný majetok so súvzťažným zápisom v prospech účtu 367 – Závazky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov.

§ 26

Účtovanie pri zlúčení, splynutí a rozdelení

(1) Pri zrušení bez likvidácie sa v účtovníctve zanikajúcej účtovnej jednotky ku dňu predchádzajúcemu rozhodnému dňu rozdiely vzniknuté medzi reálnou hodnotou majetku a záväzkov podľa § 27 ods. 1 písm. c) zákona a účtovnou hodnotou majetku a záväzkov účtujú

- a) na účet opravných položiek podľa § 18, ak je reálna hodnota majetku nižšia ako účtovná hodnota tohto majetku, pričom pri ich účtovaní sa odhadujú ekonomické úžitky z majetku v účtovnej jednotke, ktorá sa stane právnym nástupcom (ďalej len „nástupnícka účtovná jednotka“) okrem majetku oceneného reálnou hodnotou podľa § 27 ods. 2 písm. a) až d) zákona, ak nenastalo zníženie hodnoty majetku podľa § 18,
- b) na účet rezerv; tvorba a zrušenie rezerv sa účtuje podľa § 19 a zohľadňuje sa tvorba rezerv v nástupníckej účtovnej jednotke,
- c) výsledkovo alebo na účet 414 – Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov, ak ide o majetok a záväzky podľa § 14 a 16, pri ktorých sa účtuje zmena reálnej hodnoty z dôvodu zostavenia účtovnej závierky,
- d) v ostatných prípadoch neuvedených v písmenách a) až c) na účet 416 – Oceňovacie rozdiely z precenenia pri zlúčení, splynutí a rozdelení; pred účtovaním oceňovacieho rozdielu sa zúčtuje opravná položka podľa § 18 ods. 14.

(2) V účtovníctve sa účtovnou hodnotou podľa odseku 1 rozumie hodnota majetku po zohľadnení odpisov vytvorených ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, ocenenie metódou vlastného imania pri cenných papieroch a podieloch oceňovaných metódou

vlastného imania ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, hodnota majetku po zohľadnení opravných položiek vytvorených ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie a rezerv vytvorených ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie.

(3) V otváracjej súvahe nástupníckej účtovnej jednotky sa oceňujú majetok a záväzky podľa § 25 ods.1 písm. f) zákona v zanikajúcej právnickej osoby alebo podľa § 25 ods. 2 zákona. Pri zlúčení sa preberajú konečné stavy účtov nástupníckej účtovnej jednotky podľa § 17 ods. 6 zákona.

(4) Zostatok účtu 416 – Oceňovacie rozdiely z precenenia pri zlúčení, splynutí a rozdelení vzniknutý podľa ods. 1 písm. d), sa v otváracjej súvahe nástupníckej účtovnej jednotky vykazuje na účtoch účtovej skupiny 41 – Základné imanie a kapitálové fondy a účtovej skupiny 42 – Fondy tvorené zo zisku a prevedené výsledky hospodárenia, a to v súlade so zmluvou o zlúčení, splynutí alebo rozdelení.

(5) V otváracjej súvahe nástupníckej účtovnej jednotky sa vzniknuté rozdiely z dôvodu vylúčenia vzájomných pohľadávok a záväzkov vrátane rezerv a účtov časového rozlíšenia medzi účtovnými jednotkami zúčastnenými na splynutí a rozdelení vykazujú na účte 428 – Nerozdelený zisk minulých rokov alebo na účte 429 – Neuhradená strata minulých rokov. Pri zlúčení sa vzájomné pohľadávky a záväzky vrátane rezerv a účtov časového rozlíšenia medzi účtovnými jednotkami zúčastnenými na zlúčení vylúčia po zlúčení, a vzniknuté rozdiely z dôvodu vylúčenia vzájomných pohľadávok a záväzkov vrátane účtov časového rozlíšenia a rezerv, sa účtujú na príslušné účty nákladov alebo výnosov v účtovníctve nástupníckej účtovnej jednotky.

(6) V otváracjej súvahe nástupníckej účtovnej jednotky sa vykazujú majetok, záväzky a vlastné imanie jednotlivých účtovných jednotiek zúčastnených na zlúčení, splynutí a rozdelení, ak zúčastnená účtovná jednotka nemá podiel¹⁸⁾ v inej zúčastnenej účtovnej jednotke. Ak jedna zúčastnená účtovná jednotka má podiel v inej zúčastnenej účtovnej jednotke, vykazujú sa hodnoty v otváracjej súvahe nástupníckej účtovnej jednotky po vylúčení podielov, ktoré sa účtujú na účtoch účtovej skupiny 06 – Dlhodobý finančný majetok a hodnoty vlastného imania pripadajúceho na tieto podiely. Hodnota goodwillu alebo záporného goodwillu sa vykazuje podľa § 37 ods. 8 až 11.

(7) Ak podľa osobitného predpisu¹⁹⁾ vznikajú pri zlúčení vlastné akcie alebo vlastné obchodné podiely, v otváracjej súvahe sa vykazuje

- a) majetok, záväzky a vlastné imanie nástupníckej účtovnej jednotky,
- b) majetok, záväzky a vlastné imanie zanikajúcej právnickej osoby, a to vrátane vlastných akcií alebo vlastných obchodných podielov,
- c) goodwill alebo záporný goodwill, ktorého suma sa vypočíta ako rozdiel medzi hodnotou finančnej investície tvoriacej podiel¹⁸⁾ v nástupníckej účtovnej jednotke a hodnotou vlastného imania nástupníckej účtovnej jednotky pripadajúcou na tento podiel,
- d) v hodnote goodwillu alebo záporného goodwillu suma na účte 428 – Nerozdelený zisk minulých rokov alebo na účet 429 – Nerozdelená strata minulých rokov.

¹⁸⁾ § 61 Obchodného zákonníka.

¹⁹⁾ § 120 ods. 3 Obchodného zákonníka.

(8) V otváracjej súvahe nástupníckej účtovnej jednotky sa majetok a záväzky, ktoré sa preberajú od zahraničnej právnickej osoby v ocenení podľa § 25 ods. 2 zákona, vykazujú prepočítané podľa § 24 ods. 2 písm. c) zákona.

(9) V nástupníckej účtovnej jednotke, ktorá v otváracjej súvahe vykázala vlastné akcie alebo vlastné obchodné podiely a účtuje zánik vlastných akcií alebo obchodných podielov z dôvodu zníženia základného imania, sa rozdiel medzi účtovnou hodnotou vlastných akcií alebo vlastných obchodných podielov a menovitou hodnotou znižovaného základného imania účtuje podľa charakteru na účte 428 – Nerozdelený zisk minulých rokov alebo na účte 429 – Neuhradená strata minulých rokov.

§ 27

Účtovanie predaja podniku

(1) Pri predaji podniku alebo jeho časti sa v účtovníctve predávajúceho účtuje predávaný majetok podniku alebo jeho časti na ťarchu účtu 548 – Ostatné náklady na hospodársku činnosť a záväzky v prospech účtu 648 – Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti. Predajná cena sa účtuje na ťarchu účtu 371 – Pohľadávky z predaja podniku a v prospech účtu 648 – Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti. Rozdiel účtov 548 – Ostatné náklady na hospodársku činnosť a 648 – Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti vyjadruje zisk alebo stratu z predaja podniku.

(2) V účtovníctve kupujúceho sa účtuje kupovaný majetok podniku alebo jeho časti na ťarchu príslušných účtov majetku a prevzaté záväzky v prospech príslušných účtov záväzkov. Kúpna cena sa účtuje v prospech účtu 372 – Záväzky z kúpy podniku.

§ 27a

Účtovanie nepeňažných vkladov a nepeňažných príspevkov

(1) Pri nepeňažnom vklade, ktorým je podnik alebo časť podniku (ďalej len „vklad podniku“), sa v účtovníctve prijímateľa vkladu podniku účtujú prijímané jednotlivé zložky majetku a záväzkov tvoriace vklad podniku na vecne príslušné účty v ocenení podľa § 27 ods. 2 zákona. Identifikovaný a spoľahlivo oceníteľný dlhodobý nehmotný majetok vytvorený vlastnou činnosťou vkladateľa sa u prijímateľa vkladu podniku účtuje na príslušný účet dlhodobého nehmotného majetku.

(2) V účtovníctve prijímateľa vkladu podniku sa účtuje goodwill alebo záporný goodwill ako rozdiel medzi reálnou hodnotou jednotlivých zložiek majetku a záväzkov a hodnotou nepeňažného vkladu započítanou na vklad spoločníka^{19aa}) (ďalej len „uznaná hodnota vkladu“). Pri výpočte tohto rozdielu sa k uznanej hodnote vkladu pripočíta aj hodnota splateného príspevku do kapitálového fondu z príspevkov, prídela do rezervného fondu alebo emisného ážia (ďalej len „iné príspevky“), ak sú dohodnuté v spoločenskej zmluve, zakladateľskej zmluve alebo zakladateľskej listine (ďalej len „príslušná zmluva“). V účtovníctve prijímateľa vkladu podniku sa v deň splatenia podľa § 2 ods.3 účtuje príspevok do kapitálového fondu z príspevkov na ťarchu účtu 353 – Pohľadávky za upísané vlastné imanie a v prospech účtu 413 – Ostatné kapitálové vklady.

(3) V účtovníctve vkladateľa vkladu podniku sa vyradia z účtovníctva jednotlivé zložky majetku a záväzkov v účtovnej hodnote so súvzťažným zápisom na účet 367 – Záväzky

z upísaných a nesplatených cenných papierov a vkladov. Rozdiel medzi uznanou hodnotou vkladu a jej zvýšením o iné príspevky, ak sú dohodnuté v príslušnej zmluve a účtovnou hodnotou vkladovaných jednotlivých zložiek majetku a záväzkov, sa účtuje podľa charakteru na ťarchu účtu 568 – Ostatné finančné náklady alebo v prospech účtu 668 – Ostatné finančné výnosy. O finančnej investícii z dôvodu vkladu podniku sa účtuje na príslušný účet finančnej investície podľa § 14 ods. 7, 21 a 22 a na účet 367 – Záväzky z upísaných a nesplatených cenných papierov a vkladov. Na tomto príslušnom účte finančnej investície sa účtujú aj iné príspevky, ak sú dohodnuté v príslušnej zmluve, pričom na tomto účte finančnej investície sa vytvárajú analytické účty aj podľa jednotlivých súčastí tvoriacich iné príspevky.

- (4) V účtovníctve vkladateľa sa pri splácaní nepeňažného vkladu, ktorým nie je vklad podniku (jednotlivý majetok), postupuje primerane podľa odseku 3. Vyradený majetok sa účtuje v účtovnej hodnote so súvzťažným zápisom na účet 367- Záväzky z upísaných a nesplatených cenných papierov a vkladov. Rozdiel medzi uznanou hodnotou vkladu a jej zvýšením o iné príspevky, ak sú dohodnuté v príslušnej zmluve a účtovnou hodnotou vkladového majetku, sa účtuje podľa charakteru na ťarchu účtu 568 – Ostatné finančné náklady alebo v prospech účtu 668 – Ostatné finančné výnosy.
- (5) O finančnej investícii z dôvodu nepeňažného vkladu, ktorým nie je vklad podniku, sa účtuje na príslušnom účte finančnej investície podľa § 14 ods.7, 21 a 22 a súvzťažne s účtom 367 – Záväzky z upísaných a nesplatených cenných papierov a vkladov. Na tomto účte finančnej investície sa účtujú aj iné príspevky, ak sú dohodnuté v príslušnej zmluve, pričom na tomto účte finančnej investície sa vytvárajú analytické účty aj podľa jednotlivých súčastí tvoriacich iné príspevky.
- (6) V účtovníctve prijímateľa nepeňažného vkladu, ktorým nie je vklad podniku, sa účtuje o jednotlivom prijatom majetku na vecne príslušnom účte majetku v uznanej hodnote vkladu uvedenej v príslušnej zmluve. Ako súčasť ocenenia prijatého majetku sa účtujú aj iné príspevky, ak sú dohodnuté v príslušnej zmluve, pričom hodnota majetku je určená podľa osobitného predpisu.^{19aa}) V účtovníctve prijímateľa nepeňažného vkladu, ktorým nie je vklad podniku, sa účtuje príspevok do kapitálového fondu z príspevkov v deň jeho splatenia podľa § 2 ods. 3 na ťarchu účtu 353 – Pohľadávky za upísané vlastné imanie a v prospech účtu 413 – Ostatné kapitálové vklady.“.

§ 27b

Účtovanie kapitálového fondu z príspevkov

- (1) V účtovníctve obchodnej spoločnosti, ktorá prijala splatený príspevok do kapitálového fondu z príspevkov, sa účtuje v hodnote uvedenej v príslušnej zmluve na ťarchu účtu 353 – Pohľadávky za upísané vlastné imanie a v prospech účtu 413 – Ostatné kapitálové fondy. Na účely účtovania splateného príspevku sa vytvárajú analytické účty k účtu 413 – Ostatné kapitálové fondy podľa jednotlivých akcionárov alebo spoločníkov.

- (2) Nepeňažné splatenie príspevku do kapitálového fondu z príspevkov sa účtuje v hodnote uvedenej v príslušnej zmluve na vecne príslušnom majetkovom účte a v prospech účtu 353 – Pohľadávky za upísané vlastné imanie. Vytvorenie kapitálového fondu z príspevkov, ktoré sa účtuje ako súčasť vkladu podniku alebo ako súčasť nepeňažného vkladu, ktorým nie je podnik, sa v účtovníctve prijímateľa nepeňažného vkladu účtuje podľa § 27a.
- (3) V účtovníctve akcionára alebo spoločníka sa splatený príspevok do kapitálového fondu z príspevkov účtuje v uznanej hodnote dohodnutej v príslušnej zmluve v prospech účtu 367 – Závazky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov, a podľa vplyvu akcionára alebo spoločníka sa účtuje podľa § 14 ods. 7, 21 a 22 na vecne príslušnom účte finančnej investície. Pri nepeňažnom splatení príspevku do kapitálového fondu z príspevkov sa rozdiel medzi uznanou hodnotou majetku uvedenou v príslušnej zmluve a účtovnou hodnotou majetku účtuje podľa charakteru na ľarchu účtu 568 – Ostatné finančné náklady alebo v prospech účtu 668 – Ostatné finančné výnosy. Pri nepeňažnom splatení príspevku do kapitálového fondu z príspevkov, ktorý je súčasťou vkladu podniku alebo nepeňažným vkladom, ktorým nie je podnik, sa účtuje podľa § 27a.
- (4) Použitie splateného príspevku do kapitálového fondu z príspevkov na prerozdelenie medzi akcionárov alebo spoločníkov sa v účtovníctve obchodnej spoločnosti účtuje na základe rozhodnutia valného zhromaždenia na ľarchu účtu 413 – Ostatné kapitálové fondy a v prospech vecne príslušného účtu záväzku podľa § 54 ods. 1 a 3.
- (5) Použitie splateného príspevku do kapitálového fondu z príspevkov na prerozdelenie medzi akcionárov alebo spoločníkov sa v účtovníctve akcionára alebo spoločníka, ktorý splatil príspevok, účtuje na základe rozhodnutia valného zhromaždenia na vecne príslušný účet finančnej investície a na ľarchu účtu 378 – Iné pohľadávky. Rozdiel medzi hodnotou splateného príspevku do kapitálového fondu z príspevkov akcionárov alebo spoločníkov a sumou z prerozdelenia pripadajúcou na akcionára alebo spoločníka, sa účtuje v prospech účtu 668 – Ostatné finančné výnosy.
- (6) Použitie splateného príspevku do kapitálového fondu z príspevkov na prerozdelenie medzi akcionárov alebo spoločníkov sa v účtovníctve akcionára alebo spoločníka, ktorý nesplatil príspevok do kapitálového fondu z príspevkov, účtuje na ľarchu účtu 378 – Iné pohľadávky a v prospech účtu 668 – Ostatné finančné výnosy.

§ 28

Účtovanie pri zrušení obchodných spoločností, družstiev alebo štátnych podnikov s likvidáciou

- (1) Ku dňu skončenia likvidácie obchodných spoločností alebo družstiev sa zostaví mimoriadna účtovná závierka, ktorá obsahuje vyčíslenie záväzku z dôvodu splatnej dane z príjmov. Na účely zabezpečenia vedenia účtovníctva do dňa zániku účtovnej jednotky sa otvoria účty majetku a záväzkov a účtuje sa o vysporiadaní daňovej povinnosti a vyplatení podielu spoločníkov na likvidačnom zostatku.
- (2) Na účtovanie o zrušení štátneho podniku s likvidáciou sa primerane vzťahuje odsek 1.

§ 29

Účtovanie v konkurze a reštrukturalizácii

(1) Pri uzavieraní účtovných kníh z dôvodu konkurzu¹⁶⁾ podľa § 16 ods. 4 písm. d) zákona sa zostatky tých účtov časového rozlíšenia, rezerv a opravných položiek, ktoré konkurzom stratili opodstatnenosť preúčtujú na účty pohľadávok a záväzkov, alebo na účty nákladov a výnosov podľa vecnej povahy.

(2) V účtovníctve dlžníka sa účtuje

a) na základe potvrdenia reštrukturalizačného plánu súdom^{16a)}

1. úprava výšky záväzku; zníženie výšky záväzku sa účtuje v prospech účtu 648 – Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti,
2. záväzok, ktorý nie je zaúčtovaný v účtovníctve, ale preukázateľne existuje na základe schváleného zoznamu pohľadávok, v prospech vecne príslušného účtu záväzkov so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 428 – Nerozdelený zisk minulých rokov alebo na ťarchu účtu 429 – Neuhradená strata minulých rokov,

b) vydanie akcií alebo iných majetkových účastí^{16aa)} na účel výmeny za pohľadávku na ťarchu účtu 548 – Ostatné náklady na hospodársku činnosť, ak sa zvyšuje suma zaúčtovaného záväzku,

c) uspokojenie pôvodnej pohľadávky veriteľa zo zisku alebo iných vlastných zdrojov dlžníka^{16ab)} po splnení reštrukturalizačného plánu na ťarchu vecne príslušných účtov účtovej skupiny 41 – Základné imanie a kapitálové fondy, 42 – Fondy tvorené zo zisku a prevedené výsledky hospodárenia a účtovej skupiny 43 – Výsledok hospodárenia a v prospech účtu 325 – Ostatné záväzky z hospodárskej činnosti.

(3) Možnosť uspokojenia pôvodnej pohľadávky veriteľa z vytvoreného zisku alebo iných vlastných zdrojov sa u dlžníka uvádza ako podmienený záväzok v poznámkach účtovnej závierky.

(4) V účtovníctve veriteľa sa

a) na riziko nezaplatenia pohľadávky dlžníkom v reštrukturalizácii účtuje opravná položka podľa § 18,

b) uspokojenie pôvodnej pohľadávky vydaním akcií alebo iných majetkových účastí^{16aa)} počas plnenia reštrukturalizačného plánu účtuje na ťarchu účtu účtovej skupiny 06.

(5) V účtovníctve veriteľa sa po splnení reštrukturalizačného plánu dlžníkom účtuje

a) odpis neuspokojenej hodnoty pohľadávky z účtovníctva a zúčtuje sa opravná položka k pohľadávke,

b) uspokojenie pôvodnej hodnoty pohľadávky z vytvoreného zisku alebo iných vlastných zdrojov^{16ab)} na ťarchu účtu 315 – Ostatné pohľadávky z hospodárskej činnosti a v prospech účtu 648 – Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti.

(6) Možnosť uspokojenia pôvodnej pohľadávky z vytvoreného zisku alebo iných vlastných zdrojov dlžníka sa u veriteľa uvádza ako podmienený majetok v poznámkach účtovnej závierky.

^{16a)} § 153, 155 a 155a zákona č. 7/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.

^{16aa)} § 161a zákona č. 7/2005 Z. z. v znení zákona č. 87/2015 Z. z.

^{16ab)} § 155a a 159b zákona č. 7/2005 Z. z. v znení zákona č. 87/2015 Z. z.

(7) Pri uplatnení pohľadávky podľa osobitného predpisu^{16ac)} sa táto pohľadávka účtuje v súlade so zmluvou o postúpení pohľadávky.

§ 30 Účtovanie zákazkovej výroby

- (1) Na účely účtovania zákazkovej výroby u zhotoviteľa sa rozumie
- a) zákazkovou výrobou zákazka vznikajúca na základe zmluvy medzi zhotoviteľom a objednávateľom osobitne dohodnutá na zhotovenie majetku alebo kombinácie majetkov, ktoré spolu súvisia alebo sú navzájom závislé vzhľadom na ich dizajn, technológiu, funkciu, účel alebo použitie, pri ktorej objednávateľ určuje hlavné konštrukčné prvky alebo architektonicko - stavebné riešenie, a preto nejde o štandardizovanú výrobu; zákazkovou výrobou sa okrem zhotovenia majetku alebo kombinácie majetkov rozumie aj
 1. zmluva na poskytovanie služieb, ktoré priamo súvisia so zhotovením majetku alebo kombinácie majetkov, napríklad služby manažérov projektu alebo architektov,
 2. zmluva na likvidáciu majetku, obnovu prostredia alebo rekultiváciu životného prostredia po likvidácii majetku, ku ktorému sa táto likvidácia, obnova alebo rekultivácia viaže,
 - b) zmluvnými výnosmi zákazkovej výroby odhadované výnosy zo zákazkovej výroby dohodnuté v zmluve a zvyčajne stanovené na základe fixnej ceny alebo stanovené ako súčet nákladov na realizáciu zákazkovej výroby a marže, odsúhlasenej odchýlky pôvodne stanovených výnosov, iného nároku zo zákazkovej výroby a stimulačného doplatku,
 - c) fixnou cenou cena pevne stanovená za zákazkovú výrobu ako celok alebo za jednotku výkonu, ktorá sa zvyšuje alebo znižuje podľa dodatočne dohodnutej zmeny jednej alebo viacerých špecifikácií zákazkovej výroby alebo z dôvodu sankcií,
 - d) účtom nákladov na realizáciu zákazkovej výroby a marže cena, pri ktorej má zhotoviteľ nárok na oprávnené náklady alebo inak vymedzené náklady a maržu stanovenú ako percentuálnu časť týchto nákladov alebo ako pevný poplatok,
 - e) odchýlkou zmena dohodnutej ceny z dôvodu pokynu objednávateľa na zmenu v rozsahu vykonania prác, ktoré ovplyvňujú zmluvné výnosy, a je pravdepodobné schválenie rozsahu a sumy odchýlky objednávateľom, pričom suma zmluvných výnosov sa dá spoľahlivo oceniť,
 - f) iným nárokom zo zákazkovej výroby suma požadovaná ako náhrada za vzniknuté náklady nezahrnuté do zmluvnej ceny, ak je pravdepodobné, že objednávateľ nárok uzná, pričom uznaná suma objednávateľom sa dá spoľahlivo stanoviť,
 - g) stimulačným doplatkom dodatočná suma zaplatená objednávateľom alebo v jeho mene zhotoviteľovi, ak sú dosiahnuté alebo prekročené stanovené parametre výkonov tvoriacich predmet zákazkovej výroby a je pravdepodobné ich splnenie alebo prekročenie, pričom suma stimulačného doplatku sa dá spoľahlivo stanoviť,
 - h) zmluvnými nákladmi sú predpokladané náklady, ktoré sa dajú priradiť k zákazkovej výrobe odo dňa zabezpečenia zmluvy až po jej úplné splnenie, pričom sa delia na priame náklady na zákazkovú výrobu, nepriame náklady, ktoré sa vo všeobecnosti dajú priradiť k zákazkovej výrobe a ostatné náklady, ktoré možno požadovať na preplatenie od objednávateľa na základe podmienok zmluvy,

^{16ac)} Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 165/2015 Z. z. na vykonanie § 4 ods. 5 zákona č. 384/2011 Z. z. o osobitnom odvode vybraných finančných inštitúcií a o doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 87/2015 Z. z.

- i) priamymi nákladmi náklady priamo sa vzťahujúce na zákazkovú výrobu, ktoré boli zákazkovou výrobou vyvolané v rozsahu, v akom sa vzťahujú k jej realizácii, predovšetkým náklady na spotrebovaný materiál, prácu, odpisy dlhodobého majetku, na nájom strojov a zariadení, na dizajn a technickú pomoc, úroky z úverov, odhadované náklady na odstraňovanie väd a záručnú opravu; tieto náklady môžu byť znížené o výnosy, ktoré nie sú zahrnuté do zmluvných výnosov, napríklad výnosy z nadbytočného materiálu,
- j) nepriamymi nákladmi náklady, ktoré súvisia so všeobecnými činnosťami spojenými so zákazkovou výrobou a dajú sa priradiť k zákazkovej výrobe, napríklad náklady na poistenie, náklady na dizajn a technickú pomoc, režijné náklady a ostatné nepriame náklady, pričom tieto náklady sa priradujú pomocou metód, ktoré sú systematické, racionálne vyjadrujú vzťah medzi týmito nákladmi a zákazkovou výrobou a sú aplikované rovnakým spôsobom na všetky náklady, ktoré majú podobný charakter,
- k) ostatnými nákladmi, ktoré možno požadovať na preplatenie od objednávateľa náklady neuvedené v písmenách i) a j), ale sú dohodnuté v zmluvných podmienkach, napríklad niektoré náklady na všeobecnú administratívu, náklady na vývoj,
- l) nákladmi, ktoré sa nedajú priradiť ku zákazkovej výrobe náklady, ktoré nesúvisia so zákazkovou výrobou alebo nemôžu byť priradené k zákazkovej výrobe, napríklad ostatné náklady, ktorých preplatenie nie je v zmluve dohodnuté, odbytové náklady, odpisy nečinných strojov a zariadení, ktoré sa nepoužívajú pri konkrétnej zákazkovej výrobe,
- m) nákladmi na zabezpečenie zmluvy náklady samostatne identifikovateľné a spoľahlivo ocniteľné na zabezpečenie zmluvy, ak je dostatočne pravdepodobné podpísanie zmluvy.

(2) V účtovníctve zhotoviteľa sa ako jedna zákazková výroba účtuje skupina zmlúv s jedným objednávateľom alebo niekoľkými objednávateľmi, ak sú súčasne splnené tieto podmienky:

- a) skupina zmlúv a ich podmienky sa dohadujú ako jeden celok,
- b) skupina zmlúv vzájomne úzko súvisí tak, že sú súčasťou jedného projektu a majú spoločnú maržu,
- c) zmluvy sa vykonávajú súbežne alebo na seba postupne nadväzujú.

(3) V účtovníctve zhotoviteľa, ak sa v jednej zmluve dohodlo zhotovenie viacerých majetkov, sa účtuje o zhotovení jednotlivého majetku tvoriaceho predmet zmluvy ako o samostatnej zákazkovej výrobe, ak sú súčasne splnené tieto podmienky:

- a) pre jednotlivý majetok sa predložili samostatné ponuky,
- b) jednotlivý majetok bol predmetom samostatného rokovania a zhotoviteľ a objednávateľ mali možnosť prijať alebo odmietnuť tú časť zmluvy, ktorá sa vzťahuje na jednotlivý majetok,
- c) ku jednotlivému majetku možno identifikovať zmluvné náklady a zmluvné výnosy.

(4) V účtovníctve zhotoviteľa sa zhotovenie dodatočného majetku účtuje ako o samostatnej zákazkovej výrobe, ak

- a) majetok sa podstatne líši v dizajne, technológii alebo funkcii od majetku obsiahnutého v pôvodnej zmluve alebo
- b) cena zhotovenia dodatočného majetku sa dohodne bez ohľadu na pôvodnú zmluvnú cenu.

(5) Na účely účtovania zákazkovej výroby sa používa rozpočtovanie zmluvných nákladov a zmluvných výnosov. V priebehu zákazkovej výroby sa suma rozpočtovaných zmluvných nákladov a rozpočtovaných zmluvných výnosov prehodnocuje a upravuje na základe prehodnotenia budúcich udalostí a zníženia alebo odstránenia neistoty. Zmena rozpočtovaných zmluvných nákladov a rozpočtovaných zmluvných výnosov sa účtuje do nákladov alebo výnosov účtovného obdobia, v ktorom bola uskutočnená.

(6) Na účely účtovania zákazkovej výroby, pri ktorej sa dá výsledok zákazkovej výroby spoľahlivo odhadnúť, sa zmluvné výnosy a zmluvné náklady pripadajúce na účtovné obdobie účtujú ako náklady a výnosy metódou stupňa dokončenia. Pri účtovaní zmluvných výnosov podľa metódy stupňa dokončenia zákazkovej výroby sa zmluvné výnosy priradujú k už vynaloženým zmluvným nákladom, ktoré sa vynaložili na dosiahnutie stupňa dokončenia zákazkovej výroby. Metóda stupňa dokončenia sa uskutočňuje kumulatívne v každom účtovnom období na základe aktuálneho rozpočtu zmluvných nákladov a zmluvných výnosov.

(7) Pri účtovaní výnosov s fixnou cenou sa dá výsledok zákazkovej výroby spoľahlivo oceniť, ak sú súčasne splnené tieto podmienky:

- a) celkové zmluvné výnosy sa môžu spoľahlivo stanoviť,
- b) je pravdepodobné, že do účtovnej jednotky budú plynúť ekonomické úžitky spojené so zmluvou,
- c) náklady na dokončenie zákazkovej výroby, ako aj stupeň dokončenia zákazkovej výroby sa môže spoľahlivo určiť ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka,
- d) zmluvné náklady sa môžu identifikovať a spoľahlivo oceniť tak, že sa môžu porovnať skutočne vynaložené náklady s predpokladanými nákladmi stanovenými v rozpočte.

(8) Pri účtovaní zmluvných výnosov stanovených ako súčet nákladov na realizáciu zákazkovej výroby a marže sa dá výsledok zákazkovej výroby spoľahlivo odhadnúť, ak:

- a) je pravdepodobné, že do účtovnej jednotky budú plynúť ekonomické úžitky spojené so zmluvou a
- b) zmluvné náklady sa môžu identifikovať a spoľahlivo stanoviť.

(9) Pri účtovaní podľa metódy stupňa dokončenia zákazkovej výroby, pri ktorej sa stupeň dokončenia zákazkovej výroby zisťuje podľa nákladov skutočne vynaložených na zákazkovú výrobu, sa do výpočtu zahŕňajú len tie náklady, ktoré zodpovedajú už vykonanej práci. Metóda stupňa dokončenia sa určuje napríklad ako

- a) pomer skutočne už vynaložených nákladov na zákazkovú výrobu za vykonanú prácu a rozpočtovaných zmluvných nákladov na zákazkovú výrobu,
- b) zistenie stavu vykonanej práce, napríklad pomocou odpracovaných hodín, ukončených operácií, alebo
- c) dokončenie pomernej fyzickej časti zmluvnej práce.

(10) Ak výsledok zákazkovej výroby ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, sa nemôže spoľahlivo odhadnúť, účtujú sa zmluvné výnosy v sume vynaložených zmluvných nákladov v danom účtovnom období, pri ktorých je pravdepodobné, že budú preplatené (ďalej len „metóda nulového zisku“). Možnosť spoľahlivého odhadu výsledku zákazkovej výroby sa prehodnocuje vždy ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka.

(11) Zhotoviteľom požadované sumy za vykonanú prácu na zákazkovej výrobe, napríklad na základe vystaveného účtovného dokladu, sa účtujú na ťarchu účtu 311 – Odberatelia so súvzťažným zápisom v prospech účtu 606 – Výnosy zo zákazky. Preddavky,

ktoré zhotoviteľ prijal pred vykonaním príslušnej práce sa účtujú v prospech účtu 324 – Prijaté preddavky alebo v prospech účtu 475 – Dlhodobé prijaté preddavky.

(12) Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, sa doúčtuje rozdiel medzi doteraz požadovanými platbami za plnenie na zákazkovej výrobe a hodnotou zákazkovej výroby podľa metódy stupňa dokončenia alebo podľa metódy nulového zisku na účet 316 - Čistá hodnota zákazky so súvzťažným zápisom na účet 606 – Výnosy zo zákazky.

(13) Ak sa ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka predpokladá, že zmluvné náklady prevýšia zmluvné výnosy, účtuje sa odhad očakávanej straty zo zákazkovej výroby ako rezerva na stratu zo zákazkovej výroby. Výška očakávanej straty je určená bez ohľadu na to, či sa začala práca na zákazkovej výrobe, na stupeň dokončenia zákazkovej výroby alebo na výšku ziskov, ktorých vznik sa očakáva z iných zmlúv, ku ktorým sa neprístupuje ako k jednej zákazkovej výrobe.

(14) Očakávaná strata zo zákazkovej výroby môže byť identifikovaná, ak sa výsledok zo zákazkovej výroby môže spoľahlivo odhadnúť. Rezerva na stratu zo zákazkovej výroby sa účtuje na ťarchu osobitne vytvoreného analytického účtu k účtu 548 – Ostatné náklady na hospodársku činnosť so súvzťažným zápisom v prospech osobitne vytvoreného analytického účtu k účtu 316 – Čistá hodnota zákazky. V účtovnom období, v ktorom už nie je pravdepodobná strata zo zákazkovej výroby alebo je pravdepodobné zníženie straty zo zákazkovej výroby alebo zúčtovanie straty, sa účtuje na ťarchu účtu 316 – Čistá hodnota zákazky so súvzťažným zápisom v prospech účtu 548 – Ostatné náklady na hospodársku činnosť.

§ 30a

Účtovanie finančného prenájmu

- (1) Na účely účtovania finančného prenájmu sa rozumie
 - a) finančným prenájomom obstaranie dlhodobého hmotného majetku na základe nájomnej zmluvy s dojednaným právom kúpy prenajatej veci za dohodnuté platby počas dohodnutej doby nájmu^{16b)} tohto majetku,
 - b) dohodnutými platbami jednotlivé platby uhrádzané nájomcom prenajímateľovi počas dohodnutej doby finančného prenájmu majetku; súčasťou dohodnutých platieb je aj kúpna cena, za ktorú na konci dohodnutej doby finančného prenájmu majetku prechádza vlastnícke právo k prenajatému majetku z prenajímateľa na nájomcu,
 - c) istinou u prenajímateľa celková suma dohodnutých platieb znížená o nerealizované finančné výnosy; nerealizovanými finančnými výnosmi sú budúce finančné výnosy vypočítané prenajímateľom, napríklad metódou efektívnej úrokovej miery a metódou prírastkovej výpožičkovej úrokovej miery,
 - d) istinou u nájomcu celková suma dohodnutých platieb znížená o nerealizované finančné náklady (nájomné), pričom suma istiny u nájomcu sa rovná sume istiny u prenajímateľa; nerealizovanými finančnými nákladmi (nájomným) sú budúce finančné náklady, ktoré sú u prenajímateľa nerealizovanými budúcimi výnosmi.

(2) V deň odovzdania majetku nájomcovi sa v účtovníctve prenajímateľa účtuje na ťarchu účtu 374 – Pohľadávky z nájmu istina u prenajímateľa so súvzťažným zápisom v prospech príslušného účtu účtovej triedy 6 – Výnosy. Vyradenie prenajatého majetku

^{16b)} § 2 písm. s) druhý až piaty bod zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

z účtovníctva prenajímateľa sa účtuje na ťarchu príslušného účtu nákladov so súvzťažným zápisom v prospech príslušného účtu majetku.

(3) V deň splatnosti dohodnutých platieb sa v účtovníctve prenajímateľa účtuje na ťarchu účtu 374 – Pohľadávky z nájmu splatný finančný výnos so súvzťažným zápisom v prospech účtu 662 – Úroky. Členenie dohodnutých platieb na istinu u prenajímateľa a finančný výnos sa uvedie v zmluve o finančnom prenájme, napríklad v splátkovom kalendári týchto platieb.

(4) Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, sa v účtovníctve prenajímateľa účtuje na ťarchu účtu 374 – Pohľadávky z nájmu finančný výnos pripadajúci na obdobie od posledného dňa splatnosti dohodnutých platieb do dňa, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka so súvzťažným zápisom v prospech účtu 662 – Úroky.

(5) Prijatie majetku prenajímateľom z dôvodu predčasného ukončenia finančného prenájmu sa v účtovníctve prenajímateľa účtuje na ťarchu príslušného účtu majetku v ocenení podľa zmluvy o finančnom prenájme so súvzťažným zápisom v prospech účtu 325 – Ostatné záväzky.

(6) Finančné vysporiadanie prenajímateľa s nájomcom z dôvodu predčasného ukončenia finančného prenájmu sa v účtovníctve prenajímateľa účtuje

- a) v prospech účtu 374 – Pohľadávky z nájmu so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 325 – Ostatné záväzky, ak prenajímateľ odobral prenajatý majetok nájomcovi,
- b) na ťarchu účtu 315 – Ostatné pohľadávky so súvzťažným zápisom v
 1. prospech účtu 374 – Pohľadávky z nájmu do výšky zostatku pohľadávky vznikutej z finančného prenájmu, prípadne
 2. prospech účtu 648 – Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti.

(7) Prijatie majetku nájomcom sa v účtovníctve nájomcu účtuje v deň prijatia majetku na ťarchu príslušného účtu majetku v ocenení rovnajúcom sa istine u nájomcu so súvzťažným zápisom v prospech účtu 474 – Záväzky z nájmu. Náklady súvisiace s obstaraním predmetu finančného prenájmu sa účtujú na ťarchu účtu 042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku so súvzťažným zápisom v prospech účtu 321 – Dodávatelia alebo 379 – Iné záväzky.

(8) Majetok obstaraný finančným prenájmom sa v účtovníctve nájomcu odpisuje podľa § 20.

(9) V deň splatnosti dohodnutých platieb sa v účtovníctve nájomcu účtuje splatný finančný náklad v prospech účtu 474 – Záväzky z nájmu so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 562 – Úroky.

(10) Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, sa v účtovníctve nájomcu účtuje v prospech účtu 474 – Záväzky z nájmu finančný náklad pripadajúci na obdobie od posledného dňa splatnosti dohodnutých platieb do dňa, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 562 – Úroky.

(11) V deň odovzdania majetku prenajímateľovi z dôvodu predčasného ukončenia finančného prenájmu sa v účtovníctve nájomcu účtuje takto:

- a) zostatková cena majetku v prospech príslušného účtu účtovej skupiny 08 so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 551 – Odpisy,

- b) vyradenie majetku z účtovníctva nájomcu na ťarchu príslušného účtu účtovnej skupiny 08 – Oprávky k dlhodobému hmotnému majetku so súvzťažným zápisom v prospech príslušného účtu majetku.

(12) Finančné vysporiadanie nájomcu s prenajímateľom z dôvodu predčasného ukončenia finančného prenájmu sa v účtovníctve nájomcu účtuje v prospech účtu 325 – Ostatné záväzky so súvzťažným zápisom na ťarchu

- a) účtu 474 – Záväzky z nájmu do výšky zostatku záväzku vzniknutého z finančného prenájmu, prípadne
b) účtu 548 – Ostatné prevádzkové náklady.

(13) Nárok na plnenie z finančného vysporiadania nájomcu s prenajímateľom z dôvodu predčasného ukončenia finančného prenájmu sa v účtovníctve nájomcu účtuje v prospech účtu 648 – Ostatné prevádzkové výnosy so súvzťažným zápisom na ťarchu

- a) účtu 474 – Záväzky z nájmu, prípadne
b) účtu 315 – Ostatné pohľadávky.

(14) Výnos z predaja majetku, ktorý predávajúci súčasne nadobúda zmluvou o finančnom prenájme, sa v účtovníctve predávajúceho časovo rozlišuje počas dohodnutej doby finančného prenájmu v sume, ktorá je znížená o účtovnú hodnotu tohto majetku, ak sa pri jeho predaji dosiahol zisk.

(15) Istina u nájomcu z dohodnutých platieb sa v účtovníctve nájomcu stanoví podľa odseku 1 písm. c), ak ide o finančný prenájom od zahraničného prenajímateľa, ktorý neurčuje rozdelenie dohodnutých platieb na istinu a finančný výnos.

§ 30b

Účtovanie o emisných kvótach

(1) V účtovnej jednotke, ktorej je bezodplatne pripísaný proporčný podiel emisných kvót na účet kvót podľa osobitného predpisu,^{19b)} sa tieto emisné kvóty účtujú v deň ich pripísania v ocenení reálnou hodnotou. Emisné kvóty sa účtujú na ťarchu vytvoreného účtu v účtovnej skupine 25 – Krátkodobý finančný majetok, napríklad účtu 254 – Emisné kvóty so súvzťažným zápisom v prospech účtu 384 – Výnosy budúcich období.

(2) Nakúpené emisné kvóty sa účtujú na účte 254 – Emisné kvóty v obstarávacej cene. Obstarávanie emisných kvót sa účtuje na účte 259 – Obstaranie krátkodobého finančného majetku. Predaj emisných kvót sa účtuje v prospech účtu 254 – Emisné kvóty so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 561 – Predané cenné papiere a podiely. Výnos z predaja emisných kvót sa účtuje na účte 661 – Tržby z predaja cenných papierov a podielov. Nakúpené emisné kvóty, ktoré spĺňajú podmienky podľa § 25 ods. 1 písm. e) štvrtého bodu zákona, sa účtujú v ocenení reálnou hodnotou. Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, sa účtujú v ocenení podľa § 27 ods. 2 písm. a) zákona. Zmena reálnej hodnoty nakúpených emisných kvót sa ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, účtuje podľa charakteru na ťarchu účtu 564 – Náklady na precenenie cenných papierov alebo účtu 664 – Výnosy z precenenia cenných papierov.

^{19b)} Zákon č. 572/2004 Z. z. o obchodovaní s emisnými kvótami a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 733/2004 Z. z.

(3) Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, sa v účtovníctve účtovnej jednotky, ktorá vypúšťa emisie^{19b)} do ovzdušia, vytvorí rezerva na vypustené emisie do ovzdušia vo výške násobku známeho množstva vypustených emisií do ovzdušia od prvého dňa príslušného kalendárneho roka do dňa, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka a hodnoty emisných kvót, ktoré si účtovná jednotka určí na odovzdanie podľa osobitného predpisu.^{19b)} Ak účtovná jednotka nemá ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka dostatočné množstvo emisných kvót na odovzdanie podľa osobitného predpisu,^{19b)} použije sa na ocenenie chýbajúceho množstva emisných kvót pri tvorbe rezervy odhadná suma potrebná na obstaranie emisných kvót. Vytvorená rezerva sa účtuje na ľarchu účtu 548 – Ostatné náklady na hospodársku činnosť so súvzťažným zápisom v prospech účtu 323 – Krátkodobé rezervy.

(4) V účtovníctve účtovnej jednotky, ktorá vypúšťa emisie do ovzdušia upravené osobitným predpisom,^{19b)} sa zúčtujú bezodplatne pridelené emisné kvóty. Zúčtovanie časového rozlíšenia sa účtuje na ľarchu účtu 384 – Výnosy budúcich období so súvzťažným zápisom v prospech účtu 648 – Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti v časovej a vecnej súvislosti s použitím bezodplatne pridelených emisných kvót z dôvodu ich predaja alebo tvorby rezervy alebo splnenia povinnosti odovzdania emisných kvót.^{19b)}

(5) Ku dňu odovzdania emisných kvót podľa osobitného predpisu^{19b)} sa účtuje o vzniku záväzku v prospech účtu 325 – Ostatné záväzky so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 323 – Krátkodobé rezervy. Výška záväzku sa účtuje v sume násobku overeného množstva emisií vypustených do ovzdušia a hodnoty emisných kvót, ktoré účtovná jednotka si určila na odovzdanie podľa osobitného predpisu.^{19b)} Rozdiel medzi výškou záväzku a výškou rezervy sa účtuje podľa charakteru tohto rozdielu na ľarchu účtu 548 – Ostatné náklady na hospodársku činnosť alebo v prospech účtu 548 – Ostatné náklady na hospodársku činnosť. Zároveň sa účtuje zánik záväzku na ľarchu účtu 325 – Ostatné záväzky so súvzťažným zápisom v prospech účtu 254 – Emisné kvóty.

§ 30c

Účtovanie koncesie u koncesionára

- (1) Na účely účtovania koncesie u koncesionára sa rozumie
- a) koncesnou zmluvou zmluva uzatvorená medzi verejným obstarávateľom^{19c)} alebo obstarávateľom^{19d)} a koncesionárom^{19e)} na uskutočnenie stavebných prác alebo zmluva uzavretá medzi verejným obstarávateľom alebo obstarávateľom a koncesionárom na poskytnutie služieb podľa osobitného predpisu,^{19f)}
 - b) koncesiou na stavebné práce s rizikom dopytu zhotovenie diela koncesionárom spojené s rizikom dopytu, ktoré znáša koncesionár, a to podľa podmienok dohodnutých v koncesnej zmluve,
 - c) rizikom dopytu riziko spojené s nadobudnutím práva na poberanie úžitkov z diela v rozsahu, v ktorom je koncesionárovi poskytnuté ako protiplnenie za zhotovenie diela a hodnota úžitkov závisí od dopytu po užívaní diela,
 - d) koncesiou na stavebné práce s rizikom dostupnosti zhotovenie diela koncesionárom spojené s rizikom dostupnosti, a to podľa podmienok dohodnutých v koncesnej zmluve,

^{19c)} § 6 zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

^{19d)} § 8 zákona č. 25/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov.

^{19e)} § 14 zákona č. 25/2006 Z. z. v znení zákona č. 503/2009 Z. z.

^{19f)} Zákon č. 25/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov.

- e) rizikom dostupnosti riziko spojené s nadobudnutím práva na peňažné plnenie od verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa v rozsahu, v ktorom je koncesionárovi poskytnuté za zhotovenie diela a práva na peňažné plnenie za poskytovanie služieb na zabezpečenie dostupnosti diela, a to podľa podmienok dohodnutých v koncesnej zmluve,
- f) koncesiou na služby nadobudnutie práva na využívanie poskytovaných služieb podľa osobitného predpisu,^{19g)}
- g) uvedením diela do užívania začiatok plynutia koncesnej lehoty^{19h)} podľa koncesnej zmluvy.

(2) Na základe koncesie na stavebné práce s rizikom dopytu sa v účtovníctve koncesionára účtuje o vybudovaní diela ako o zákazkovej výrobe podľa § 30, ak verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ nadobúda vlastnícke právo k dielu na začiatku realizácie diela alebo do ukončenia koncesnej lehoty. Na základe uvedenia diela do užívania sa účtuje v prospech účtu 316 – Čistá hodnota zákazky so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 041 - Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku. Zároveň sa hodnota na účte 041 – Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku účtuje v prospech účtu 041 – Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 014 – Oceniteľné práva. Oceniteľné právo sa odpisuje podľa odpisového plánu počas koncesnej lehoty. V koncesnej zmluve dohodnuté povinnosti spojené s obnovou diela alebo údržbou diela sa v odhadnej výške výdavkov potrebných na splnenie povinnosti ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, účtujú postupom podľa § 19. Ak sú v koncesnej zmluve osobitne dohodnuté peňažné nároky za vykonanie údržby diela alebo obnovy diela, účtujú sa náklady na ich vykonanie a s tým spojené výnosy v čase vykonania údržby diela alebo obnovy diela. Technické zhodnotenie diela sa účtuje metódou percenta dokončenia podľa § 30. Výnosy dosahované poberaním úžitkov z využívania diela sa účtujú do účtovného obdobia, s ktorým vecne a časovo súvisia na účte 602 – Tržby z predaja služieb.

(3) Na základe koncesie na stavebné práce s rizikom dostupnosti sa v účtovníctve koncesionára účtuje o vybudovaní diela ako o zákazkovej výrobe podľa § 30, ak verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ nadobúda vlastnícke právo k dielu na začiatku realizácie diela alebo do ukončenia koncesnej lehoty. O peňažných nárokoch za zhotovené dielo a o úrokoch vypočítaných metódou efektívnej úrokovej miery, a to vo vecnej a časovej súvislosti, sa účtuje na účte 311 – Odberatelia ako o dlhobohoj pohľadávke. O peňažných nárokoch za poskytované služby spojené s dielom sa účtuje vo vecnej a časovej súvislosti počas obdobia od uvedenia diela do užívania do ukončenia koncesnej lehoty na ľarchu účtu 311 – Odberatelia so súvzťažným zápisom v prospech účtu 602 – Tržby z predaja služieb. V koncesnej zmluve dohodnuté povinnosti spojené s obnovou diela alebo údržbou diela sa v odhadnej výške výdavkov potrebných na splnenie povinnosti ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, účtujú postupom podľa § 19. Ak sú v koncesnej zmluve osobitne dohodnuté peňažné nároky za vykonanie údržby diela alebo obnovy diela, účtujú sa náklady na ich vykonanie a s tým spojené výnosy v čase vykonania údržby diela alebo obnovy diela. Technické zhodnotenie diela sa účtuje metódou percenta dokončenia podľa § 30. Výnosy z údržby diela alebo obnovy diela sa účtujú v prospech účtu 602 – Tržby z predaja služieb.

(4) Na základe koncesnej zmluvy, v ktorej koncesionár čiastočne preberá riziko dopytu a čiastočne riziko dostupnosti, sa účtuje v pomere prevzatého rizika dopytu ako

^{19g)} § 15 ods. 2 zákona č. 25/2006 Z. z. v znení zákona č. 503/2009 Z. z.

^{19h)} § 66 ods. 2 zákona č. 25/2006 Z. z. v znení zákona č. 503/2009 Z. z.

o ocniteľnom práve na účte 014 – Ocniteľné práva a v pomere prevzatého rizika dostupnosti ako dlhodobej pohľadávke na účte 311 – Odberatelia.

(5) V účtovníctve koncesionára sa náklady vzniknuté na zhotovenie diela účtujú na ťarchu účtu 042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku, ak koncesionár je vlastníkom zhotovovaného diela a ostáva ním aj po ukončení koncesnej lehoty. Ku dňu uvedenia diela do užívania sa účtuje v prospech účtu 042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu účtovej skupiny 02 – Dlhodobý hmotný majetok – odpisovaný a odpisuje sa podľa odpisového plánu postupom podľa § 20. Výnosy dosahované poberaním úžitkov z užívania diela alebo iné peňažné nároky vyplývajúce z koncesnej zmluvy sa účtujú vo vecnej a časovej súvislosti na príslušné účty účtovej skupiny 60 – Tržby za vlastné výkony a tovar.

(6) Na základe koncesie na služby sa v účtovníctve koncesionára účtujú náklady na služby vo vecnej a časovej súvislosti s dosahovanými výnosmi počas poberania úžitkov zo služieb alebo peňažných nárokov zo služieb od verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa.

§ 30d

(1) Na účely účtovania sa pri výstavbe nehnuteľnosti účtuje ako o zákazkovej výstavbe nehnuteľnosti určenej na predaj, ak sú súčasne splnené tieto podmienky:

- a) zhotoviteľ na základe zmluvy medzi zhotoviteľom a objednávateľom preniesol efektívnu kontrolu nad zhotovovanou nehnuteľnosťou na objednávateľa a neponechal si riadiacu spoluzodpovednosť nad zhotovovanou nehnuteľnosťou (ďalej len „priebežný transfer“),
- b) zmluva nespĺňa podmienky zákazkovej výroby podľa § 30, pretože objednávateľ má len obmedzenú možnosť ovplyvniť hlavné konštrukčné prvky alebo architektonicko - stavebné riešenie nehnuteľnosti alebo časti nehnuteľnosti,
- c) výstavba sa uskutočňuje priamo alebo nepriamo prostredníctvom subdodávateľov a pri výstavbe sa neposkytujú len služby, ale sa zabezpečuje práca aj materiál,
- d) zmluva na predaj dokončenej nehnuteľnosti alebo jednotlivých častí nehnuteľnosti sa uzatvára s jedným alebo viacerými objednávateľmi pred ukončením výstavby, a to aj pred začatím výstavby.

(2) V účtovníctve zhotoviteľa sa účtuje o zákazkovej výstavbe nehnuteľnosti určenej na predaj na základe posúdenia indikátorov priebežného transferu zhotoviteľom, pričom rozhodnutie zhotoviteľa o existencii priebežného transferu, zhodnotenie a opis indikátorov sa uvádzajú v poznámkach účtovnej závierky.¹⁹ⁱ⁾ Na splnenie podmienok priebežného transferu sa jednotlivo a aj spoločne posudzujú napríklad tieto indikátory:

- a) zákazková výstavba nehnuteľností určenej na predaj sa uskutočňuje na pozemku vo vlastníctve objednávateľa,

¹⁹ⁱ⁾ Príloha č. 3 časti F. písm. q) bod 1d. opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky z 31. marca 2003 č. 4455/2003-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní, označovaní a obsahom vymedzení položiek individuálnej účtovnej závierky a rozsahu údajov určených z individuálnej účtovnej závierky na zverejnenie pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva (oznámenie č. 123/2003 Z. z.) v znení neskorších predpisov.

^{19j)} § 15 ods. 2 zákona č. 321/2014 Z. z. o energetickej efektívnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

^{19k)} § 18 ods. 1 zákona č. 321/2014 Z. z. v znení zákona č. 4/2019 Z. z.

^{19l)} § 29 ods. 1 zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

- b) objednávateľovi nevzniká nárok na odstúpenie od zmluvy s právom vrátenia peňažných prostriedkov,
- c) pri nedokončení dohodnutej výstavby zhotoviteľom, nehnuteľnosť zostáva objednávateľovi,
- d) zmluva oprávňuje objednávateľa zmeniť zhotoviteľa, s prípadnou sankciou a nájsť si iného zhotoviteľa na dokončenie nehnuteľnosti.

(3) Na účely účtovania podľa odseku 1 sa použijú postupy podľa § 30. Zhotoviteľom požadované sumy za vykonanú prácu pri realizácii zákazkovej výstavby nehnuteľnosti určenej na predaj v priebehu účtovného obdobia sa účtujú na ťarchu osobitne vytvoreného analytického účtu k účtu 311 – Odberatelia so súvzťažným zápisom v prospech osobitne vytvoreného analytického účtu k účtu 606 – Výnosy zo zákazky. Preddavky, ktoré zhotoviteľ prijal pred vykonaním príslušnej práce sa účtujú v prospech účtu 324 – Prijaté preddavky alebo v prospech účtu 475 – Dlhodobé prijaté preddavky.

(4) Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, sa doúčtuje rozdiel medzi nárokovanými sumami za plnenia na zákazkovej výstavbe nehnuteľnosti určenej na predaj a hodnotou zákazkovej výstavby nehnuteľnosti určenej na predaj podľa metódy stupňa dokončenia alebo podľa metódy nulového zisku na osobitný analytický účet k účtu 316 – Čistá hodnota zákazky so súvzťažným zápisom na osobitný analytický účet k účtu 606 – Výnosy zo zákazky.

(5) Na základe zmluvných podmienok sa môže účtovať o samostatných identifikovateľných skutočnostiach upravených zmluvou, napríklad osobitne o predaji pozemku, osobitne o predaji nedokončenej nehnuteľnosti, osobitne o realizácii dokončenia výstavby, o ktorej sa účtuje ako o zákazkovej výstavbe nehnuteľnosti určenej na predaj.

(6) V účtovníctve účtovnej jednotky, ktorá stavia nehnuteľnosť na predaj po ukončení výstavby a nie sú splnené podmienky na účtovanie o zákazkovej výstavbe nehnuteľnosti určenej na predaj alebo na účtovanie o zákazkovej výrobe, sa účtuje ako o zásobách vlastnej výroby. V priebehu účtovného obdobia sa vlastné náklady vznikajúce na výstavbu nehnuteľnosti na predaj aktivujú na ťarchu účtu 121 – Nedokončená výroba so súvzťažným zápisom v prospech účtu 611 – Zmena stavu nedokončenej výroby. Dokončená výstavba nehnuteľnosti na predaj sa účtuje na účte 123 – Výrobky. Výnosy z predávanej nehnuteľnosti alebo časti nehnuteľnosti sa účtujú v prospech účtu 601 – Tržby za vlastné výrobky.

(7) V účtovníctve účtovnej jednotky, ktorá obstaráva nehnuteľnosť za účelom ďalšieho predaja, pričom nejde o predaj nehnuteľnosti v nezmenenom stave alebo nie sú splnené podmienky na účtovanie o zákazkovej výstavbe nehnuteľnosti určenej na predaj, sa účtuje na účte 133 – Nehnuteľnosť na predaj. Na účte 133 – Nehnuteľnosť na predaj sa účtujú opravy, technické zhodnotenie a súvisiace náklady spojené nehnuteľnosťou, ktoré vznikajú z dôvodu uvedenia nehnuteľnosti do stavu spôsobilého na predaj. Na účte 133 – Nehnuteľnosť na predaj sa účtuje aj obstaranie pozemku, na ktorom sa realizuje výstavba nehnuteľnosti za účelom predaja podľa odseku 6.

§ 30e **Účtovanie garantovanej energetickej služby**

- (1) Na účely účtovania o energetickej službe s garantovanou úsporou energie^{19j)} (ďalej len „garantovaná energetická služba“) na základe zmluvy o energetickej efektívnosti pre verejný sektor^{19k)} sa rozumie
- a) garantovanou energetickou úsporou celková predpokladaná úspora energie vo finančnom vyjadrení dosiahnuteľná počas trvania zmluvy o energetickej efektívnosti pre verejný sektor, ktorá sa vypočíta na základe spracovaného energetického auditu a vyplýva zo zmluvy o energetickej efektívnosti s garantovanou úsporou energie,
 - b) energetickým zhodnotením majetku energetické zhodnotenie majetku prijímateľa garantovanej energetickej služby poskytovateľom garantovanej energetickej služby, a to najmä rekonštrukcia, modernizácia a oprava majetku za účelom dosiahnutia garantovanej energetickej úspory,
 - c) prevádzkovými službami služby na energeticky zhodnotenom majetku prijímateľa garantovanej energetickej služby poskytovateľom garantovanej energetickej služby, a to najmä údržba majetku, monitorovanie dosahovania garantovanej energetickej úspory.
- (2) V účtovníctve poskytovateľa garantovanej energetickej služby sa o garantovanej energetickej službe účtuje v dvoch etapách, a to o vykonanom energetickom zhodnotení majetku a o prevádzkových službách, pričom sa pri ich účtovaní vychádza z garantovanej energetickej úspory a rozpočtu predpokladaných nákladov na energetické zhodnotenie majetku a na prevádzkové služby, ktoré sa upravujú podľa zmenených podmienok.
- (3) V účtovníctve poskytovateľa garantovanej energetickej služby sa pri účtovaní energetického zhodnotenia majetku uplatňujú princípy zákazkovej výroby podľa § 30. Aj pri metóde nulového zisku sa ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, účtujú výnosy na ťarchu účtu 316 – Čistá hodnota zákazky a v prospech účtu 606 – Výnosy zo zákazky. Po ukončení energetického zhodnotenia majetku sa účtuje pohľadávka z účtu 316 – Čistá hodnota zákazky na účet 311 – Odberatelia a vytvárajú sa analytické účty na zohľadnenie časového hľadiska podľa § 12.
- (4) V účtovníctve poskytovateľa garantovanej energetickej služby sa prevádzkové služby účtujú na ťarchu osobitného analytického účtu k účtu 311 – Odberatelia so súvzťažným zápisom v prospech účtu 602 – Tržby z predaja služieb.
- (5) Platby za garantovanú energetickú službu sa účtujú v prospech účtu 311 – Odberatelia. Zníženie nároku na platby z dôvodu nesplnenia zmluvných podmienok sa účtuje do hodnoty výnosov účtovaných v účtovnom období na ťarchu účtu 602 – Tržby z predaja služieb a nad hodnotu výnosov účtovaných v účtovnom období na ťarchu účtu 548 – Ostatné náklady na hospodársku činnosť. Nárok na odmenu z dôvodu dosahovania lepších ako zmluvných hodnôt garantovanej energetickej efektívnosti sa účtuje v prospech účtu 602 – Tržby z predaja služieb.
- (6) V účtovníctve prijímateľa garantovanej energetickej služby sa prijaté energetické zhodnotenie majetku účtuje ako technické zhodnotenie^{19l)} majetku na osobitnom analytickom účte k účtu 042 – Obstarávanie dlhodobého hmotného majetku so

^{19j)} § 15 ods. 2 zákona č. 321/2014 Z. z. o energetickej efektívnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

^{19k)} § 18 ods. 1 zákona č. 321/2014 Z. z. v znení zákona č./2018 Z. z.

^{19l)} § 29 ods. 1 zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

súvzťažným zápisom v prospech účtu 321 – Dodávateľa a vytvárajú sa analytické účty na zohľadnenie časového hľadiska podľa § 12.

- (7) V účtovníctve prijímateľa garantovanej energetickej služby sa prevádzkové služby účtujú na ľarchu osobitného analytického účtu k účtu 518 - Ostatné služby a v prospech osobitného analytického účtu k účtu 321 – Dodávateľa.
- (8) Platby za garantovanú energetickú službu sa účtujú ako zníženie záväzkov na ľarchu účtu 321 – Dodávateľa. Zníženie nároku na platby z dôvodu nesplnenia zmluvných podmienok sa účtuje do hodnoty nákladov účtovaných v účtovnom období v prospech účtu 518 – Ostatné služby a nad hodnotu nákladov účtovaných v účtovnom období v prospech účtu 648 – Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti. Nárok na odmenu pre poskytovateľa garantovanej energetickej služby z dôvodu dosahovania lepších ako zmluvných hodnôt garantovanej energetickej efektívnosti sa účtuje na ľarchu účtu 518 – Ostatné služby.

Osobitné ustanovenia o postupoch účtovania

§ 31

V účtovníctve účtovnej jednotky sa účtuje na účtoch týchto účtových tried:

- a) účtová trieda 0 – Dlhodobý majetok,
- b) účtová trieda 1 – Zásoby,
- c) účtová trieda 2 – Finančné účty,
- d) účtová trieda 3 – Zúčtovacie vzťahy,
- e) účtová trieda 4 – Kapitálové účty a dlhodobé záväzky,
- f) účtová trieda 5 – Náklady,
- g) účtová trieda 6 – Výnosy,
- h) účtová trieda 7 – Uzávierkové účty a podsúvahové účty.

Účtová trieda 0 – Dlhodobý majetok

§ 32

(1) V účtovej triede 0 – Dlhodobý majetok sa účtuje o

- a) dlhodobom majetku,
- b) obstaraní dlhodobého majetku,
- c) poskytnutých preddavkoch na dlhodobý majetok,
- d) oprávkach k dlhodobému nehmotnému majetku a k dlhodobému hmotnému majetku,
- e) opravných položkách k dlhodobému majetku.

(2) V účtovej triede 0 – Dlhodobý majetok sa účtuje o dlhodobom majetku, ku ktorému má účtovná jednotka vlastnícke právo alebo právo správy, ak ide o majetok štátu. O dlhodobom majetku sa účtuje v účtovníctve účtovnej jednotky, ktorá nemá k tomuto majetku vlastnícke právo alebo právo správy, ak ide o

- a) dlhodobý hnuiteľný majetok, ku ktorému vlastnícke právo alebo právo správy prechádza na kupujúceho až úplným zaplatením kúpnej ceny alebo dohodnutej odplaty a do nadobudnutia vlastníckeho práva alebo práva správy, tento majetok kupujúci alebo nadobúdateľ užíva,
- b) dlhodobý nehnuteľný majetok obstaraný na základe zmluvy, pri ktorej sa vlastnícke právo alebo právo správy nadobúda povolením vkladu do katastra nehnuteľností, ak do nadobudnutia vlastníckeho práva alebo práva správy účtovná jednotka nehnuteľnosť užíva,
- c) technické zhodnotenie prenajatého dlhodobého hmotného majetku, ktoré na základe písomnej zmluvy s vlastníkom alebo správcom odpisuje nájomca za podmienok ustanovených v osobitnom predpise,²⁰⁾
- d) technickú rekultiváciu, ktorá nie je súčasťou obstarávacej ceny dlhodobého majetku a vykonáva sa na pozemkoch vo vlastníctve alebo v správe inej osoby ako je účtovná jednotka,
- e) dlhodobý hmotný majetok pri prevode vlastníckeho práva z dôvodu zabezpečenia záväzku prevodom práva²¹⁾ na veriteľa, ak sa pôvodný vlastník (dlžník) písomne dohodne s veriteľom na výpožičke²²⁾ tohto majetku počas trvania zabezpečenia záväzku,
- f) dlhodobý nehmotný majetok,
- g) dlhodobý hmotný majetok obstaraný finančným prenájmom.

§ 33

Účtovanie obstarania dlhodobého majetku

(1) Dlhodobý nehmotný majetok sa účtuje v účtovej skupine 01 – Dlhodobý nehmotný majetok, dlhodobý hmotný majetok sa účtuje v účtovej skupine 02 – Dlhodobý hmotný majetok – odpisovaný a technické zhodnotenie prenajatého majetku podľa § 32 ods. 2 písm. c), ak sú uvedené do užívania. Uvedením do užívania sa rozumie zabezpečenie všetkých technických funkcií tohto majetku potrebných na jeho užívanie a splnenie povinností podľa osobitných predpisov.²³⁾ Uvedením do užívania sa rozumie aj vydanie povolenia na predčasné užívanie stavby^{23a)} alebo rozhodnutia o dočasnom užívaní stavby na skúšobnú prevádzku.^{23b)}

(2) Odsek 1 sa vzťahuje aj na technické zhodnotenie majetku.

(3) Dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok vytvorený vlastnou činnosťou sa účtuje na ľarchu účtu účtovej skupiny 04 – Obstaranie dlhodobého majetku a v prospech účtu 623 – Aktivácia dlhodobého nehmotného majetku alebo 624 – Aktivácia dlhodobého hmotného majetku.

(4) Dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok nadobudnutý bezodplatne sa účtuje na ľarchu účtu účtovej skupiny 04 – Obstaranie dlhodobého majetku so súvzťažným zápisom v prospech účtu 384 – Výnosy budúcich období a účet časového

²⁰⁾ § 24 ods. 2 zákona č. 595/2003 Z. z.

²¹⁾ § 553 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 509/1991 Zb.

²²⁾ § 659 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 509/1991 Zb.

²³⁾ Napríklad zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov, zákon č. 725/2004 Z. z. o podmienkach prevádzky vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

^{23a)} § 83 zákona č. 50/1976 Zb. v znení zákona č. 229/1997 Z. z.

^{23b)} § 84 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.

rozlíšenia sa rozpúšťa do výnosov vo vecnej a časovej súvislosti so zaúčtovaním odpisov rovnakým spôsobom ako v § 56 ods. 12. Bezodplatne nadobudnutý dlhodobý hmotný majetok, o ktorom sa účtuje v účtovej skupine 03 sa účtuje so súvzťažným zápisom v prospech účtu 648 – Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti. Dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok nadobudnutý bezodplatne od spoločníkov alebo členov, ktorým sa nezvyšuje základné imanie sa účtuje na ľarchu účtu účtovej skupiny 04 – Obstaranie dlhodobého majetku a súvzťažne v prospech účtu 413 – Ostatné kapitálové fondy. Majetok nadobudnutý štátnym podnikom delimitáciou sa účtuje na príslušný účet majetku a v prospech účtu 411 – Základné imanie.

(5) Dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok preradený z osobného užívania do podnikania sa účtuje na ľarchu účtu účtovej skupiny 01 – Dlhodobý nehmotný majetok, 02 – Dlhodobý hmotný majetok – odpisovaný alebo 03 – Dlhodobý hmotný majetok – neodpisovaný a v prospech účtu 491 – Vlastné imanie fyzickej osoby – podnikateľa.

(6) Na účtoch účtovej skupiny 05 – Poskytnuté preddavky na dlhodobý majetok sa účtujú dlhodobé preddavky a krátkodobé preddavky poskytnuté na dlhodobý majetok.

§ 34

Účtovanie obstarávania dlhodobého nehmotného majetku

(1) Na účte 041 – Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku sa účtuje obstarávaný dlhodobý nehmotný majetok do času jeho uvedenia do užívania vrátane nákladov súvisiacich s jeho obstaraním. Súčasťou nákladov súvisiacich s obstaraním nie sú kurzové rozdiely. Úroky z úverov sa účtujú vo vecnej a časovej súvislosti do nákladov s výnimkou úrokov z úverov, ktoré sa účtovná jednotka rozhodla do času uvedenia dlhodobého nehmotného majetku do užívania účtovať ako súčasť nákladov súvisiacich s obstaraním dlhodobého nehmotného majetku. Ak je súčasťou nákladov súvisiacich s obstaraním dlhodobého nehmotného majetku zhotovovanie hnuiteľných predmetov, napríklad prototypov, modelov alebo vzoriek, na ktorých sa práce skúšajú a overujú, sledujú sa na samostatnom analytickom účte. Ak sú hnuiteľné predmety pre ďalšie práce nepotrebné, naloží sa s nimi podľa toho, či sa predajú, likvidujú alebo využijú vo vlastnej činnosti. Ak sa tieto predmety využijú vo vlastnej činnosti zaúčtujú sa na príslušný účet majetku.

(2) Ak sa dlhodobý nehmotný majetok vytvára vlastnou činnosťou alternatívne, napríklad alternatívne projekty, sú súčasťou ocenenia dlhodobého nehmotného majetku náklady na všetky alternatívne riešenia.

§ 35

Účtovanie obstarávania dlhodobého hmotného majetku

(1) Na účte 042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku sa účtuje obstarávaný dlhodobý hmotný majetok a jeho technické zhodnotenie do času jeho uvedenia do užívania vrátane nákladov súvisiacich s jeho obstaraním, najmä na

- a) prípravu a zabezpečenie výstavby dlhodobého hmotného majetku, napríklad odvody za dočasné odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu, náklady na poskytnutie záruky v súvislosti s obstaraním, a to do času uvedenia dlhodobého majetku do užívania,
- b) prieskumné, geologické, geodetické a projektové práce, a to vrátane variantných riešení, umelecké diela tvoriace súčasť stavebných objektov, náhrady na odstránenie ekonomickej ujmy poľnohospodárskych organizácií, odvody za trvalé odňatie

poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu, odvody za dočasné odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu pre zariadenie staveniska, otvárkou nových lomov, pieskovní a hlinísk, technickú rekultiváciu, technické zhodnotenie,¹¹⁾ dopravné, montážne práce a clo,

- c) zabezpečovacie a konzervačné práce, alebo udrzovacie a dekonzervačné práce, ak sa zastavia práce na obstarávaní dlhodobého hmotného majetku,
- d) náhrady za nútené obmedzenie užívania nehnuteľností a náhrady majetkovej ujmy poskytované vlastníčkovi nehnuteľností podľa osobitných predpisov²⁴⁾ a platby za ekologickú ujmu²⁵⁾ v súvislosti s výstavbou,
- e) úhradu nákladov účelne vynaložených na pripojenie a zabezpečenie požadovaného príkonu alebo požadovanej dodávky plynu, tepla a vody, ako i úhrada vlastníčkovi rozvodného zariadenia za preložku rozvodného zariadenia,²⁶⁾
- f) skúšky, ktorými zhotoviteľ preukazuje riadne vykonanie diela; ak pri skúškach vzniknú použiteľné výrobky alebo výkony, ktoré podľa zmluvy patria objednávateľovi, znížia sa o výnosy z týchto výrobkov alebo výkonov náklady na obstaranie dlhodobého hmotného majetku,
- g) vyvolanú investíciu, ktorou sa rozumie obstaranie majetku alebo služby, ktoré nebude účtovná jednotka používať, ale ktoré jej vznikli podľa osobitného predpisu alebo zo zmluvy v súvislosti s obstaraním dlhodobého majetku.

(2) Na účte 042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku sa neúčtujú a nie sú súčasťou obstarávacej ceny dlhodobého hmotného majetku

- a) penále, pokuty, poplatky, úroky z omeškania alebo iné sankcie zo zmluvných vzťahov a peňažné náhrady škôd súvisiace s obstaraním dlhodobého hmotného majetku,
- b) náklady na prípravu pracovníkov pre budované prevádzky a zariadenia,
- c) náklady na vybavenie obstarávaného dlhodobého majetku zásobami,
- d) náklady na biologickú rekultiváciu,
- e) náklady súvisiace s prípravou a zabezpečením výstavby, ktoré vznikli po uvedení obstaraného hmotného majetku do užívania,
- f) náklady na opravy a udržiavanie dlhodobého hmotného majetku, pričom opravami sa odstraňuje čiastočné fyzické opotrebovanie alebo poškodenie za účelom uvedenia do predchádzajúceho alebo prevádzkyschopného stavu a uvedením do prevádzky – schopného stavu sa rozumie vykonanie opravy aj s použitím iných než pôvodných materiálov, náhradných dielcov, súčastí alebo technológií, ak nedôjde k zmene technických parametrov alebo zvýšeniu výkonnosti majetku a ani k zmene účelu použitia; udržiavaním sa spomaľuje fyzické opotrebovanie, predchádza jeho následkom a odstraňujú sa drobnejšie závady,
- g) kurzové rozdiely,
- h) úroky z úverov, ak sa do času uvedenia tohto majetku do používania nerozhodne, že budú tvoriť súčasť obstarávacej ceny.

(3) Na účte 042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku sa účtujú aj náklady vynaložené na technické zhodnotenie dlhodobého hmotného majetku, ktorý má účtovná jednotka v nájme alebo bude mať v nájme na základe písomnej zmluvy a toto technické zhodnotenie sa bude odpisovať. V účtovníctve vlastníka prenajatého dlhodobého hmotného

²⁴⁾ Napríklad zákon č. 656/2004 Z. z. o energetike a o zmene niektorých zákonov, zákon č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov, zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

²⁵⁾ Napríklad zákon č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení neskorších predpisov.

²⁶⁾ Zákon č. 656/2004 Z. z. o energetike a zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

majetku sa v takomto prípade neučtujú náklady na technické zhodnotenie a tieto náklady nezvyšujú obstarávaciu cenu dlhodobého hmotného majetku.

§ 36

Účtovanie pri vyradovaní dlhodobého majetku

(1) Dlhodobý majetok sa vyraduje predajom, likvidáciou, vydaním alebo prevodom podľa osobitných predpisov,²⁷⁾ darovaním, vkladom dlhodobého majetku do inej obchodnej spoločnosti alebo družstva, v dôsledku škody alebo manka, preradením z podnikania do osobného užívania a delimitáciou.

(2) Zostatková cena stavebného objektu alebo jeho časti likvidovaného v dôsledku novej stavby, vrátane nákladov na likvidáciu sa zahrnie do nákladov na novú stavbu.

(3) Pri čiastočnej likvidácii jednotlivého dlhodobého hmotného majetku sa obstarávacía cena dlhodobého hmotného majetku zníži o obstarávaciu cenu vyradenej časti majetku, pričom oprávky k vyradenej časti majetku sú vyjadrené rovnakým percentom odpisov ako oprávky k dlhodobému hmotnému majetku ako celku za predpokladu, že zostávajúca časť majetku nestratí spôsobilosť užívania. Rovnako sa postupuje pri dlhodobom nehmotnom majetku a pri vyradení časti súboru hnutelných vecí.

(4) Zostatková cena dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku, ktorý nie je plne odpísaný po zúčtovaní opravných položiek, sa účtuje pri vyradení najmä na ťarchu účtov

- a) 541 – Zostatková cena predaného dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku pri predaji,
- b) 551 – Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku pri likvidácii alebo pri prevode podľa osobitných predpisov,
- c) 543 – Dary pri darovaní,
- d) 367 – Záväzky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov pri vecnom vklade do obchodnej spoločnosti alebo družstva,
- e) 549 – Manká a škody pri mankách a škodách,
- f) 491 – Vlastné imanie fyzickej osoby – podnikateľa pri prevode do osobného užívania,
- g) 411 – Základné imanie pri delimitácii alebo pri prevode majetku štátu, ku ktorému má právo hospodárenia štátny podnik podľa osobitného predpisu.²⁸⁾

(5) Pri predaji dlhodobého finančného majetku sa účtuje vyradenie majetku z účtovníctva na ťarchu účtu 561 – Predané cenné papiere a podiely so súvzťažným zápisom v prospech príslušného účtu účtovej skupiny 06 – Dlhodobý finančný majetok. Pred vyradením majetku sa zúčtuje vytvorená opravná položka podľa § 18 ods. 13.

(6) Pri zrušení prác a trvalom zastavení prác súvisiacich s obstaraním dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku, sa suma účtovaná na účte 041 – Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku alebo 042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku zaúčtuje na ťarchu účtu 549 – Manká a škody, ak ide o škodu a v ostatných prípadoch na ťarchu účtu 548 – Ostatné náklady na hospodársku činnosť.

²⁷⁾ Napríklad zákon č. 87/1991 Zb. o mimosúdnych rehabilitáciách v znení neskorších predpisov, zákon č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov, zákon č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov.

²⁸⁾ Zákon č. 92/1991 Zb. v znení neskorších predpisov.

§ 37

Účtovanie dlhodobého nehmotného majetku

(1) Dlhodobý nehmotný majetok vytvorený vlastným vývojom alebo v priebehu jeho vývoja sa aktivuje na účte 012 – Aktivované náklady na vývoj, ak je možné preukázať

- a) možnosť jeho technického dokončenia tak, že ho bude možné používať alebo predat',
- b) zámer jeho dokončenia, používania alebo predaja,
- c) schopnosť účtovnej jednotky jeho používania a predaja,
- d) spôsob vytvárania budúcich ekonomických úžitkov a existenciu trhu pre výstupy dlhodobého nehmotného majetku alebo pre dlhodobý nehmotný majetok sám o sebe, alebo, ak bude používaný vo vnútri účtovnej jednotky jeho použiteľnosť,
- e) dostupnosť zodpovedajúcich technických zdrojov, finančných zdrojov a ostatných zdrojov pre dokončenie jeho vývoja, použitie alebo predaj,
- f) spoľahlivé ocenenie nákladov súvisiacich s jeho obstaraním v priebehu vývoja.

(2) Na účte 012 – Aktivované náklady na vývoj, sa účtuje o vývoji, ak ide o aplikáciu zistení výskumu alebo iných znalostí na plánovanie alebo návrh výroby nových alebo významne zlepšených materiálov, zariadení, výrobkov, procesov, systémov alebo služieb pred začatím ich sériovej výroby alebo používania. Ako vývoj sa účtuje najmä dizajn a

- a) zhotovenie a testovanie prototypov a modelov,
- b) zhotovenie nástrojov, šablón, foriem a čipov využívaním novej technológie,
- c) zhotovenie a činnosť skúšobnej prevádzky, ktorá nie je v etape ekonomickej realizovateľnosti výroby,
- d) zhotovenie a prevádzka vybranej alternatívy pre nové alebo zlepšené materiály, zariadenia, výrobky, procesy, systémy alebo služby.

(3) Výsledky vykonaných vývojových prác sa účtujú ako náklady na vývoj, ak sú

- a) kúpené samostatne a nie sú súčasťou dodávky iného dlhodobého majetku a jeho ocenenia,
- b) vytvorené vlastnou činnosťou za účelom obchodovania s nimi; nejde o výsledky zákazky alebo súčasť dodávky dlhodobého majetku,
- c) vytvorené vlastnou činnosťou pre potreby účtovnej jednotky.

(4) Náklady na vývoj sa aktivujú, ak ich suma neprevýši sumu, u ktorej je pravdepodobné, že sa získa z budúcich ekonomických úžitkov po odpočítaní ďalších nákladov vývoja, predaja a administratívnych nákladov, ktoré sa týkajú priamo marketingu výrobkov alebo procesov. Ak sa nepreukáže podľa odseku 1 možnosť aktivovania nákladov na vývoj, účtujú sa do nákladov účtovných období, v ktorých vznikli.

(5) Na účtoch dlhodobého nehmotného majetku sa neúčtujú náklady na výskum, ktorým sa rozumie pôvodné a plánované zisťovanie, vykonávané s cieľom získať nové vedecké poznatky alebo technické poznatky. Náklady na výskum sa účtujú do nákladov v účtovných obdobiach, v ktorých vznikli. Nákladmi na výskum sú najmä náklady na

- a) činnosti zamerané na získanie nových poznatkov,
- b) skúmanie, zhodnotenie a konečný výber aplikácií zo záverov výskumu alebo iných poznatkov,
- c) hľadanie alternatívnych materiálov, zariadení, výrobkov, procesov, systémov alebo služieb,
- d) formuláciu, dizajn, hodnotenie a konečný výber možných alternatív nových alebo zlepšených materiálov, zariadení, výrobkov, procesov, systémov alebo služieb.

(6) Softvér sa účtuje na účte 013 – Softvér bez ohľadu na to, či je alebo nie je predmetom autorských práv, ak je

- a) kúpený samostatne, a nie je súčasťou dodávky hardvéru a jeho ocenenia,
- b) vytvorený vlastnou činnosťou, a to vrátane vývojovej činnosti podľa odsekov 1 až 4 za účelom používania pre potreby účtovnej jednotky alebo na účely obchodovania s ním, ak nejde o softvér na zákazku alebo o súčasť dodávky hardvéru.

(7) Na účte 014 – Oceniteľné práva sa účtujú napríklad výrobnotechnické poznatky (know how), licencie, užívacie práva, právo prechodu cez pozemok, vydateľské práva, vydateľské tituly, autorské práva, dovozné kvóty a vývozné kvóty, obchodné značky, ochranné známky, receptúry, predmety priemyselných práv a iné výsledky duševnej tvorivej činnosti, ak sa obstarali za odplatu, napríklad kúpou, výmenou a nepeňažným vkladom.

(8) Na účte 015 – Goodwill sa účtuje goodwill obstaraný napríklad

- a) kúpou, výmenou alebo vkladom podniku alebo jeho časti,
- b) rozdelením, splynutím alebo zlúčením obchodných spoločností alebo družstiev.

(9) Goodwill sa účtuje na účte 015 – Goodwill, ak je kladný rozdiel medzi obstarávacou cenou a podielom obstarávateľa na reálnej hodnote obstaraného identifikovateľného majetku a záväzkov v deň obstarania. Ak je tento rozdiel záporný ide o záporný goodwill a účtuje sa v prospech účtu 015 – Goodwill.

(10) Goodwill sa účtuje pri kúpe alebo vklade podniku alebo jeho časti, ak je kúpna cena alebo uznaná hodnota vkladu a iných príspevkov vyššia ako je reálna hodnota jednotlivých zložiek majetku a záväzkov, ktorou sa tento majetok a záväzky ocenia v účtovníctve kupujúceho alebo prijímateľa vkladu. Záporný goodwill sa zaúčtuje v prospech účtu 015 – Goodwill. Pri účtovaní goodwillu sa zisťuje v akej výške sa v budúcnosti v súvislosti s goodwillom zvýšia ekonomické úžitky a v súvislosti so záporným goodwillom znížia ekonomické úžitky. Ak budúce zvýšenie ekonomických úžitkov bude pravdepodobne nižšie než je výška goodwillu zaúčtovaná na účte 015 – Goodwill, príslušná časť goodwillu sa odpíše pri kúpe alebo vklade podniku alebo jeho časti. Ak budúce zníženie ekonomických úžitkov bude pravdepodobne nižšie než je výška záporného goodwillu zaúčtovaná na účte 015 – Goodwill, príslušná časť záporného goodwillu sa odpíše pri kúpe alebo vklade podniku alebo jeho časti. Vzniknutý záporný goodwill sa jednorazovo odpíše v prospech účtu 551 – Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 075 – Oprávky ku goodwillu.

(11) Goodwill sa účtuje pri zlúčení, splynutí a rozdelení, ak účtovná hodnota podielu jednej zúčastnenej spoločnosti v inej zúčastnenej spoločnosti je vyššia než reálna hodnota majetku a záväzkov pripadajúca na tento podiel, pričom účtovnou hodnotou podielu pri splynutí a rozdelení sa rozumie hodnota podielu ocenená reálnou hodnotou. Záporný goodwill sa účtuje v prospech účtu 015 – Goodwill. **Pri zlúčení, ak zanikajúca účtovná jednotka má podiel v nástupníckej účtovnej jednotke, sa účtuje goodwill ako rozdiel medzi reálnou hodnotou podielu pripadajúceho na účtovnú hodnotu majetku a záväzkov v nástupníckej účtovnej jednotke, okrem zlúčenia podľa § 26 ods. 7.** Pri účtovaní goodwillu sa zisťuje, v akej výške sa v budúcnosti v súvislosti s goodwillom zvýšia ekonomické úžitky a v súvislosti so záporným goodwillom, znížia ekonomické úžitky. Ak budúce zvýšenie ekonomických úžitkov bude pravdepodobne nižšie než je výška goodwillu zaúčtovaná na účte 015 – Goodwill, príslušná časť goodwillu sa odpíše pri zlúčení, splynutí a rozdelení. Ak budúce zníženie ekonomických úžitkov bude pravdepodobne nižšie než je výška záporného

goodwillu zaúčtovaná na účte 015 – Goodwill, príslušná časť záporného goodwillu sa odpíše pri zlúčení, splynutí a rozdelení. Vzniknutý záporný goodwill sa jednorazovo odpíše v prospech účtu 551 – Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 075 – Oprávky ku goodwillu.

(12) V účtovníctve nástupníckej účtovnej jednotky sa účtuje úprava hodnoty goodwillu alebo záporného goodwillu vykázaného v otváracíj súvahe podľa § 26 o sumu

- a) identifikovateľného spoľahlivo oceneniteľného dlhodobého nehmotného majetku vytvoreného vlastnou činnosťou v zanikajúcej právnickej osobe do nadobudnutia podielu v zanikajúcej účtovnej jednotke, okrem zlúčení podľa § 26 ods. 7, ktorý sa v účtovníctve nástupníckej účtovnej jednotky zaúčtuje na účtoch dlhodobého nehmotného majetku,
- b) nerozdelených ziskov alebo neuhradených strát účtovaných na účtoch vlastného imania, ktoré pripadajú zúčastnenej účtovnej jednotke od nadobudnutia príslušného podielu v zúčastnenej účtovnej jednotke,
- c) účtovaných na účte 414 – Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov vytvorenej k zaniknutému podielu v zúčastnenej účtovnej jednotke,
- d) oceňovacieho rozdielu na účte 416 – Oceňovacie rozdiely z precenenia pri zlúčení, splynutí a rozdelení v zanikajúcej účtovnej jednotke, ktorá sa vzťahuje na majetok nadobudnutý zanikajúcou účtovnou jednotkou odo dňa nadobudnutia podielu nástupníckou účtovnou jednotkou v zanikajúcej účtovnej jednotke alebo o sume oceňovacieho rozdielu na účte 416 – Oceňovacie rozdiely z precenenia pri zlúčení, splynutí a rozdelení, ktorá sa vzťahuje k zaniknutému podielu v nástupníckej účtovnej jednotke,**
- e) odpisu goodwillu alebo záporného goodwillu na základe zistenia výšky zvýšenia ekonomických úžitkov v súvislosti s goodwillom a zníženia ekonomických úžitkov v súvislosti so záporným goodwillom podľa odseku 11.

(13) Hodnota záporného goodwillu po úprave podľa odseku 12 sa účtuje na ľarchu účtu 075 – Oprávky ku goodwillu so súvzťažným zápisom v prospech účtu 551 – Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku. Hodnota goodwillu sa odpisuje na ľarchu účtu 551 – Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku so súvzťažným zápisom v prospech účtu 075 – Oprávky ku goodwillu, na základe opodstatneného predpokladu zvýšenia ekonomických úžitkov v súvislosti s goodwillom.

(14) Goodwill vytvorený vlastnou činnosťou sa neaktivuje.

(15) Náklady na školenia a semináre, marketingové a podobné štúdie, prieskum trhu, poradenstvo, odborné posudky, získanie noriem a certifikátov, napríklad ako sú ISO normy, prípravu a zábeh výkonov, reklamu, uvedenie výrobkov na trh, reštrukturalizáciu a reorganizáciu podniku alebo jeho časti, na rozšírenie výroby, ako aj ostatné náklady podobného charakteru sa neúčtujú ako dlhodobý nehmotný majetok, ale sa účtujú ako náklady na hospodársku činnosť.

§ 38

Účtovanie dlhodobého hmotného majetku

(1) Obstaranie ložísk nerastných surovín sa účtuje na účte 031 – Pozemky, pričom ocenenie pozemku je vrátane ceny ložiska nerastných surovín. Obstarávacia cena pozemku sa znižuje postupne formou opravnej položky o hodnotu vyťažených surovín. Po vyťažení

ložiska a jeho rekultivácii sa suma zaúčtovanej opravnej položky zníži o výdavky na rekultiváciu, maximálne však do výšky zaúčtovanej opravnej položky.

(2) Do obstarávacej ceny pozemku sa zahrnie hodnota kúpeného lesa, ak sa kúpil za účelom jeho pestovania. Obstarávacia cena kúpeného pozemku vysadeného stromami alebo kríkmi, ktoré nie sú pestovateľským celkom trvalých porastov,¹⁰⁾ je cena vrátane výsadby.

(3) Na účte 032 – Umelecké diela a zbierky sa účtujú

- a) umelecké diela,⁸⁾ ak nie sú súčasťou stavebných objektov,
- b) zbierky, napríklad súbor predmetov zobrazujúci historický alebo technický vývoj v podnikateľskej činnosti, hnutelné kultúrne pamiatky.

(4) Na účte 026 – Základné stádo a ťažné zvieratá sa účtujú bez ohľadu na obstarávaciu cenu dospelé plemenné a chovné zvieratá⁴⁾ za účelom hospodárskeho využitia. Dospelosť zvierat na účely ich zaradenia do dlhodobého hmotného majetku je stanovená zootechnickými zásadami ako je spôsobilosť reprodukcie, napríklad spôsobilosť na rozmnožovanie vlastného druhu, veková hranica. Hospodárskym úžitkom sa rozumie najmä narodenie mláďat, produkcia mlieka, vlny, využitie ťažnej sily zvieratá, komerčné využitie. Na tomto účte sa môžu účtovať aj zvieratá základného stáda a ostatných hospodársky využívaných chovov napríklad muflónov, danielov, jeleňov, pštrosov, ak ich využiteľnosť v chove je dlhšia ako štyri roky.

(5) Ocenenie dospelých zvierat obstaraných z vlastného chovu preradených zo zásob do dlhodobého hmotného majetku sa zvýši napríklad o náklady spojené s preradením, externé náklady na veterinárnu kontrolu, dopravu zvierat na iné miesto ustajnenia.

§ 39

Účtovanie opravnej položky k nadobudnutému majetku

(1) Na účte 097 – Opravná položka k nadobudnutému majetku sa účtuje pri prevode majetku štátu podľa osobitného predpisu²⁸⁾ a pri predaji podniku, pokiaľ sa nevykonáva individuálne precenenie jednotlivých zložiek majetku. O tejto opravnej položke sa účtuje ako o rozdiel medzi kúpnu cenou pri predaji alebo cenou dosiahnutou vydražením a hodnotou majetku, ktorou sa ocenil v účtovníctve privatizovaného subjektu alebo predávajúceho zníženou o prevzaté záväzky. Účet 097 – Opravná položka k nadobudnutému majetku môže mať podľa svojho charakteru aktívny zostatok alebo pasívny zostatok. Majetok na príslušných majetkových účtoch sa pritom ocení zostatkovou cenou z účtovníctva privatizovaného subjektu alebo predávajúceho.

(2) Ak sa individuálne precenenie jednotlivých zložiek majetku nevykonáva, zaúčtuje sa opravná položka k majetku na účte 097 – Opravná položka k nadobudnutému majetku. Do opravnej položky sa nezahrňa cena pozemkov, ktorá sa zaúčtuje na účte 031 – Pozemky v dohodnutej cene; pokiaľ nie je cena pozemkov dohodnutá osobitne, zaúčtujú sa pozemky v ocenení podľa osobitného predpisu.

(3) Majetok sa môže dodatočne individuálne preceniť na základe odborného odhadu, a to len do výšky kúpnej ceny, alebo ceny dosiahnutej vydražením a o výsledok precenenia sa upraví opravná položka. Dodatočné precenenie sa môže vykonať najneskoršie do termínu prvého zostavenia účtovnej závierky; pokiaľ od nadobudnutia majetku do uzatvorenia účtovných kníh neuplynú tri mesiace, možno vykonať precenenie aj v nasledujúcom

úctovnom období. Dodatočné precenenie sa týka všetkého takto obstaraného majetku s výnimkou pohľadávok, prechodných účtov aktív a účtov peňažných prostriedkov.

(4) Opravná položka sa odpisuje do nákladov alebo výnosov, pravidelne počas 15 rokov od nadobudnutia dlhodobého majetku, a to nepriamo prostredníctvom účtu 098 – Oprávky k opravnej položke k nadobudnutému majetku. Pri jej úplnom odpísaní sa vyradí z účtovníctva, zaúčtovaním v prospech alebo na ťarchu účtu 097 – Opravná položka k nadobudnutému majetku. Neodpísaná časť opravnej položky k nadobudnutému majetku sa jednorazovo odpíše podľa povahy do nákladov alebo výnosov pri predaji alebo vklade celého súboru majetku. Pri predaji alebo vklade časti dlhodobého majetku, ku ktorému sa opravná položka viaže, sa odpíše pomerná časť opravnej položky podľa povahy do nákladov alebo výnosov.

§ 40

Vypúšťa sa.

§ 41

Účtovanie technického zhodnotenia majetku odpisovaného nájomcom

(1) Technické zhodnotenie vykonané na prenajatom majetku a odpisované nájomcom sa odpíše v priebehu nájmu.

(2) Zostatková cena technického zhodnotenia pri predčasnom skončení nájmu sa účtuje takto:

- a) v účtovníctve nájomcu do nákladov na ťarchu účtu 551 – Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku,
- b) ak sa nájomca s prenajímateľom dohodnú o odplatnom prevode technického zhodnotenia, účtuje sa o takomto prevode v účtovníctve nájomcu ako o predaji dlhodobého hmotného majetku.

(3) Náklady na uvedenie prenajatého majetku do predchádzajúceho stavu sa účtujú v účtovníctve nájomcu do ostatných nákladov na hospodársku činnosť.

(4) Technické zhodnotenie prenajatého dlhodobého majetku odpisované nájomcom sa účtuje na účte, na ktorom by sa tento majetok účtoval, ak by bol nájomca jeho vlastníkom.

§ 42

Účtovanie dlhodobého majetku na analytických účtoch

(1) Na analytických účtoch sa účtuje

- a) podľa jednotlivých zložiek dlhodobého majetku pričom pri súbore hnutelných vecí a majetku, ktorého súčasťou ocenenia je aj príslušenstvo sa analytické účty vytvárajú pre jednotlivé súbory a pre majetok vrátane príslušenstva a ak sa k súboru hnutelných vecí priradí ďalšia vec a k majetku sa priradí príslušenstvo alebo sa vyradí, upraví sa ocenenie na príslušnom analytickom účte,
- b) podľa účelu ustanoveného osobitnými predpismi alebo vyplývajúceho z požiadaviek riadenia účtovnej jednotky,
- c) ak je účtovná jednotka nájomcom, osobitne majetok podľa § 32 ods.2 písm. c) a e),
- d) osobitne majetok daný do zálohy alebo ktorým sa iným spôsobom ručí za záväzky.

(2) Analytická evidencia podľa jednotlivých zložiek dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku slúži na jeho identifikáciu a obsahuje najmä názov alebo opis majetku, číselné označenie, dátum jeho obstarania a uvedenia do užívania, dátum zaúčtovania na účte účtovej skupiny 01, 02 a 03, ocenenie, údaje o zvolenom postupe účtovného odpisovania a daňového odpisovania, sadzby účtovných odpisov a daňových odpisov, sumy účtovných odpisov a daňových odpisov za zdaňovacie obdobie, účtovnú zostatkovú cenu a daňovú zostatkovú cenu, dátum a spôsob vyradenia. V analytickej evidencii dlhodobého majetku sa uvádza vecné bremeno k dlhodobému majetku, poskytnutá dotácia, podpora alebo príspevok (ďalej len „dotácia“) na dlhodobý majetok, záložné právo k dlhodobému majetku a podobne. Pri súbore hnuiteľných vecí a majetku, ktorého súčasťou je aj príslušenstvo, sa jednotlivé časti súboru a jednotlivé kusy majetku zaznamenávajú v analytickej evidencii vo fyzickom a hodnotovom vyjadrení. Ak sa k súboru hnuiteľných vecí priradí ďalšia vec a k majetku sa priradí príslušenstvo alebo naopak vyradí, zaznamenáva sa v analytickej evidencii aj dátum priradenia alebo vyradenia tejto veci alebo príslušenstva.

(3) Analytické účty dlhodobého finančného majetku sa vedú podľa jeho jednotlivých zložiek, pri preddavkoch a pôžičkách podľa jednotlivých dlžníkov. Analytická evidencia obsahuje údaje potrebné na identifikáciu dlhodobého finančného majetku alebo údaje ustanovené osobitnými predpismi. Analytické účty k cenným papierom a podielom sa vytvárajú podľa ich členenia uvedeného v § 14.

Účtová trieda 1 – Zásoby

§ 43

Účtovanie zásob

(1) Účtovanie obstarania a úbytku zásob sa vykonáva podľa spôsobu A alebo B. Účtovanie zásob podľa spôsobu A môžu použiť všetky účtovné jednotky, pre ktoré platí toto opatrenie. Účtovanie zásob podľa spôsobu B sa vzťahuje na tie účtovné jednotky, na ktoré sa nevzťahuje povinnosť podľa § 19 zákona. V účtovnej jednotke, v ktorej sa zásoby účtujú podľa spôsobu B a ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka sú splnené aspoň z podmienok uvedených v § 19 ods. 1 písm. a) prvom až treťom bode zákona, sa od nasledujúceho účtovného obdobia účtujú zásoby podľa spôsobu A.

(2) Spôsobom A sa účtujú zásoby takto:

- a) v priebehu účtovného obdobia sa zložky obstarávacej ceny nakupovaných zásob účtujú na ľarchu účtu 111 – Obstaranie materiálu alebo na ľarchu účtu 131 – Obstaranie tovaru so súvzťažným zápisom na príslušných účtoch zúčtovacích vzťahov, alebo na finančných účtoch; vnútroorganizačné služby, ktoré súvisia s prepravou dodávok zásob a vlastné náklady na spracovanie materiálu sa aktivujú; aktivácia materiálu, služieb a tovaru sa účtuje na ľarchu príslušných účtov zásob so súvzťažným zápisom v prospech účtov účtovej skupiny 62 – Aktivácia,
- b) prevzatie materiálu a tovaru na sklad sa účtuje v účtovníctve účtovnej jednotky v obstarávacích cenách pri nákupoch a vo vlastných nákladoch pri zásobách vlastnej výroby účtovným zápisom na ľarchu účtu 112 – Materiál na sklade alebo 132 – Tovar na sklade a v predajniach a v prospech účtu 111 – Obstaranie materiálu alebo 131 – Obstaranie tovaru,
- c) spotreba materiálu a predaj tovaru sa účtuje na ľarchu príslušných účtov účtovej skupiny 50 – Spotrebované nákupy a pri predaji materiálu na ľarchu účtu 542 – Predaný materiál so súvzťažným zápisom na príslušnom účte zásob,

- d) inventarizačné rozdiely materiálu a tovaru podľa § 11 sa účtujú na ťarchu účtu 549 – Manká a škody, ak ide o manká a v prospech účtu 648 – Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti, ak ide o prebytky alebo v prospech účtov účtovej skupiny 50 – Spotrebované nákupy, ak je možné preukázať, že prišlo k prebytku nesprávnym účtovaním spotreby materiálu alebo predávaného tovaru; úbytky materiálu a tovaru do výšky noriem prirodzených úbytkov sa účtujú na ťarchu účtov účtovej skupiny 50 – Spotrebované nákupy.
- (3) Zásoby vlastnej výroby sa spôsobom A účtujú takto:
- a) v priebehu účtovného obdobia sa prírastky zásob vlastnej výroby ocenené vlastnými nákladmi účtujú na ťarchu účtov účtovej skupiny 12 – Zásoby vlastnej výroby so súvzťažným zápisom v prospech príslušných účtov účtovej skupiny 61 – Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob; pri vyskladnení zásob sa účtuje na ťarchu príslušných účtov účtovej skupiny 61 – Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob a v prospech príslušných účtov účtovej skupiny 12 – Zásoby vlastnej výroby,
- b) inventarizačné rozdiely zásob vlastnej výroby podľa § 11 sa účtujú na ťarchu účtu 549 – Manká a škody, ak ide o manká a v prospech účtov účtovej skupiny 61 – Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob, ak ide o prebytky; úbytky zásob do výšky noriem prirodzených úbytkov sa účtujú na ťarchu účtov účtovej skupiny 61 – Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob.
- (4) Spôsobom B sa účtujú zásoby takto:
- a) v priebehu účtovného obdobia sa zložky obstarávacej ceny nakupovaných zásob účtujú na ťarchu príslušných účtov účtovej skupiny 50 – Spotrebované nákupy so súvzťažným zápisom na príslušných účtoch zúčtovacích vzťahov alebo na finančných účtoch, pričom sa aktivujú vnútroorganizačné služby, ktoré súvisia s prepravou a dodávkou zásob a vlastné náklady na spracovanie materiálu; aktivácia materiálu, služieb a tovaru sa účtuje na ťarchu účtov účtovej skupiny 50 – Spotrebované nákupy súvzťažne s príslušným účtom účtovej skupiny 62 – Aktivácia,
- b) pri uzavieraní účtovných kníh sa začiatkové stavy účtov 112 – Materiál na sklade a 132 – Tovar na sklade a v predajniach účtujú na ťarchu účtov 501 – Spotreba materiálu a 504 – Predaný tovar; stav zásob podľa inventarizácie sa účtuje pri materiáli na ťarchu účtu 112 – Materiál na sklade so súvzťažným zápisom na účte 501 – Spotreba materiálu a na ťarchu účtu 132 – Tovar na sklade a v predajniach so súvzťažným zápisom na účte 504 – Predaný tovar; manká a škody sa účtujú na ťarchu účtu 549 – Manká a škody; prebytky zásob sa účtujú v prospech účtu 648 – Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti alebo v prospech účtov účtovej skupiny 50 – Spotrebované nákupy, ak možno preukázať, že došlo k prebytku nesprávnym účtovaním spotreby materiálu alebo predaného tovaru.
- (5) Zásoby vlastnej výroby sa spôsobom B účtujú takto:
- a) v priebehu účtovného obdobia sa v účtovej skupine 12 – Zásoby vlastnej výroby nevykonávajú žiadne účtovné zápisy a vynaložené náklady na výrobu alebo inú činnosť sa účtujú na príslušných účtoch účtovej triedy 5 – Náklady,
- b) pri uzavieraní účtovných kníh sa začiatkové stavy zásob účtované na príslušných účtoch účtovej skupiny 12 – Zásoby vlastnej výroby účtujú na ťarchu príslušných účtov účtovej skupiny 61 – Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob; stav zásob podľa inventarizácie sa účtuje na ťarchu príslušných účtov účtovej skupiny 12 – Zásoby vlastnej výroby so súvzťažným zápisom na príslušný účet účtovej skupiny 61 – Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob; manká sa účtujú na ťarchu účtu 549 –

Manká a škody; prebytky zásob sa účtujú súvzťažne s príslušným účtom účtovej skupiny 61 – Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob.

(6) Ak sa použije spôsob B účtovania zásob, analytická evidencia sa vedie formou skladovej evidencie tak, aby bolo možné zistiť a preukázať stav zásob a zložky obstarávacej ceny zásob aj v priebehu účtovného obdobia.

(7) Pri uzavieraní účtovných kníh, sa spôsobom A aj spôsobom B účtovania zásob, účtujú zásoby, ktoré sa nenachádzajú v účtovnej jednotke na ťarchu účtu 119 – Materiál na ceste alebo 139 – Tovar na ceste. Nevyfakturované dodávky sa účtujú v prospech účtu 326 – Nevyfakturované dodávky, 476 – Dlhodobé nevyfakturované dodávky, 323 – Krátkodobé rezervy alebo na účty účtovej skupiny 45 – Rezervy.

(8) Pri účtovaní zásob spôsobom A, sa môžu nákupy materiálu účtovať priamo na účte 112 – Materiál na sklade, nákupy zvierat na účte 124 – Zvieratá a nákupy tovaru na účte 132 – Tovar na sklade a v predajniach.

(9) Zásoby odovzdané na spracovanie inej účtovnej jednotke, do konsignačných skladov alebo požičané mimo účtovnej jednotky sa sledujú na analytických účtoch a v analytickej evidencii sa zaznamenáva miesto ich uloženia.

(10) O sumu nákladov na externé spracovanie materiálu alebo o vlastné náklady vynaložené na spracovanie materiálu vlastnou činnosťou, sa zvyšuje ocenenie zásob.

(11) Zásoby prevzaté účtovnou jednotkou na spracovanie, vypožičané od iných subjektov, došlé účtovnej jednotke omylom a informácie o konsignačnom sklade sa zaznamenávajú na podsúvahových účtoch s uvedením druhu zásob a ich ocenenia.

(12) Renovácia náhradných dielcov a úprava zásob vykonávaná vo vlastnej réžii sa aktivuje a náklady na renováciu a úpravu sú zložkou ocenenia náhradných dielcov a zásob na sklade.

(13) Prevod zásob vlastnej výroby do vlastných predajní sa účtuje prostredníctvom účtu 621 – Aktivácia materiálu a tovaru.

(14) Normy prirodzených úbytkov zásob a druhy materiálov účtovaných priamo do spotreby bez zaúčtovania na sklad sú uvedené vo vnútornom predpise účtovnej jednotky so zohľadnením toho, že spotreba materiálu vykázaná v účtovnej závierke zodpovedá skutočnej spotrebe materiálu.

§ 44

Účtovanie na syntetických účtoch v účtovej triede 1

(1) Kalkulačný účet 111 – Obstaranie materiálu slúži na zistenie obstarávacej ceny materiálu pri spôsobe A účtovania zásob. Pri uzatvorení účtovných kníh nevykazuje tento účet zostatok.

(2) Na účte 112 – Materiál na sklade sa pri spôsobe A účtovania zásob, účtuje nakúpený a prevzatý materiál na sklad ocenený v obstarávacích cenách a materiál vlastnej výroby ocenený vo vlastných nákladoch. Pri spôsobe B účtovania zásob sa tu účtuje len pri uzavieraní účtovných kníh.

(3) Na účte 119 – Materiál na ceste sa účtujú vyúčtovania za dodaný materiál, ktorý účtovná jednotka ešte neprevzala.²⁹⁾

(4) Na účte 121 – Nedokončená výroba sa účtuje pri spôsobe A účtovania zásob stav a pohyb zásob nedokončenej výroby vo vlastných nákladoch, ktoré tvoria priame náklady a výrobná réžia. Odchyľne sa môže účtovať nedokončená výroba

- a) vo výrobe s krátkodobým nepretržitým cyklom, v ktorej sa účtujú mzdy až na výrobky alebo polotovary, a to len v položkách priamych materiálových nákladov,
- b) v hromadnej a veľkosériovej výrobe len priamymi nákladmi,
- c) v malosériovej výrobe, v zákazkovej výrobe a vo výrobe s dlhodobým cyklom priame náklady, výrobná réžia alebo správna réžia; pri správnej rézii, len ak výrobný cyklus trvá viac ako jeden rok.

(5) Na účte 121 – Nedokončená výroba sa pri spôsobe B účtovania zásob účtuje pri uzavieraní účtovných kníh.

(6) Na účte 122 – Polotovary vlastnej výroby sa účtuje pri spôsobe A účtovania zásob stav a pohyb zásob polotovarov vlastnej výroby v ocenení uvedenom pri účte 121 – Nedokončená výroba. Pri spôsobe B účtovania zásob sa na tomto účte účtuje pri uzavieraní účtovných kníh.

(7) Na účte 123 – Výrobky sa účtuje pri spôsobe A účtovania zásob stav a pohyb výrobkov vlastnej výroby v ocenení uvedenom pri účte 121 – Nedokončená výroba. Pri spôsobe B účtovania zásob sa na tomto účte účtuje pri uzavieraní účtovných kníh.

(8) Na účte 124 – Zvieratá sa účtuje pri spôsobe A účtovania zásob stav a pohyb zvierat. Nakúpené zvieratá sa oceňujú v obstarávacích cenách. Zvieratá vlastného chovu, príchovky a prírastky zvierat sa oceňujú vlastnými nákladmi. Pri spôsobe B účtovania zásob sa na tomto účte účtuje pri uzavieraní účtovných kníh. Pri krdli sliepok určených na znášanie konzumných vajec sa účtuje tvorba opravnej položky počas produkčného cyklu do času jeho vyradenia podľa § 23 ods. 1.

(9) Kalkulačný účet 131 – Obstaranie tovaru slúži na zistenie obstarávacej ceny tovaru pri spôsobe A účtovania zásob. Pri uzatvorení účtovných kníh nevykazuje tento účet zostatok.

(10) Na účte 132 – Tovar na sklade a v predajniach sa účtuje stav a pohyb nakúpeného a prevzatého tovaru v obstarávacích cenách. Pri aktivovanom tovare sa na tomto účte účtuje v ocenení uvedenom pri účte 123 – Výrobky. Pri spôsobe B účtovania zásob sa na tomto účte účtuje pri uzavieraní účtovných kníh.

(11) Na účte 133 – Nehnutel'nosť na predaj sa účtuje o nehnuteľnosti, ktorá sa obstaráva za účelom ďalšieho predaja podľa § 30d ods. 7. Vynaložené náklady na opravy, technické zhodnotenie a súvisiace náklady spojené nehnuteľnosťou, ktoré vznikajú z dôvodu uvedenia nehnuteľnosti do stavu spôsobilého na predaj, sa účtujú na ľarchu účtu 133 – Nehnutel'nosť na predaj. Vyradenie nehnuteľnosti z účtovníctva pri jeho predaji sa účtuje na ľarchu účtu 507 – Predaná nehnuteľnosť so súvzťahným zápisom v prospech účtu 133 – Nehnutel'nosť

²⁹⁾ § 412 až 416 Obchodného zákonníka.

na predaj. Výnos z predaja nehnuteľnosti sa účtuje v prospech účtu 607 – Výnosy z nehnuteľnosti na predaj so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 311 – Odberatelia.

(12) Na účte 139 – Tovar na ceste sa účtuje vyúčtovanie za dodaný tovar, ktorý účtovná jednotka ešte neprevzala.²⁹⁾

(13) Na účtoch účtovej skupiny 19 – Opravné položky k zásobám sa účtuje tvorba a zúčtovanie opravných položiek k zásobám. Tvorba opravnej položky k zásobám sa účtuje v prospech vecne príslušného účtu účtovej skupiny 19 – Opravné položky k zásobám so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 505 – Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k zásobám. Pri zásobách vlastnej výroby sa účtuje tvorba opravnej položky k zásobám so súvzťažným zápisom na ľarchu vecne príslušného účtu účtovej skupiny 61 – Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob.

(14) Zúčtovanie opravnej položky z dôvodu vyradenia zásob z účtovníctva sa účtuje na ľarchu vecne príslušného súvahového účtu opravných položiek so súvzťažným zápisom v prospech vecne príslušného účtu zásob. Zúčtovanie opravnej položky z dôvodu úplného alebo čiastočného zániku opodstatneného predpokladu trvania zníženia hodnoty zásob sa účtuje v zaniknutej sume na ľarchu vecne príslušného súvahového účtu opravných položiek so súvzťažným zápisom v prospech účtu 505 – Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k zásobám. Pri zásobách vlastnej výroby sa účtuje zúčtovanie opravnej položky so súvzťažným zápisom v prospech vecne príslušného účtu účtovej skupiny 61 – Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob.

§ 45

Účtovanie zásob v analytickej evidencii

(1) Analytická evidencia sa vedie podľa druhov alebo skupín zásob na skladových kartách alebo súborov dát z počítača. V účtovných jednotkách vykonávajúcich maloobchodnú činnosť najmä podľa hmotne zodpovedných osôb a miest uloženia zásob.

(2) Analytická evidencia slúži na identifikáciu zásob a obsahuje najmä označenie, dátum obstarania, dátum vyskladnenia, ocenenie a údaje o množstve zásob.

Účtová trieda 2 – Finančné účty

§ 46

Obsahové vymedzenie účtových skupín

(1) Na účtoch účtovej skupiny 21 sa účtuje stav a pohyb hotovostí na základe účtovných dokladov.

(2) Na účtoch účtovej skupiny 22 sa účtuje stav a pohyb peňažných prostriedkov účtovnej jednotky v bankách. Analytické účty sa vedú podľa účtovnou jednotkou otvorených účtov v bankách. Na účtoch účtovej skupiny 22 sa účtuje na základe oznámenia banky o pohyboch na jednotlivých účtoch v bankách. Vklady a výbery peňazí v hotovosti, prevody medzi účtami v bankách sa účtujú prostredníctvom účtu 261 – Peniaze na ceste.

(3) Na účtoch účtovej skupiny 23 sa účtujú krátkodobé bankové úvery poskytnuté najdlhšie na dobu jedného roka najmä preklenovacie úvery, ak sa neúčtovali v rámci bežného

úctu, krátkodobé úvery poskytnuté na základe eskontovaných zmeniek, postúpených hypotekárnych záložných listov. Analytické účty sa vedú podľa jednotlivých účtovnou jednotkou otvorených účtov bankových úverov.

(4) Na účty účtovej skupiny 24 sa účtujú krátkodobé finančné výpomoci (záväzky), ktoré poskytli účtovnej jednotke iné osoby ako banky. Ďalej sa v tejto účtovej skupine účtujú poskytnuté peňažné prostriedky na základe účtovnou jednotkou vystavených krátkodobých dlhopisov.

(5) Na účtoch účtovej skupiny 25 – Krátkodobý finančný majetok sa účtuje časť finančného majetku, u ktorého je predpokladaná držba najviac jeden rok odo dňa uskutočnenia účtovného prípadu.

(6) Na účte účtovej skupiny 25 – Krátkodobý finančný majetok, ktorý si v účtovom rozvrhu vytvorila účtovná jednotka na účtovanie o virtuálnej mene podľa § 17 ods. 10 písm. c), napríklad na účte 258 – Virtuálna mena, sa účtuje prírastok virtuálnej meny a úbytok virtuálnej meny. Analytické účty sa vytvárajú podľa jednotlivých virtuálnych mien a na virtuálnu menu nadobudnutú ťažbou ku dňu výmeny za iný majetok alebo službu sa vytvára osobitný analytický účet. Účtovanie virtuálnej meny do nákladov pri úbytku virtuálnej meny sa účtuje na ťarchu účtu 568 – Ostatné finančné náklady. Účtovanie virtuálnej meny do výnosov sa účtuje v prospech účtu 668 – Ostatné finančné výnosy. Pri prepočte reálnej hodnoty virtuálnej meny podľa § 27 ods. 13 zákona vyjadrenej v cudzej mene na menu euro sa postupuje podľa § 24 ods. 2 písm. a) zákona. V účtovníctve vzniknuté hodnotové rozdiely z dôvodu ocenenia virtuálnej meny a prepočtu virtuálnej meny na eurá sa účtujú podľa charakteru na ťarchu účtu 568 – Ostatné finančné náklady alebo v prospech účtu 668 – Ostatné finančné výnosy.

(7) Účtová skupina 26 – Prevody medzi finančnými účtami sa používa na preklopenie časového nesúladu medzi vkladmi, výbermi peňazí, šekov a iných hotovostí a prijatím príslušných bankových výpisov účtovnou jednotkou. Obdobne sa tu účtujú účtovné prípady, pri ktorých dochádza k časovému nesúladu pri prevodoch medzi účtami účtovnej jednotky v bankách. Na účtoch účtovej skupiny 26 sa vklady alebo výbery peňazí v hotovosti a šekov účtujú podľa pokladničných dokladov alebo výpisov z účtov v bankách a účtov úverov.

(8) Na účte účtovej skupiny 29 sa účtujú opravné položky ku krátkodobému finančnému majetku, o ktorom sa účtuje na účtoch účtovej skupiny 25.

§ 47

Účtovanie na syntetických účtoch v účtovej triede 2

(1) Na účte 211 – Pokladnica sa účtuje stav a pohyb peňazí v hotovosti, šekov prijatých namiesto hotových peňazí, poukázok na zúčtovanie, napríklad poukážky na odber tovaru a služieb. Súčasťou pokladničnej hotovosti sú výplaty vo výplatných vreckách, depozitá, ak sa v deň výplaty neodovzdali príjemcovi. Stav peňazí v pokladnici sa nenahrádza potvrdenkami alebo úpismi. Peniaze v hotovosti zverené zamestnancom na použitie na vopred stanovené účely a šeky vydané na použitie, sa účtujú ako pohľadávky voči zamestnancom alebo spoločníkom. Na analytických účtoch sa sleduje stav a pohyb valút, šekov, poukázok na zúčtovanie znejúcich na cudziu menu oddelene podľa jednotlivých mien.

(2) Na účte 213 – Ceniny sa účtuje stav a pohyb cenín pred ich vydaním do užívania, napríklad poštové známky, stravné lístky, kolky, telefónne karty, **servisné poukážky**,^{29a)} a ostatné karty, ak majú hodnotu, z ktorej sa bude môcť čerpať po ich vydaní do užívania. Ceniny zverené zamestnancom alebo spoločníkom na použitie na vopred stanovené účely, sa účtujú ako pohľadávky voči zamestnancom alebo spoločníkom. Hodnota kúpeného jednoúčelového poukazu^{29b)} sa zníži o hodnotu dane z pridanej hodnoty na základe účtovania odpočítania dane z pridanej hodnoty podľa § 52 ods. 4.

(3) Na účte 221 – Bankové účty sa účtuje stav a pohyb peňažných prostriedkov účtovnej jednotky v bankách. Bankové účty majú spravidla aktívny zostatok. Na účte 221 – Bankové účty sa účtuje aj vtedy, ak má po dohode s bankou príslušný účet v banke pasívny zostatok, napríklad kontokorentný účet. V súvahe sa pasívny zostatok vykazuje ako poskytnutý krátkodobý bankový úver.

(4) Na účte 231 – Krátkodobé bankové úvery sa účtujú úvery poskytnuté bankou na čas jedného roka a kratšie so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 221 – Bankové účty. Ak uhradí banka platobný doklad priamo z bankového úveru, účtuje sa poskytnutý úver vo výške vykonanej úhrady v prospech príslušného bankového úveru so súvzťažným zápisom na ťarchu príslušného účtu záväzku, napríklad účtu 321 – Dodávatelia. Pri účtovaní účtovného prípadu, ktorým je úhrada kreditnou platobnou kartou, sa účtuje v prospech účtu 231 – Krátkodobé bankové úvery so súvzťažným zápisom na ťarchu vecne príslušného účtu nákladov alebo majetku.

(5) Na účte 232 – Eskontné úvery sa účtujú úvery poskytnuté bankou na eskontované zmenky alebo iné cenné papiere, ktoré do času ich splatnosti prevzala banka na inkaso. Na ťarchu účtu 232 po obdržaní avíza od banky o úhrade zmenky alebo iného cenného papiera dlžníkom sa účtuje úhrada úveru so súvzťažným zápisom v prospech účtu 313 – Pohľadávky za eskontované cenné papiere. Na ťarchu účtu 232 sa účtuje aj vrátenie neuhradenej zmenky alebo iného cenného papiera bankou a to so súvzťažným zápisom v prospech účtu 221 – Bankové účty.

(6) Na účte 241 – Vydané krátkodobé dlhopisy sa účtujú krátkodobé dlhopisy, ktoré účtovná jednotka vydala so splatnosťou do jedného roka.

(7) Na účte 249 – Ostatné krátkodobé finančné výpomoci sa účtuje o prijatých krátkodobých výpomociach poskytnutých účtovnej jednotke od iných osôb, s výnimkou bánk a spoločníkov obchodnej spoločnosti. Na tomto účte sa účtuje na základe zmlúv alebo účtovnou jednotkou vydaných cenných papierov, okrem krátkodobých dlhopisov účtovaných na účte 241 – Vydané krátkodobé dlhopisy.

(8) Na účte 251 – Majetkové cenné papiere určené na obchodovanie sa účtuje podľa § 14. Analytické účty sa vedú podľa jednotlivých druhov cenných papierov, emitentov a meny.

(9) Na účte 252 – Vlastné akcie a vlastné obchodné podiely sa účtujú vlastné akcie a obchodné podiely v obstarávacej cene. V účtovníctve sa na vlastné akcie a vlastné obchodné podiely vytvára zákonný rezervný fond, a to na účte 417 – Zákonný rezervný fond z kapitálových vkladov alebo na účte 421 – Zákonný rezervný fond.

^{29a)}) § 23 zákona č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

(10) Na účte 253 – Dlhové cenné papiere na obchodovanie sa účtuje podľa § 14 o cenných papieroch úverovej povahy, ktoré sa držia za účelom obchodovania na verejnom trhu. Analytické účty sa vedú podľa druhu cenných papierov, emitentov a meny.

(11) Na účte 255 – Vlastné dlhopisy sa účtujú vlastné dlhopisy, ktoré môže účtovná jednotka držať podľa osobitného predpisu.³⁰⁾

(12) Na účte 256 – Dlhové cenné papiere so splatnosťou do jedného roka držané do doby splatnosti sa účtuje podľa § 14.

(13) Na účte 257 – Ostatné realizovateľné cenné papiere sa účtujú ostatné krátkodobé cenné papiere, s ktorými sa neobchoduje na tuzemskej burze, zahraničnej burze alebo inom verejnom trhu.

(14) Na účte 261 – Peniaze na ceste sa účtujú peniaze na ceste.

Účtová trieda 3 – Zúčtovacie vzťahy

§ 48

(1) V účtovej triede 3 sa účtujú

- a) dlhodobé pohľadávky a krátkodobé pohľadávky z obchodných vzťahov, napríklad voči odberateľom; poskytnuté preddavky dodávateľom účtované v účtovej skupine 31 – Pohľadávky okrem preddavkov na dlhodobý majetok; rozlíšenie na dlhodobé pohľadávky a krátkodobé pohľadávky vo vzťahu k dohodnutej dobe splatnosti sa vykoná na analytických účtoch k jednotlivým účtom,
- b) krátkodobé záväzky alebo dlhodobé záväzky z obchodného styku, napríklad krátkodobé záväzky alebo dlhodobé záväzky voči dodávateľom, prijaté krátkodobé preddavky od odberateľov účtované v účtovej skupine 32 – Záväzky,
- c) v účtovej skupine 33 pohľadávky a záväzky voči zamestnancom vrátane sociálneho poistenia, zdravotného poistenia, fondu zamestnanosti a garančného fondu; zúčtovanie s orgánmi sociálneho poistenia a zdravotného poistenia sa vzťahuje na účtovnú jednotku, zamestnancov a spoločníkov v obchodných spoločnostiach, ktorí sú zároveň v pracovnoprávnom vzťahu k spoločnosti; účtová skupina 33 – Zúčtovanie so zamestnancami a orgánmi sociálneho poistenia a zdravotného poistenia nezahŕňa zúčtovanie voči spoločníkom v obchodných spoločnostiach zo závislej činnosti,
- d) v účtovej skupine 34 priame dane, nepriame dane, poplatky, dotácie na obstaranie dlhodobého majetku a dotácie na hospodársku činnosť,
- e) v účtovej skupine 35 poskytnuté krátkodobé pôžičky medzi prepojenými účtovnými jednotkami alebo v rámci podielovej účasti, pohľadávky za upísané vlastné imanie, krátkodobé pohľadávky voči spoločníkom a členom a pohľadávky zo združenia podľa zmluvy o združení,
- f) v účtovej skupine 36 krátkodobé záväzky z prijatých pôžičiek medzi prepojenými účtovnými jednotkami alebo v rámci podielovej účasti, záväzky voči spoločníkom a členom a záväzky zo združenia podľa zmluvy o združení,

³⁰⁾ Zákon č. 530/1990 Zb. o dlhopisoch v znení neskorších predpisov.

- g) v účtovej skupine 37 pohľadávky a záväzky z predaja podniku, pohľadávky z emisie dlhopisov, ako i iné pohľadávky a záväzky, ktoré nie sú účtované na účtoch predchádzajúcich účtových skupín,
- h) v účtovej skupine 38 účtovné prípady časového rozlíšenia nákladov a výnosov na zabezpečenie nezávislosti jednotlivých účtovných období,
- i) na účte 391 – Opravná položka k pohľadávkam, na účte 395 – Vnútorne zúčtovanie, vnútorné vzťahy v rámci účtovnej jednotky a na účte 398 – Spojovací účet pri združení vzájomné vzťahy medzi účastníkmi združenia podľa zmluvy o združení.

(2) Analytické účty sa vytvárajú podľa jednotlivých dlžníkov a veriteľov, ich rovnorodých skupín a podľa jednotlivých druhov mien. Vo veľkej účtovnej jednotke sa na osobitných analytických účtoch účtujú pohľadávky z obchodného styku a záväzky z obchodného styku voči prepojenej účtovnej jednotke a voči účtovnej jednotke s podielovou účasťou.

(3) Ak do dňa zostavenia účtovnej závierky nie je vystavený účtovný doklad pre dlžníka, výška pohľadávky sa určí napríklad na základe zmluvy alebo iného dokladu a pohľadávka sa účtuje na príslušných účtoch pohľadávok, s ktorými súvisí a vedie sa na samostatnom analytickom účte. Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, sa účtujú upravujúce závierkové účtovné prípady, napríklad, ak do dňa zostavenia účtovnej závierky účtovná jednotka získala informáciu o výške tržby z predaja majetku, ktorý účtovná jednotka predala pred dňom, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka.

§ 49

Účtovanie pohľadávok

(1) Na účte 311 – Odberatelia sa účtuje pohľadávka voči odberateľovi pri splnení dodávky voči odberateľovi. Na tomto účte sa neúčtujú zmenkové pohľadávky.

(2) Na účte 312 – Zmenky na inkaso sa účtuje príjem zmeniek cudzích, zmeniek cudzích na vlastný rad a zmeniek vlastných prijatých od odberateľov a od iných dlžníkov.

(3) Na účte 313 – Pohľadávky za eskontované cenné papiere sa účtujú pohľadávky za zmenky odovzdané banke na zaplatenie do doby splatnosti zmenky, ako aj iné cenné papiere odovzdané k eskontu banke. V prospech účtu sa účtujú zmenky a iné cenné papiere zinkasované bankou, ako aj zmenky a iné cenné papiere nezaplatené, bankou vrátené.

(4) Na účte 314 – Poskytnuté preddavky sa účtujú poskytnuté dlhodobé a krátkodobé preddavky dodávateľom, okrem preddavkov poskytnutých na dlhodobý majetok.

(5) Na účte 315 – Ostatné pohľadávky sa účtujú ostatné pohľadávky z obchodných vzťahov, napríklad reklamácie voči dodávateľom, nárok na záručný paušál pri prevzatí záväzkov za záručné opravy, pohľadávky z predaja dlhodobého majetku a materiálu. Na ľarchu účtu 315 – Ostatné pohľadávky sa účtuje príjem prostredníctvom elektronickej registračnej pokladnice,^{30ab)} ktorý vzniká úhradou platobnou kartou, a to do času pripísania sumy na bankový účet. Pri pripísaní tejto sumy na bankový účet sa účtuje na ľarchu účtu 221 – Bankové účty so súvzťažným zápisom v prospech účtu 315 – Ostatné pohľadávky.

^{30ab)} Zákon č. 289/2008 Z. z. o používaní elektronickej registračnej pokladnice a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.

(6) Na účte 316 – Čistá hodnota zákazky sa ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, účtuje rozdiel medzi požadovanými sumami za vykonanú prácu na zákazkovej výrobe a hodnotou zákazkovej výroby podľa metódy stupňa dokončenia alebo podľa metódy nulového zisku podľa § 30 so súvzťažným zápisom na účet 606 – Výnosy zo zákazky. V prospech účtu 316 – Čistá hodnota zákazky sa účtuje rezerva na predpokladanú stratu zo zákazkovej výroby so súvzťažným zápisom na ľarchu osobitne vytvoreného analytického účtu k účtu 548 – Ostatné náklady na hospodársku činnosť. Zrušenie rezervy na stratu zo zákazkovej výroby podľa § 30 ods. 14 sa účtuje na ľarchu účtu 316 – Čistá hodnota zákazky so súvzťažným zápisom v prospech osobitne vytvoreného analytického účtu k účtu 548 – Ostatné náklady na hospodársku činnosť. V čase ukončenia zákazkovej výroby sa podľa charakteru zúčtuje zostatok na účte 316 – Čistá hodnota zákazky. Na osobitnom analytickom účte k účtu 316 – Čistá hodnota zákazky sa ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, účtuje rozdiel medzi požadovanými sumami za vykonanú prácu na zákazkovej výstavbe nehnuteľnosti určenej na predaj a hodnotou zákazkovej výstavby nehnuteľnosti určenej na predaj podľa metódy stupňa dokončenia alebo podľa metódy nulového zisku podľa § 30 so súvzťažným zápisom na osobitne vytvorený analytický účet k účtu 606 – Výnosy zo zákazky. V prospech osobitne vytvoreného analytického účtu k účtu 316 – Čistá hodnota zákazky sa účtuje rezerva na predpokladanú stratu zo zákazkovej výstavby nehnuteľnosti určenej na predaj so súvzťažným zápisom na ľarchu osobitne vytvoreného analytického účtu k účtu 548 – Ostatné náklady na hospodársku činnosť. Zrušenie rezervy na stratu zo zákazkovej výstavby nehnuteľnosti určenej na predaj sa účtuje na ľarchu osobitne vytvoreného analytického účtu k účtu 316 – Čistá hodnota zákazky so súvzťažným zápisom v prospech osobitne vytvoreného analytického účtu k účtu 548 – Ostatné náklady na hospodársku činnosť.

§ 50

Účtovanie záväzkov

(1) Na účte 321 – Dodávatelia sa účtuje záväzok voči dodávateľovi pri vzniku záväzku. Na tomto účte sa neúčtujú zmenkové záväzky.

(2) Na účte 322 – Zmenky na úhradu sa účtujú vydané vlastné zmenky a akceptované cudzie zmenky pri ich použití na uspokojenie záväzku voči dodávateľovi, pri ktorom zmenkový záväzok pre účtovnú jednotku je najviac jeden rok.

(3) Na účte 323 – Krátkodobé rezervy sa účtujú rezervy s predpokladanou dobou vyrovnania pri vzniku najviac jeden rok, napríklad za nevyčerpané dovolenky vrátane sociálneho poistenia, reklamácie, nevyfakturované dodávky, ak je neurčité časové vymedzenie alebo výška záväzku. Na samostatnom analytickom účte k účtu 323 – Krátkodobé rezervy sa účtujú krátkodobé rezervy, ktorých tvorba vyplýva z osobitného predpisu.^{30aa)}

(4) Na účte 324 – Prijaté preddavky sa účtujú prijaté krátkodobé preddavky od odberateľov.

(5) Na účte 325 – Ostatné záväzky sa účtujú ostatné krátkodobé záväzky z obchodných vzťahov, napríklad odberateľmi uplatnené reklamácie, záväzok voči obchodnému partnerovi, ktorý preberá záručné záväzky za predané výkony.

^{30aa)} Napríklad zákon č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

(6) Na účte 326 – Nevyfakturované dodávky sa účtujú položky neúčtované ako obvyklé záväzky, napríklad nevyfakturované dodávky, prijaté služby, ak účtovná jednotka na základe zmluvy, dodacieho listu alebo iného dokladu pozná výšku záväzku do dňa zostavenia účtovnej závierky. Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka sa účtujú upravujúce závierkové účtovné prípady, napríklad ak na základe účtovného dokladu účtovná jednotka získala informáciu o výške záväzku a obstarávacej cene majetku, ktorý bol obstaraný do dňa, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka.

§ 51

Zúčtovanie so zamestnancami a orgánmi sociálneho poistenia a zdravotného poistenia

(1) Na účte 331 – Zamestnanci sa účtujú záväzky z pracovnoprávných vzťahov vrátane sociálneho poistenia voči zamestnancom alebo iným fyzickým osobám a ich zúčtovanie, okrem záväzkov voči spoločníkom a členom družstiev zo závislej činnosti. Analytická evidencia sa vedie podľa jednotlivých zamestnancov na mzdových listoch.

(2) Na účte 333 – Ostatné záväzky voči zamestnancom sa účtujú rôzne záväzky voči zamestnancom, napríklad nárok zamestnancov na náhradu cestovných výdavkov.

(3) Na účte 335 – Pohľadávky voči zamestnancom sa účtujú rôzne pohľadávky voči zamestnancom, napríklad poskytnuté preddavky na cestovné výdavky, preddavky na vyúčtovanie, uplatnenie náhrady voči zamestnancovi.

(4) Na účte 336 – Zúčtovanie s orgánmi sociálneho poistenia a zdravotného poistenia sa účtujú

- a) v prospech tohto účtu záväzky zo sociálneho poistenia voči Sociálnej poisťovni a príslušnej zdravotnej poisťovni plnené zamestnávateľom so súvzťažnými zápismi buď na ťarchu účtov 524 – Zákonné sociálne poistenie alebo 525 – Ostatné sociálne poistenie; sumy plnené za fyzickú osobu – podnikateľa sa účtujú súvzťažne na ťarchu účtu 526 – Sociálne náklady fyzickej osoby – podnikateľa a sumy plnené zamestnancom sa účtujú na ťarchu účtu 331 – Zamestnanci alebo 366 – Záväzky voči spoločníkom a členom zo závislej činnosti,
- b) na ťarchu tohto účtu nároky na výplaty sociálnych dávok so súvzťažnými zápismi v prospech účtu 331 – Zamestnanci a 366 – Záväzky voči spoločníkom a členom zo závislej činnosti.

§ 52

Zúčtovanie daní a dotácií

(1) Na účte 341 – Daň z príjmov sa účtujú platené preddavky na daň z príjmov účtovnej jednotky v priebehu roka a zrazená daň z príjmov podľa osobitného predpisu,^{30a)} ak sa podľa osobitného predpisu⁴⁾ zrazená daň z príjmov započíta ako preddavok na daňovú povinnosť za celé zdaňovacie obdobie.

(2) Pri uzavieraní účtovných kníh sa v prospech účtu 341 účtuje záväzok účtovnej jednotky zo splatnej dane z príjmov voči daňovému úradu za zdaňovacie obdobie podľa daňového priznania so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 591 – Splatná daň z príjmov.

^{30a)} § 43 ods. 7 zákona č. 595/2003 Z. z.

(3) Na účte 342 – Ostatné priame dane sa účtuje daň z príjmov, ktorá sa odvádza daňovému úradu účtovnou jednotkou ako platiteľom dane z príjmov vybraná od daňovníka alebo zrazená daňovníkovi dane z príjmov, napríklad zamestnancom.

(4) Na ľarchu účtu 343 – Daň z pridanej hodnoty sa účtuje nárok na odpočítanie dane z pridanej hodnoty. V prospech účtu 343 – Daň z pridanej hodnoty sa účtuje daňová povinnosť účtovnej jednotky z dane z pridanej hodnoty. Na účte 343 – Daň z pridanej hodnoty sa účtuje o doklade o oprave základu dane z pridanej hodnoty pri znížení a zvýšení daňovej povinnosti z dane z pridanej hodnoty.

(5) Pri prijatí služby, pri ktorej nevzniká nárok na odpočítanie dane z pridanej hodnoty podľa osobitného predpisu^{30b)} sa daň z pridanej hodnoty účtuje v prospech príslušného účtu záväzkov so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu vecne príslušného účtu nákladov.

(6) Daň z pridanej hodnoty, ktorú je povinný uplatniť z nadobudnutia tovaru alebo z prijatia služby príjemca^{30c)} sa v deň vzniku daňovej povinnosti podľa osobitného predpisu^{30d)} účtuje v prospech príslušného analytického účtu 343 – Daň z pridanej hodnoty so súvzťažným zápisom na ľarchu príslušného analytického účtu 343 – Daň z pridanej hodnoty, ak vzniká nárok na odpočítanie dane z pridanej hodnoty. Ak deň nároku na odpočítanie dane nie je zhodný s dňom vzniku daňovej povinnosti, v deň vzniku nároku na odpočítanie dane z pridanej hodnoty sa preúčtuje daň z pridanej hodnoty v rámci analytických účtov k účtu 343 – Daň z pridanej hodnoty.

(7) Pri nadobudnutí majetku, ktorým je tovar podľa osobitného predpisu,^{30e)} pri ktorom nevzniká účtovnej jednotke nárok na odpočítanie dane z pridanej hodnoty podľa osobitného predpisu,^{30b)} je daň z pridanej hodnoty súčasťou obstarávacej ceny.

(8) Rozdiel medzi pomerne odpočítanou daňou z pridanej hodnoty^{30f)} v jednotlivých zdaňovacích obdobiach a pomerne odpočítanou daňou z pridanej hodnoty^{30g)} vypočítanou po skončení účtovného obdobia,^{30h)} sa účtuje podľa charakteru v prospech účtu alebo na ľarchu účtu 343 – Daň z pridanej hodnoty so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 548 – Ostatné náklady na hospodársku činnosť alebo v prospech účtu 648 – Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti. Daň z pridanej hodnoty pri zmene účelu využitia majetku podľa osobitného predpisu³⁰ⁱ⁾ sa účtuje podľa charakteru na ľarchu účtu alebo v prospech účtu 343 – Daň z pridanej hodnoty so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 548 – Ostatné náklady na hospodársku činnosť alebo v prospech účtu 648 – Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti. Pri zrušení registrácie pre daň z pridanej hodnoty podľa osobitného predpisu^{30j)} sa účtuje daň z pridanej hodnoty na ľarchu účtu 548 - Ostatné náklady na hospodársku činnosť.

(9) Daň z pridanej hodnoty vzťahujúca sa k obdobiu, v ktorom mala byť účtovná jednotka platiteľom dane z pridanej hodnoty, sa účtuje takto:

^{30b)} Zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov.

^{30c)} § 69 ods. 2 až 4, 6, 7, a 9 zákona č. 222/2004 Z. z. v znení zákona č. 651/2004 Z. z.

^{30d)} § 19 a 20 zákona č. 222/2004 Z. z. v znení zákona č. 651/2004 Z. z.

^{30e)} § 8 zákona č. 222/2004 Z. z. v znení zákona č. 651/2004 Z. z.

^{30f)} § 50 ods. 1 až 3 zákona č. 222/2004 Z. z.

^{30g)} § 50 ods. 4 zákona č. 222/2004 Z. z. v znení zákona č. 523/2005 Z. z.

^{30h)} § 50 ods. 4 zákona č. 222/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

³⁰ⁱ⁾ § 54 zákona č. 222/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

^{30j)} § 81 zákona č. 222/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

- a) právo na odpočítanie dane z pridanej hodnoty^{30k)} na ťarchu účtu 343 – Daň z pridanej hodnoty so súvzťažným zápisom v prospech účtu 648 – Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti,
- b) povinnosť platiť daň z pridanej hodnoty^{30l)} na ťarchu účtu 548 – Ostatné náklady na hospodársku činnosť so súvzťažným zápisom v prospech účtu 343 – Daň z pridanej hodnoty.

(10) Ak dôjde ku krádeži majetku, odvod dane z pridanej hodnoty sa vo výške odpočítanej dane z pridanej hodnoty podľa osobitného predpisu^{30m)} účtuje na ťarchu účtu 549 – Manká a škody so súvzťažným zápisom v prospech účtu 343 – Daň z pridanej hodnoty.

(11) Na účte 345 – Ostatné dane a poplatky sa účtuje

- a) v prospech účtu daňová povinnosť účtovnej jednotky podľa osobitných predpisov³¹⁾ za zdaňovacie obdobie voči príslušnému správcovi dane so súvzťažným zápisom na ťarchu účtov 311 – Odberatelia, 315 – Ostatné pohľadávky, 335 – Pohľadávky voči zamestnancom, 378 – Iné pohľadávky alebo na ťarchu účtov v účtovej triede 1 a účtovej triedy 5, ak zdaniteľné plnenie sa uskutočnilo pre vlastnú potrebu účtovnej jednotky alebo pri bezodplatnom plnení v prospech iných osôb, ako aj pri vzniku manka a škody na majetku,
- b) na ťarchu účtu odvod spotrebných daní alebo preddavkové pevné sumy a vyrovnanie daňovej povinnosti zo spotrebných daní a nárok voči príslušnému správcovi dane na vrátenie spotrebných daní za zdaňovacie obdobie so súvzťažným zápisom v prospech účtov 321 – Dodávatelia, 325 – Ostatné záväzky, 379 – Iné záväzky, 471 – Dlhodobé záväzky voči prepojeným účtovným jednotkám a účtovným jednotkám v rámci podielovej účasti a 479 – Ostatné dlhodobé záväzky.

(12) Účtovanie o spotrebných daniach sa usporiada tak, aby bolo možné na jeho podklade preukázať príslušnému správcovi dane v nadväznosti na daňové priznanie

- a) daňový záväzok za zdaňovacie obdobie,
- b) nárok na vrátenie dane za zdaňovacie obdobie,
- c) zúčtovanie spotrebných daní, ktorým sa vyjadrí celkový výsledný vzťah voči príslušnému správcovi dane za zdaňovacie obdobie.

(13) Na účte 345 sa účtujú aj ďalšie dane, napríklad daň z motorových vozidiel, daň z nehnuteľností, daň z dedičstva, daň z darovania a daň z prevodu a prechodu nehnuteľností.

(14) Poplatky sa účtujú v prospech účtu 345 so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 538 – Ostatné dane a poplatky. Platenie poplatkov sa účtuje na ťarchu účtu 345.

(15) Ocenenie nového osobného motorového vozidla sa zníži o sumu poskytnutej dotácie na kúpu nového osobného motorového vozidla podľa osobitného predpisu.^{32a)}

^{30k)} § 55 ods. 3 zákona č. 222/2004 Z. z. v znení zákona č. 83/2009 Z. z.

^{30l)} § 78 ods. 9 zákona č. 222/2004 Z. z. v znení zákona č. 83/2009 Z. z.

^{30m)} § 53 ods. 5 zákona č. 222/2004 Z. z. v znení zákona č. 523/2005 Z. z.

³¹⁾ Napríklad zákon č. 104/2004 Z. z. o spotrebnej dani z vína v znení neskorších predpisov, zákon č. 105/2004 Z. z. o spotrebnej dani z liehu a o zmene a doplnení zákona č. 467/2002 Z. z. o výrobe a uvádzaní liehu na trh v znení zákona č. 211/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

³²⁾ Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

^{32a)} § 7a výnosu Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky z 1.marca 2005 č. 1/2005 o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky (oznámenie č. 88/2005 Z. z.) v znení výnosu zo 4. marca 2009 č. 2/2009 (oznámenie č. 80/2009 Z. z.).

(16) V účtovníctve predajcu alebo zástupcu výrobcu^{32a)} osobného motorového vozidla sa účtuje dotácia na kúpu nového osobného motorového vozidla podľa osobitného predpisu^{32a)} na účte 315 – Ostatné pohľadávky.

§ 52a

(1) Na účte 346 – Dotácie zo štátneho rozpočtu sa účtuje dotácia poskytovaná zo štátneho rozpočtu alebo z prostriedkov Európskej únie podľa osobitného predpisu.³²⁾ Na účte 347 – Ostatné dotácie sa účtuje dotácia poskytovaná z iných zdrojov ako zo štátneho rozpočtu alebo z prostriedkov Európskej únie podľa osobitného predpisu.³²⁾ Nárok na dotáciu, ako odplata za minulé alebo budúce splnenie určitých podmienok, sa účtuje na ťarchu účtu 346 – Dotácie zo štátneho rozpočtu alebo 347 – Ostatné dotácie, ak je takmer isté, že sa splnia všetky podmienky súvisiace s dotáciou a súčasne, že sa dotácia poskytne. V účtovníctve sa dotácia účtuje priamo v prospech účtu výnosov alebo v prospech účtu 384 – Výnosy budúcich období. Suma dotácie sa účtuje do výnosov systematicky v období zodpovedajúcemu vecnému a časovému súladu účtovania súvisiacich nákladov.

(2) Dotácia na majetok spojená s kúpou, zhotovením alebo inou formou nadobudnutia majetku alebo technického zhodnotenia dlhodobého majetku, vrátane doplňujúcich podmienok, napríklad umiestnenia majetku, obdobia počas ktorého má byť majetok držaný, sa účtuje na ťarchu účtu 384 – Výnosy budúcich období pri

- a) odpisovanom dlhodobom majetku so súvzťažným zápisom v prospech účtu 648 – Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti systematicky a racionálne počas doby použiteľnosti majetku, kedy vznikajú súvisiace náklady, napríklad pripadajúca výška nákladov na odpisy, náklady na zostatkovú hodnotu pri vyradení majetku z účtovníctva,
- b) neodpisovanom majetku, ak sa vyžaduje splnenie určitých podmienok so súvzťažným zápisom v prospech účtu 648 – Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti počas obdobia, v ktorom vznikajú náklady na splnenie týchto povinností, napríklad dotácia na pozemok s podmienkou postavenia stavby na tomto pozemku, sa účtuje do výnosov počas doby použiteľnosti stavby v nadväznosti na jej odpisovanie,
- c) neodpisovanom majetku, v prospech vecne príslušného účtu výnosov a to v účtovnom období, v ktorom je účtovaný súvisiaci náklad, napríklad spotreba majetku, zníženie stavu zásob vlastnej výroby z dôvodu predaja, náklad na vyradenie majetku z účtovníctva.

(3) Dotácia na úhradu nákladov, ktorá kompenzuje konkrétne náklady spojené s činnosťou účtovnej jednotky, sa účtuje do výnosov v účtovnom období, v ktorom sa účtuje kompenzovaný náklad. Pri účtovaní dotácie na úhradu nákladov sa na zabezpečenie vecnej a časovej súvislosti použije účtovanie na účte 384 – Výnosy budúcich období. Tieto sa rozpúšťajú v prospech vecne príslušného účtu výnosov, a to účtu 648 – Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti alebo účtu 668 – Ostatné finančné výnosy v účtovnom období, v ktorom sa účtujú kompenzované náklady.

(4) Poskytnutá dotácia na úhradu nákladov, ktoré vznikli v minulosti alebo dotácia poskytnutá s cieľom okamžitej finančnej pomoci, bez predpokladu budúcich súvisiacich nákladov, sa účtuje do výnosov v účtovnom období, v ktorom sú splnené podmienky na účtovanie nároku na dotáciu. Odpustenie pôžičky sa účtuje v čase splnenia podmienok na jej odpustenie v prospech účtu 668 – Ostatné finančné výnosy so súvzťažným zápisom na ťarchu záväzkového účtu, na ktorom sa účtuje pôžička.

(5) Pri účtovaní povinnosti vrátiť poskytnutú dotáciu sa vznik záväzku účtuje najskôr s hodnotou na účte 384 – Výnosy budúcich období. V rozsahu, v ktorom suma prevýši sumu výnosov budúcich období, alebo ak neexistujú výnosy budúcich období, účtuje sa do nákladov bežného účtovného obdobia.

(6) Zmena sumy pôvodne odhadovaného nároku na dotáciu z dôvodu jej spresnenia na základe získaných nových skutočností sa účtuje s hodnotou na účte 384 – Výnosy budúcich období. V rozsahu, v ktorom suma prevýši sumu výnosov budúcich období, alebo ak neexistujú výnosy budúcich období, sa účtuje pri

- a) zníženie pôvodnej sumy na ťarchu účtu 548 – Ostatné náklady na hospodársku činnosť alebo účtu 568 – Ostatné finančné náklady,
- b) zvýšenie pôvodnej sumy v prospech účtu 648 – Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti alebo účtu 668 – Ostatné finančné výnosy.

(7) Ak v čase tvorby rezervy na náklady, vzniká nárok na účtovanie dotácie, suma nároku na dotáciu sa zohľadňuje pri účtovaní výšky rezervy. Pri účtovaní použitia rezervy a účtovania presnej výšky záväzkov, sa účtuje na ťarchu účtu 346 – Dotácie zo štátneho rozpočtu alebo účtu 347 - Ostatné dotácie so súvzťažným zápisom v prospech účtu 648 – Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti.

§ 52b

(1) Na účte 347 – Ostatné dotácie sa účtuje aj nárok na peňažné plnenie a nepeňažné plnenie (ďalej len „sponzorské“) podľa osobitného predpisu.³³⁾ Nárok na sponzorské sa účtuje na ťarchu účtu 347 – Ostatné dotácie na základe uzavretej zmluvy o sponzorstve v športe so súvzťažným zápisom v prospech účtu 648 – Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti alebo v prospech účtu 384 – Výnosy budúcich období. Suma sponzorského sa účtuje do výnosov systematicky v období zodpovedajúcemu vecnému a časovému súladu účtovania súvisiacich nákladov.

(2) Sponzorské na majetok spojené s kúpou, zhotovením alebo inou formou nadobudnutia majetku alebo technického zhodnotenia dlhodobého majetku, sa účtuje na ťarchu účtu 384 – Výnosy budúcich období pri

- a) odpisovanom dlhodobom majetku so súvzťažným zápisom v prospech účtu 648 – Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti systematicky a racionálne počas doby použiteľnosti majetku, kedy vznikajú súvisiace náklady, napríklad pripadajúca výška nákladov na odpisy, náklady na zostatkovú hodnotu pri vyradení majetku z účtovníctva,
- b) neodpisovanom majetku, v prospech vecne príslušného účtu výnosov a to v účtovnom období, v ktorom je účtovaný súvisiaci náklad, napríklad spotreba majetku, náklad na vyradenie majetku z účtovníctva.

(3) Sponzorské na úhradu nákladov, ktoré kompenzuje konkrétne náklady sponzorovaného, sa účtuje do výnosov v účtovnom období, v ktorom sa účtuje kompenzovaný náklad. Pri účtovaní sponzorského na úhradu nákladov sa na zabezpečenie vecnej a časovej súvislosti použije účtovanie na účte 384 – Výnosy budúcich období. Tieto sa rozpúšťajú v prospech účtu 648 – Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti.

³³⁾ § 50 a 51 zákona č. 440/2015 Z. z. o športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

(4) Pri účtovaní povinnosti vrátiť poskytnuté sponzorské sa vznik záväzku účtuje najskôr s hodnotou na účte 384 – Výnosy budúcich období. V rozsahu, v ktorom suma prevýši sumu výnosov budúcich období, alebo ak neexistujú výnosy budúcich období, sa účtuje do nákladov bežného účtovného obdobia.

(5) Poskytnuté sponzorské na základe zmluvy o sponzorstve v športe,³³⁾ sa účtuje na ťarchu účtu 548 – Ostatné náklady na hospodársku činnosť. Ak sa spozorovaný zaviazal v zmluve o sponzorstve v športe k plneniu pre sponzora, napríklad k uvádzaniu loga sponzora, poskytnuté sponzorské sa časovo rozlišuje a účtuje sa do nákladov postupne počas trvania zmluvy o sponzorstve v športe alebo počas kratšieho dohodnutého obdobia.

§ 53

Účtovanie pohľadávok voči spoločníkom, členom družstiev a účastníkom združenia

(1) Na účte 351 – Pohľadávky voči prepojeným účtovným jednotkám a účtovným jednotkám v rámci podielovej účasti sa účtujú pohľadávky medzi prepojenými účtovnými jednotkami podľa § 14 ods. 3 písm. c), pohľadávky voči účtovnej jednotke, v ktorej má účtovná jednotka spoločný rozhodujúci vplyv podľa § 14 ods. 3 písm. d), pohľadávky voči účtovnej jednotke, ktorá má v účtovnej jednotke spoločný rozhodujúci vplyv podľa § 14 ods. 3 písm. d), pohľadávky voči účtovnej jednotke, v ktorej má účtovná jednotka podielovú účasť a pohľadávky voči účtovnej jednotke, ktorá má v účtovnej jednotke podielovú účasť, napríklad krátkodobé pôžičky, dlhodobé dividendy a krátkodobé dividendy, úroky z omeškania pri oneskorenom splácaní peňažného vkladu spoločníka obchodnej spoločnosti. Vo veľkej účtovnej jednotke sa na osobitnom analytickom účte účtujú tieto pohľadávky medzi prepojenými účtovnými jednotkami podľa § 14 ods. 3 písm. c). Na tomto účte sa neúčtujú pohľadávky z obchodného styku.

(2) Na účte 353 – Pohľadávky za upísané vlastné imanie sa účtujú pohľadávky voči upisovateľom, ktorými sú akcionári, spoločníci a členovia družstva. Zostatok účtu predstavuje upísané nesplatené akcie alebo podiely.

(3) Na účte 354 – Pohľadávky voči spoločníkom a členom pri úhrade straty sa účtujú krátkodobé pohľadávky voči spoločníkom vo verejnej obchodnej spoločnosti, komplementárom v komanditnej spoločnosti, spoločníkom v spoločnosti s ručením obmedzeným alebo členom družstva, vo výške predpísanej úhrady straty súvzťažne s účtom 596 – Prevod podielov na hospodárskom výsledku spoločníkom alebo účtom 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní.

(4) Na účte 355 – Ostatné pohľadávky voči spoločníkom a členom sa účtujú pohľadávky medzi inak majetkovo prepojenými osobami ako sú účtovné jednotky podľa odseku 1. Na tomto účte sa účtujú pohľadávky obchodnej spoločnosti alebo družstva voči spoločníkom alebo členom a tiež pohľadávky spoločníkov alebo členov voči obchodnej spoločnosti alebo družstvu, napríklad krátkodobé pôžičky, dlhodobé dividendy a krátkodobé dividendy, úroky z omeškania pri oneskorenom splácaní peňažného vkladu spoločníka obchodnej spoločnosti. V účtovníctve mikro účtovnej jednotky sa na tomto účte účtujú aj účtovné prípady medzi účtovnými jednotkami podľa odseku 1. Na tomto účte sa neúčtujú pohľadávky z obchodného styku.

(5) Na účte 358 – Pohľadávky voči účastníkom združenia sa účtujú pohľadávky voči účastníkom združenia, ak

- a) nevzniká samostatná právnická osoba,

- b) nie je poverený ani jeden z účastníkov združenia za správcu združenia, pričom zostatok tohto účtu sa odsúhlasí účastníkmi združenia.

§ 54

Účtovanie záväzkov voči spoločníkom, členom družstiev a účastníkom združenia

(1) Na účte 361 – Záväzky voči prepojeným účtovným jednotkám a účtovným jednotkám v rámci podielovej účasti sa účtujú záväzky medzi prepojenými účtovnými jednotkami podľa § 14 ods. 3 písm. c), záväzky voči účtovnej jednotke, v ktorej má účtovná jednotka spoločný rozhodujúci vplyv podľa § 14 ods. 3 písm. d), záväzky voči účtovnej jednotke, ktorá má v účtovnej jednotke spoločný rozhodujúci vplyv podľa § 14 ods. 3 písm. d), záväzky voči účtovnej jednotke, v ktorej má účtovná jednotka podielovú účasť a záväzky voči účtovnej jednotke, ktorá má v účtovnej jednotke podielovú účasť, napríklad krátkodobé pôžičky. Vo veľkej účtovnej jednotke sa na osobitnom analytickom účte účtujú tieto záväzky medzi prepojenými účtovnými jednotkami podľa § 14 ods. 3 písm. c). Na tomto účte sa neúčtujú záväzky z obchodného styku.

(2) Na účte 364 – Záväzky voči spoločníkom a členom pri rozdeľovaní zisku sa účtujú záväzky voči spoločníkom vrátane akcionárov v obchodných spoločnostiach alebo členom družstiev vo výške ich podielov na zisku spoločnosti alebo družstva, a to so súvzťažným zápisom na účte 596 – Prevod podielov na výsledku hospodárenia spoločníkom, ak ide o spoločníkov vo verejnej obchodnej spoločnosti a komplementárov v komanditnej spoločnosti a účte 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní, ak ide o spoločníkov v ostatných obchodných spoločnostiach, členov družstiev a komanditistov v komanditnej spoločnosti.

(3) Na účte 365 – Ostatné záväzky voči spoločníkom a členom sa účtujú záväzky medzi inak majetkovo prepojenými osobami ako sú účtovné jednotky podľa odseku 1. Na tomto účte sa účtujú záväzky obchodnej spoločnosti alebo družstva voči spoločníkom alebo členom a tiež záväzky spoločníkov alebo členov voči obchodnej spoločnosti alebo družstvu, napríklad krátkodobé pôžičky, dlhodobé dividendy a krátkodobé dividendy, úroky z omeškania pri oneskorenom splácaní peňažného vkladu spoločníka obchodnej spoločnosti, záväzkov spoločníka alebo člena z úhrady straty v obchodnej spoločnosti alebo družstve. V účtovníctve mikro účtovnej jednotky sa na tomto účte účtujú aj účtovné prípady medzi účtovnými jednotkami podľa odseku 1. Na tomto účte sa neúčtujú pohľadávky z obchodného styku.

(4) Na účte 366 – Záväzky voči spoločníkom a členom zo závislej činnosti sa účtujú záväzky voči spoločníkom v spoločnosti s ručením obmedzeným, komanditistom komanditných spoločností a členom družstiev z pracovnoprávných vzťahov vrátane sociálneho poistenia.

(5) Na účte 367 – Záväzky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov sa účtujú záväzky účtovnej jednotky, ako akcionára alebo spoločníka v inej obchodnej spoločnosti alebo člena družstva, za prevzaté a doteraz nesplatené cenné papiere a vklady.

(6) Na účte 368 – Záväzky voči účastníkom združenia sa účtujú záväzky voči účastníkom združenia, ak

- a) nevzniká samostatná právnická osoba,
- b) nie je poverený ani jeden z účastníkov združenia ako správca združenia, pričom zostatok tohto účtu sa odsúhlasí účastníkmi združenia.

§ 55

Účtovanie iných pohľadávok a iných záväzkov

(1) Na účte 371 – Pohľadávky z predaja podniku sa v účtovníctve predávajúceho účtuje pohľadávka z predaja podniku alebo jeho časti podľa § 27.

(2) Na účte 372 – Záväzky z kúpy podniku sa v účtovníctve kupujúceho účtuje záväzok z kúpy podniku alebo jeho časti podľa § 27.

(3) Na účte 373 – Pohľadávky a záväzky z pevných termínových operácií sa účtuje podľa § 16.

(4) Na účte 374 – Pohľadávky z nájmu sa v účtovníctve prenajímateľa účtujú pohľadávky z nájmu majetku vrátane finančného prenájmu.

(5) Na účte 375 – Pohľadávky z vydaných dlhopisov sa účtuje v účtovníctve emitenta dlhopisov

a) na ťarchu účtu vydanie

1. dlhodobých dlhopisov súvzťažne s účtom 473 – Vydané dlhopisy,
2. krátkodobých dlhopisov súvzťažne s účtom 241 – Vydané krátkodobé dlhopisy,

b) v prospech účtu úhrada dlhopisov od majiteľa.

(6) Analytické účty k tomuto účtu sa vedú podľa jednotlivých emisií dlhopisov.

(7) Na účte 376 – Nakúpené opcie sa účtuje podľa § 16. K tomuto účtu sa analytické účty vedú členené na kúpne opcie a predajné opcie.

(8) Na účte 377 – Predané opcie sa účtuje podľa § 16. K tomuto účtu sa vedú analytické účty členené na kúpne opcie a predajné opcie.

(9) Na účtoch 378 – Iné pohľadávky a 379 – Iné záväzky sa účtujú pohľadávky a krátkodobé záväzky, ktoré nie sú obsiahnuté v predchádzajúcich účtoch pohľadávok a záväzkov v účtovej triede 3, napríklad

a) pohľadávka voči zodpovednej osobe na náhradu škody alebo manka, súvzťažne s účtom 648 – Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti a pohľadávka voči poisťovni v dôsledku poistných udalostí,

b) záväzok zo zodpovednosti za spôsobenú škodu, súvzťažne k účtu 548 – Ostatné náklady na hospodársku činnosť, ak tento záväzok nemá charakter rezervy,

c) záväzok voči colnému orgánu z dôvodu cla, dane z pridanej hodnoty a záväzok zo spotrebných daní pri dovoze; na analytických účtoch sa sleduje osobitne zúčtovanie ciel a zúčtovanie dane z pridanej hodnoty a jednotlivých spotrebných daní pri dovoze; v nadväznosti na daňové priznanie k dani z pridanej hodnoty a spotrebnej dani je evidovanie na analytických účtoch k účtu 379 – Iné záväzky usporiadané tak, aby sa preukázalo platenie dane z pridanej hodnoty a spotrebnej dane colnému orgánu a nárok na odpočet dane z pridanej hodnoty a na vrátenie spotrebnej dane voči daňovému úradu.

§ 56 Účty časového rozlišovania

(1) Na účtoch účtovej skupiny 38 – Časové rozlíšenie nákladov a výnosov sa časovo rozlišujú náklady a výnosy.

(2) Na účte 381 – Náklady budúcich období sa účtujú výdavky bežného účtovného obdobia, ktoré sa týkajú nákladov v budúcich obdobiach, a to konkrétnych účtov v účtovej triede 5, napríklad vopred platené nájomné a predplatné.

(3) Zúčtovanie nákladov budúcich období na príslušný účet nákladov sa vykoná v účtovnom období, s ktorým časovo rozlíšené náklady vecne súvisia.

(4) Na účte 382 – Komplexné náklady budúcich období sa účtujú náklady budúcich období, ktoré sa sledujú vo vzťahu k danému účelu.

(5) Zúčtovanie komplexných nákladov budúcich období sa vykoná v účtovnom období, s ktorým časovo rozlíšené náklady vecne súvisia.

(6) Časovo sa nerozlišujú, napríklad náklady na prípravu a zábeh výkonov, náklady spojené so zlúčením, splynutím a rozdelením spoločností a so zmenou ich právnej formy, náklady na získanie vlastného imania, napríklad upisovanie nových akcií a iné zvyšovanie vlastného imania a s tým súvisiace náklady ako napríklad notárske poplatky a súdne poplatky, provízie maklérom, prospekt emitenta cenných papierov, náklady na školenia a semináre, náklady na marketingové a iné štúdie, náklady na prieskum trhu, náklady na získanie noriem a certifikátov, náklady na uvedenie výrobkov na trh, náklady na reštrukturalizáciu a reorganizáciu podniku alebo časti podniku, náklady na rozšírenie výroby, náklady na reklamu a propagáciu, pokuty, penále, manká a škody, ako aj ostatné náklady podobného charakteru, účtujú sa do nákladov v tom účtovnom období, v ktorom vznikli. Ak tieto služby sú vopred platené, napríklad platené nájomné reklamných plôch, vysielacieho času, inzertného priestoru, časovo sa rozlišujú.

(7) Na účte 383 – Výdavky budúcich období sa účtuje časové rozlíšenie nákladov bežného účtovného obdobia, ktoré sa týkajú výdavkov v určitých budúcich obdobiach, napríklad nájomné platené pozadu.

(8) Zúčtovanie výdavkov budúcich období sa vykoná pri uskutočnení výdavku.

(9) Na účte 384 – Výnosy budúcich období sa účtujú príjmy v bežnom účtovnom období, ktoré vecne patria do výnosov v budúcich obdobiach, napríklad nájomné prijaté vopred, sumy zaplatených paušálov vopred na zabezpečenie servisných služieb a prijaté predplatné.

(10) Zúčtovanie výnosov budúcich období sa vykoná v období, s ktorým vecne súvisia.

(11) Prijaté úhrady za vykonané preložky rozvodných zariadení podľa osobitného predpisu²⁶⁾ sa časovo rozlišujú vo výške odpisov týchto zariadení.

(12) Na účte 384 – Výnosy budúcich období sa na účely zabezpečenia vecnej a časovej súvislosti účtujú účtovné prípady spojené s účtovaním dotácie na majetok a dotácie na úhradu nákladov podľa § 52a. V účtovníctve dodávateľa veci alebo dodávateľa služby sa pri prevode

jednoúčelového poukazu vystaveného v mene dodávateľa veci alebo dodávateľa služby alebo pri jeho predaji inou účtovou jednotkou na základe komisionárskej zmluvy účtuje predajná cena jednoúčelového poukazu znížená o daň z pridanej hodnoty na základe účtovania daňovej povinnosti podľa § 52 ods. 4 v prospech účtu 384 – Výnosy budúcich období. V čase skutočného odovzdania veci alebo poskytnutia služby sa táto hodnota výnosov budúcich účtovných období účtuje na vecne príslušný účet výnosov. Uplatnený jednoúčelový poukaz a vyhotovený doklad, napríklad doklad z elektronickej registračnej pokladnice, slúžia na preukázanie skutočného odovzdania veci alebo poskytnutia služby. V účtovníctve dodávateľa veci alebo dodávateľa služby sa pri prevode viacúčelového poukazu^{29b)} vystaveného v mene dodávateľa veci alebo dodávateľa služby alebo pri predaji inou účtovou jednotkou na základe komisionárskej zmluvy účtuje predajná cena v prospech účtu 384 – Výnosy budúcich období. V čase skutočného odovzdania veci alebo poskytnutia služby sa hodnota výnosov budúcich období znížená o daň z pridanej hodnoty na základe účtovania daňovej povinnosti podľa § 52 ods. 4 účtuje na vecne príslušný účet výnosov.

(13) Na účte 385 – Príjmy budúcich období sa účtujú časovo rozlíšené výnosy, ktoré časovo a vecne patria do bežného účtovného obdobia a týkajú sa príjmov v určitých budúcich obdobiach, napríklad nájomné prijaté pozadu. Na účte 385 sa účtuje so súvzťažným zápisom v prospech príslušných účtov výnosov v účtovej triede 6.

(14) V mikro účtovných jednotkách nie je potrebné na účte časového rozlíšenia účtovať nevýznamný a stále sa opakujúci účtovný prípad, ktorý sa týka účtovania nákladov a výnosov medzi dvoma účtovnými obdobiami, pričom nejde o účtovný prípad týkajúci sa účtovania dotácií a emisných kvót. Vo veľkých účtovných jednotkách a v malých účtovných jednotkách sa náklady a výnosy časovo rozlišujú. Vo veľkých účtovných jednotkách a v malých účtovných jednotkách nie je potrebné časovo rozlišovať náklady a výnosy, ak ide o nevýznamný a stále sa opakujúci účtovný prípad týkajúci sa časového rozlíšenia nákladov alebo výnosov posledného a prvého mesiaca účtovného obdobia.

§ 57

Účtovanie opravnej položky k zúčtovacím vzťahom a vnútorné zúčtovanie

(1) Na účte 391 – Opravné položky k pohľadávkam sa účtuje tvorba a zúčtovanie opravnej položky k pohľadávkam. Tvorba opravnej položky sa účtuje na ľarchu účtu 547 – Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k pohľadávkam so súvzťažným zápisom v prospech účtu 391 – Opravné položky k pohľadávka. Zúčtovanie opravných položiek k pohľadávkam z dôvodu vyradenia pohľadávok z účtovníctva sa účtuje na ľarchu účtu 391 – Opravné položky k pohľadávkam so súvzťažným zápisom v prospech vecne príslušného účtu pohľadávok. Zúčtovanie opravnej položky z dôvodu úplného alebo čiastočného zániku opodstatneného predpokladu trvania zníženia hodnoty majetku sa účtuje v zaniknutej sume na ľarchu účtu 391 – Opravné položky k pohľadávkam so súvzťažným zápisom v prospech účtu 547 – Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k pohľadávkam.

(2) Na účte 395 – Vnútorné zúčtovanie sa účtujú vzťahy medzi jednotlivými vnútornými organizačnými útvarmi účtovnej jednotky v závislosti od organizácie účtovníctva účtovnej jednotky. Tento účet pri uzavieraní účtovných kníh nemá zostatok.

(3) Na účte 398 – Spojovací účet pri združení sa účtujú operácie voči účastníkom združenia, ak

- a) nevzniká samostatná právnická osoba,

- b) jeden z účastníkov tohto združenia je poverený správou peňazí alebo iných vecí poskytnutých na účely združenia.

(4) Na účte 398 – Spojovací účet pri združení sa v účtovníctve správcu združenia a v účtovníctve účastníkov združenia účtuje o vložených prostriedkoch a iných účtovných prípadoch. V rámci uzatvorenia účtovných kníh sa vzájomne odsúhlasuje účtovanie na účte 398 – Spojovací účet pri združení medzi správcom združenia a jednotlivými účastníkmi združenia. Účtovanie na účte 398 sa usporiada tak, aby sa zabezpečili údaje o podieloch jednotlivých účastníkov združenia na jeho majetku, výnosoch a nákladoch.

Účtová trieda 4 – Kapitálové účty a dlhodobé záväzky

§ 58

V účtovej triede 4 sa účtujú

- a) základné imanie, kapitálové fondy, fondy tvorené zo zisku, oceňovacie rozdiely, prevedené výsledky hospodárenia, výsledok hospodárenia v schvaľovaní,
- b) rezervy,
- c) dlhodobé bankové úvery,
- d) dlhodobé záväzky,
- e) odložený daňový záväzok a odložená daňová pohľadávka,
- f) vlastné imanie fyzickej osoby – podnikateľa.

§ 59

Účtovanie vlastného imania

(1) Na účtoch účtových skupín 41 až 43 sa účtuje vlastné imanie účtovnej jednotky, ktoré predstavuje rozdiel majetku a záväzkov.

(2) V účtovníctve účtovnej jednotky sa účtujú tieto fondy:

- a) kapitálové fondy tvorené a doplňované z kapitálových peňažných a nepeňažných vkladov,
- b) fondy tvorené zo zisku účtovnej jednotky.

(3) Na účte 411 – Základné imanie sa účtuje základné imanie a jeho zmeny podľa § 25.

(4) Osobitne na analytických účtoch účtu 411– Základné imanie sa vedie

- a) základné imanie vytvorené vkladmi,
- b) základné imanie vytvorené priamo alebo sprostredkované zo zisku,
- c) u družstiev základné imanie v členení na zapísované a nezapísované do obchodného registra,
- d) podľa jednotlivých spoločníkov a členov družstva, ktorí vložili vklad alebo im bol vklad zvýšený zo zisku.

(5) Na účte 412 – Emisné ážio sa účtuje rozdiel medzi menovitou hodnotou vydaných akcií a sumou platenou za akcie (emisný kurz) podľa osobitného predpisu³⁴⁾ alebo vkladov pri zvyšovaní základného imania upísaním nových akcií alebo vkladov.

³⁴⁾ § 157 Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov.

(6) Na účte 413 – Ostatné kapitálové fondy sa účtujú peňažné príspevky a nepeňažné príspevky do kapitálového fondu z príspevkov.^{3a)} V prospech tohto účtu sa účtuje napríklad bezodplatne nadobudnutý majetok od akcionárov a spoločníkov, prijaté podiely v družstvách na družstevnú bytovú výstavbu a vydané družstevné podielnické listy.

(7) Tvorba oceňovacieho rozdielu z precenenia majetku a záväzkov podľa § 14 a 16 sa účtuje na účte 414 – Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov. Okrem tvorby oceňovacieho rozdielu sa na tomto účte účtuje jeho rozpustenie, a to opačnými účtovnými zápismi ako ich tvorba.

(8) Na účte 416 – Oceňovacie rozdiely z precenenia pri zlúčení, splynutí a rozdelení sa v účtovníctve zanikajúcej účtovnej jednotky účtuje podľa § 26. Rozdiel medzi reálnou hodnotou a účtovnou hodnotou podľa § 26 ods. 1 písm. d) sa účtuje na vecne príslušný účet majetku alebo záväzkov so súvzťažným zápisom na účet 416 –Oceňovacie rozdiely z precenenia pri zlúčení, splynutí a rozdelení.

(9) Na účte 417 – Zákonný rezervný fond z kapitálových vkladov sa účtuje rezervný fond.³⁵⁾

(10) Na účte 418 – Nedeliteľný fond z kapitálových vkladov sa účtuje nedeliteľný fond.³⁵⁾

(11) Na účte 419 – Zmeny základného imania sa účtuje podľa § 25. Analytické účty sa vedú podľa jednotlivých vkladateľov, ktorí sa zaviazali vložením vkladu zvýšiť základné imanie.

(12) Vytváranie a dopĺňanie rezervného fondu z účtovného zisku podľa osobitného predpisu³⁵⁾ sa účtuje na účte 421 – Zákonný rezervný fond. K účtu 427 – Ostatné fondy sa vedú analytické účty podľa jednotlivých vytvorených fondov. Fondy podľa predchádzajúcich odsekov sa netvorí a nečerpajú na ťarchu nákladov a výnosov.

(13) Na účte 428 – Nerozdelený zisk minulých rokov alebo na účte 429 – Neuhradená strata minulých rokov sa účtujú okrem iných skutočností ustanovených týmto opatrením aj významné opravy chýb minulých účtovných období a rozdiely zo zmien použitých účtovných metód a účtovných zásad podľa § 7 ods. 3 zákona. Na účte 428 – Nerozdelený zisk minulých rokov alebo na účte 429 – Neuhradená strata minulých rokov sa účtuje aj významné dodatočné vyrubenie dane z príjmov za predchádzajúce roky a významný nárok na vrátenie dane z príjmov za predchádzajúce roky so súvzťažným zápisom v prospech alebo na ťarchu účtu 341 – Daň z príjmov.

(14) Za opravu chýb minulých účtovných období sa nepovažujú rozdiely zo zmeny účtovnej hodnoty majetku a záväzku, vyplývajúce zo zmeny úprav ocenenia podľa § 26 a 27 zákona, napríklad účtovanie výšky opravnej položky a rezerv, úprava doby používania alebo spôsobu opotrebenia dlhodobého majetku.

(15) Na účte 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní sa účtuje rozdelenie účtovného zisku alebo usporiadanie účtovnej straty. Na ťarchu účtu 431 sa účtujú aj tantiémy a dividendy na výplatu podľa rozhodnutia účtovnej jednotky o rozdelení účtovného zisku, ak

³⁵⁾ Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov.

sa ne netvorí osobitné fondy zo zisku. Tento účet nemá ku dňu uzatvorenia účtovných kníh zostatok.

§ 60 **Účtovanie rezerv**

(1) Na účtoch účtovej skupiny 45 – Rezervy, sa účtuje tvorba, použitie a zrušenie rezerv. Analytické účty sa vedú podľa jednotlivých rezerv.

(2) Na účte 451 – Rezervy zákonné sa účtujú dlhodobé rezervy, ktorých tvorba vyplýva z osobitného predpisu.^{30aa)}

§ 61 **Účtovanie dlhodobých záväzkov**

(1) Na účtoch účtovej skupiny 46 – Bankové úvery sa účtujú bankové úvery, ktoré majú dlhodobý charakter. Dlhodobým charakterom bankového úveru sa rozumie obdobie dohodnutej doby splatnosti dlhšie ako jeden rok. Rovnako sa tu účtujú dlhodobé bankové úvery, ktoré sa poskytujú pri eskonte zmeniek. Analytické účty sa vedú podľa jednotlivých úverov poskytnutých účtovnej jednotke a podľa jednotlivých bánk.

(2) Na účtoch účtovej skupiny 47 – Dlhodobé záväzky sa účtujú záväzky z obchodného i neobchodného styku s dobou splatnosti dlhšou ako jeden rok. Analytické účty sa vedú podľa jednotlivých veriteľov.

(3) Na účte 471 – Dlhodobé záväzky voči prepojeným účtovným jednotkám a účtovným jednotkám v rámci podielovej účasti sa účtujú záväzky medzi prepojenými účtovnými jednotkami podľa § 14 ods. 3 písm. c), záväzky voči účtovnej jednotke, v ktorej má účtovná jednotka spoločný rozhodujúci vplyv podľa § 14 ods. 3 písm. d), záväzky voči účtovnej jednotke, ktorá má v účtovnej jednotke spoločný rozhodujúci vplyv podľa § 14 ods. 3 písm. d), záväzky voči účtovnej jednotke, v ktorej má účtovná jednotka podielovú účasť a záväzky voči účtovnej jednotke, ktorá má v účtovnej jednotke podielovú účasť, napríklad dlhodobé pôžičky. Vo veľkej účtovnej jednotke sa na osobitnom analytickom účte účtujú tieto záväzky medzi prepojenými účtovnými jednotkami podľa § 14 ods. 3 písm. c). V účtovníctve mikro účtovnej jednotky sa tieto záväzky účtujú na účte 479 – Ostatné dlhodobé záväzky. Na tomto účte sa neúčtujú záväzky z obchodného styku.

(4) Na účte 472 – Záväzky zo sociálneho fondu sa účtuje tvorba a použitie sociálneho fondu. Povinný prídelený do sociálneho fondu podľa osobitného predpisu³⁶⁾ sa účtuje v prospech účtu 472 – Záväzky zo sociálneho fondu a na ťarchu účtu 527 – Zákonné sociálne náklady.

(5) Ďalšie zdroje fondu podľa osobitného predpisu³⁷⁾ sa účtujú v prospech účtu 472 – Záväzky zo sociálneho fondu a na ťarchu 221 – Bankové účty.

(6) Príspevok zamestnávateľa podľa osobitného predpisu³⁸⁾ sa účtuje v prospech účtu 472 – Záväzky zo sociálneho fondu a na ťarchu účtu 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní.

³⁶⁾ § 3 ods. 1 písm. a) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1994 Z. z. o sociálnom fonde a o zmene a doplnení zákona č. 286/1992 Zb. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov.

³⁷⁾ § 4 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1994 Z. z.

³⁸⁾ § 4 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1994 Z. z.

(7) Na účte 473 – Vydané dlhopisy sa účtujú v účtovníctve emitenta dlhopisov vydané dlhopisy vo výške emisie so súvzťažným zápisom s účtom 375 – Pohľadávky z vydaných dlhopisov.

(8) Na účte 474 – Závazky z nájmu sa v účtovníctve nájomcu účtujú dlhodobé záväzky z nájmu majetku vrátane finančného prenájmu.

(9) Na účte 475 – Dlhodobé prijaté preddavky sa účtujú prijaté preddavky od odberateľov.

(10) Na účte 476 – Dlhodobé nevyfaktúrované dodávky sa účtujú položky neúčtované ako obvyklé záväzky s dobou splatnosti dlhšou ako jeden rok, napríklad nevyfaktúrované dodávky, poskytnuté služby, ak účtovná jednotka na základe zmluvy, dodacieho listu alebo iného dokladu pozná presnú výšku záväzku.

(11) Na účte 478 – Dlhodobé zmenky na úhradu sa účtujú zmenky vlastné a akceptované cudzie zmenky.

(12) Na účte 479 – Ostatné dlhodobé záväzky sa účtujú ostatné dlhodobé záväzky, pre ktoré nie je v predchádzajúcich účtoch účtovej skupiny 47 – Dlhodobé záväzky určený samostatný syntetický účet, okrem dlhodobých záväzkov z obchodného styku účtovaných podľa § 48 ods. 1 písm. b). Na tomto účte sa účtujú taktiež záväzky vyplývajúce z tichého spoločenstva.

(13) Na účte 481 – Odložený daňový záväzok a odložená daňová pohľadávka sa účtuje odložená daň z príjmov.

§ 62

Účtovanie vlastného imania fyzickej osoby – podnikateľa

(1) Účet 491 – Vlastné imanie fyzickej osoby – podnikateľa slúži na účtovanie všetkých osobných vkladov, vrátane vkladu na začiatku podnikateľskej činnosti, výberov fyzickej osoby a prijatých darov. Pri otváraní účtovných kníh sa na tento účet účtuje účtovný zisk alebo účtovná strata za predchádzajúce účtovné obdobie so súvzťažným zápisom na účte 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní.

(2) Účet 491 môže mať pasívny zostatok alebo aktívny zostatok.

(3) Osobitne sa zaznamenávajú na analytických účtoch k účtu 491 prijaté dary, zisk alebo strata predchádzajúcich účtovných období.

Účtová trieda 5 – Náklady

§ 63

(1) V účtovej triede 5 sa účtujú prvotné náklady alebo druhotné náklady. Na jednotlivé účty tejto účtovej triedy sa účtujú účtovné prípady narastajúcim spôsobom od začiatku účtovného obdobia časovo rozlíšené.

(2) Ak vo vyúčtovaniach za prijaté služby alebo v nákladoch zaúčtovaných podľa iných účtovných dokladov budú zahrnuté tiež sumy, ktoré nepatria do nákladov účtovnej jednotky, napríklad náklady na súkromné telefonické hovory, prepravné, nájomné, elektrickú energiu možno pri účtovaní postupovať takto:

- a) ak sa zistia pred zaúčtovaním príslušných účtovných dokladov nároky, ktoré majú, napríklad zamestnanci, spoločníci alebo členovia účtovnej jednotke uhradiť, sumy takých nárokov sa zaúčtujú priamo na príslušné účty v účtovej triede 3 – Zúčtovacie vzťahy,
- b) ak sa nezistia tieto sumy pred účtovaním príslušných účtovných dokladov, účtujú sa tieto sumy na príslušné účty v účtovej triede 5; o dodatočne prijaté náhrady alebo vyúčtované nároky na ne na účtoch v účtovej triede 3 sa znížia zachytené náklady v účtovej triede 5,
- c) v účtovných jednotkách, ktoré poskytujú služby, napríklad v cestovných kanceláriách, vo verejnom stravovaní sa v nákladoch v účtovej triede 5 účtujú celé sumy faktúr alebo iných dokladov a tržby za poskytnuté služby sa účtujú v účtovej triede 6.

(3) Konečné stavy účtov v účtovej triede 5 sa pri uzavieraní účtovných kníh účtujú na ľarchu účtu 710 – Účet ziskov a strát.

§ 64

Obsahové vymedzenie účtových skupín nákladov na hospodársku činnosť

(1) Na účtoch účtovej skupiny 50 – Spotrebované nákupy sa účtuje v závislosti od zvoleného spôsobu účtovania zásob

a) pri spôsobe A účtovania zásob

1. v priebehu účtovného obdobia spotrebované položky materiálu a predané položky tovaru sa účtujú na ľarchu účtov 501 – Spotreba materiálu a 504 – Predaný tovar so súvzťažným zápisom v prospech účtov zásob,
2. inventarizačné rozdiely sa účtujú podľa svojho charakteru podľa § 43,

b) pri spôsobe B účtovania zásob

1. v priebehu účtovného obdobia náklady, ktoré tvoria obstarávaciu cenu jednotlivých položiek nákupu, sa účtujú na ľarchu účtov 501 – Spotreba materiálu a 504 – Predaný tovar,
2. pri uzavretí účtovných kníh začiatkové stavy účtov 112 – Materiál na sklade a 132 – Tovar na sklade a v predajniach sa účtujú so súvzťažným zápisom na ľarchu účtov 501 – Spotreba materiálu a 504 – Predaný tovar; konečné stavy zásob materiálu a tovaru overené inventarizáciou sa účtujú na ľarchu účtov 112 – Materiál na sklade a 132 – Tovar na sklade a v predajniach a v prospech účtov 501 – Spotreba materiálu a 504 – Predaný tovar.

(2) Na účte 502 – Spotreba energie sa účtujú náklady, napríklad na vodu, paru, plyn a elektrickú energiu.

(3) Na účte 503 – Spotreba ostatných neskladovateľných dodávok sa účtujú neskladovateľné nákupy. Na ľarchu účtu 503 – Spotreba ostatných neskladovateľných dodávok sa účtuje úbytok kúpeného poukazu, ktorý účtovná jednotka predáva vo vlastnom mene a na vlastný účet.

(4) Na ľarchu účtu 505 – Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k zásobám sa účtuje tvorba opravnej položky k zásobám, okrem zásob vlastnej výroby. V prospech účtu 505 – Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k zásobám z dôvodu úplného alebo čiastočného

zániku opodstatnenosti predpokladu trvania zníženia hodnoty zásob sa účtuje v zaniknutej sume opravná položka k zásobám.

§ 65

Účtová skupina 51 – Služby

Na účtoch tejto účtovej skupiny sa účtujú prvotné náklady za externé služby s výnimkou účtu 513 – Náklady na reprezentáciu, na ktorom sa účtujú náklady na reprezentáciu a to vrátane vlastných výkonov, ktoré sa použijú na účely reprezentácie. Na účte 518 – Ostatné služby sa účtuje, napríklad nájomné, poštovné a poradenstvo. Účtuje sa tu tiež nehmotný majetok, ktorý nebol zaradený do dlhodobého nehmotného majetku.

§ 66

Účtová skupina 52 – Osobné náklady

Na účtoch 521 – Mzdové náklady, 522 – Príjmy spoločníkov a členov zo závislej činnosti, 523 – Odmeny členom orgánov spoločnosti a družstva sa účtujú všetky pozitívky zamestnancov vrátane príjmov spoločníkov a členov družstva zo závislej činnosti. Na týchto účtoch sa účtujú mzdy vždy v hrubých sumách. Do hrubej mzdy sa zahrnie aj naturálna mzda, ak je súčasťou mzdy. Na účtoch tejto účtovej skupiny sa účtuje aj tvorba sociálneho fondu podľa § 61 ods. 4 až 6. Na ľarchu účtu 524 – Zákonné sociálne poistenie sa účtuje aj príspevok do garančného fondu. Na ľarchu účtu 527 – Zákonné sociálne náklady sa účtuje aj odstupné a odchodné podľa osobitného predpisu.^{38a)}

§ 67

Účtová skupina 53 – Dane a poplatky

(1) V tejto účtovej skupine sa účtujú dane, odvody a obdobné platby charakteru nákladov, ak je účtovná jednotka daňovníkom okrem dane z príjmov, ktorá sa účtuje na ľarchu účtov účtovej skupiny 59 – Dane z príjmov a prevodové účty.

(2) Na účte 538 – Ostatné dane a poplatky sa účtujú aj dodatočné vyrubenia týchto daní za minulé roky vrátane dane z pridanej hodnoty za minulé roky, ak o túto daň už nemožno zvýšiť hodnotu dlhodobého hmotného majetku a dlhodobého nehmotného majetku, zásob a pohľadávok. Na tomto účte sa účtujú dodatočné vyrubenia spotrebných daní vzťahujúce sa k vlastnej spotrebe výrobkov.

§ 68

Účtová skupina 54 – Iné náklady na hospodársku činnosť

(1) Na ľarchu účtu 541 – Zostatková cena predaného dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku sa účtuje rozdiel medzi cenou predávaného majetku zúčtovanom na účtoch účtových skupín 01 – Dlhodobý nehmotný majetok, 02 – Dlhodobý hmotný majetok – odpisovaný a vytvorenými oprávkami a opravnými položkami. Ďalej sa na ľarchu tohto účtu účtuje v súvislosti s predajom neodpisovaného dlhodobého hmotného majetku jeho cena účtovaná na účtoch účtovej skupiny 03 – Dlhodobý hmotný majetok – neodpisovaný a hodnota zaúčtovaná na účtoch 041 a 042 pri predaji nedokončeného dlhodobého majetku.

^{38a)} Zákonník práce v znení neskorších predpisov.

(2) Na ťarchu účtu 542 – Predaný materiál sa účtuje v súvislosti s predajom úbytok nakúpeného materiálu v obstarávacej cene alebo materiálu vytvoreného vlastnou činnosťou vo vlastných nákladoch.

(3) Na ťarchu účtu 543 – Dary sa účtuje bezodplatné odovzdanie majetku na základe dobrovoľného plnenia účtovnej jednotky. Na tomto účte sa účtuje, napríklad zostatková cena darovaného dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku vrátane daňovej povinnosti z dôvodu dane z pridanej hodnoty vzťahujúcej sa na bezodplatné plnenie.

(4) Na ťarchu účtov 544 – Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania a 545 – Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania sa účtujú najmä uznané sankčné položky na základe príslušných zmlúv, dokladov, bez ohľadu na to, či došlo k platbe alebo nie a odstupné zo zrušenia zmluvy.³⁹⁾ Neúčtujú sa tu úroky z omeškania podľa zmluvy o úveroch. Na ťarchu účtu 544 – Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania sa účtuje kompenzačná platba podľa osobitného predpisu.^{39a)}

(5) Na ťarchu účtu 546 – Odpis pohľadávky sa účtuje odpis pohľadávky pri trvalom upustení od jej vymáhania. Na účte 546 – Odpis pohľadávky sa účtujú aj postúpené pohľadávky z hospodárskej činnosti a odpis pohľadávok podľa osobitného predpisu.¹⁶⁾ Pred vyradením pohľadávky z účtovníctva sa zúčtuje vytvorená opravná položka k pohľadávke na ťarchu účtu 391 – Opravné položky k pohľadávkam so súvzťažným zápisom v prospech vecne príslušného účtu pohľadávky.

(6) Na účte 547 – Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k pohľadávkam sa účtuje tvorba a zúčtovanie opravnej položky k pohľadávke podľa § 18.

(7) Na ťarchu účtu 548 – Ostatné náklady na hospodársku činnosť sa účtujú ostatné položky neúčtované na predchádzajúcich účtoch, ktoré sa týkajú hospodárskej činnosti, napríklad príspevky právnickým osobám, poistenie majetku určeného na prevádzkovú činnosť a iné poistné súvisiace s prevádzkovou činnosťou. Na samostatnom analytickom účte k tomuto účtu sa sledujú rozdiely vyplývajúce zo zníženia regulovaných cien podľa osobitného zákona.⁴⁰⁾

(8) Na ťarchu účtu 549 – Manká a škody sa účtujú manká a škody na dlhodobom majetku, manko a škoda na nakúpených zásobách ako aj manko a škoda na zásobách vlastnej výroby. Ak sa rozhodne o zrušení prác na príprave alebo rozostavaní obstarávaného dlhodobého majetku (zmarené investície), sumy vzťahujúce sa na tento účtovný prípad a účtované na účte 041 – Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku a na účte 042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku sa odpíšu na ťarchu účtu 549 – Manká a škody, a to v deň rozhodnutia o zrušení prác na obstarávaní dlhodobého majetku, ak ide o škodu. V ostatných prípadoch sa zaúčtujú na účte 548 – Ostatné náklady na hospodársku činnosť. Na tomto účte sa neúčtuje úbytok zásob do výšky stanovenej normy prirodzených úbytkov. Tie sa účtujú podľa charakteru na ťarchu účtu 501 – Spotreba materiálu, 504 – Predaný tovar alebo na ťarchu príslušného účtu účtovnej skupiny 61 – Zmena stavu vnútroorganizačných zásob. Nutné porážky zvierat sa účtujú ako predaj zvierat, a to aj, ak nie sú dosiahnuté tržby.

³⁹⁾ Napríklad § 355 Obchodného zákonníka.

^{39a)} § 22 ods. 5 zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach.

⁴⁰⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov.

§ 69

Účtová skupina 55 – Odpisy a opravné položky k dlhodobému majetku

(1) V tejto účtovej skupine sa účtujú náklady súvisiace s hospodárskou činnosťou, ktoré sa neúčtujú na účtoch účtových skupín 50 až 54.

(2) Na ťarchu účtu 551 – Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku sa účtujú

- a) odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku,
- b) zostatková cena dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku pri jeho vyradení z používania z dôvodu likvidácie tohto majetku; okrem likvidácie z dôvodu škody, vyradenia z dôvodu predaja, darovania alebo iných podobných dôvodov.

(3) Na ťarchu účtu 553 – Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k dlhodobému majetku sa účtuje tvorba opravnej položky k dlhodobému nehmotnému majetku a k dlhodobému hmotnému majetku. Na ťarchu tohto účtu sa účtuje aj tvorba opravnej položky k obstarávanému dlhodobému nehmotnému majetku, k obstarávanému dlhodobému hmotnému majetku a k poskytnutým preddavkom na dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok. Zúčtovanie opravných položiek z dôvodu úplného alebo čiastočného zániku opodstatneného predpokladu trvania zníženia hodnoty dlhodobého nehmotného majetku, dlhodobého hmotného majetku, obstarávaného dlhodobého nehmotného majetku, obstarávaného dlhodobého hmotného majetku a poskytnutých preddavkov na dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok, sa účtuje v zaniknutej sume v prospech účtu 553 – Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k dlhodobému majetku.

(4) Na ťarchu účtu 555 – Zúčtovanie komplexných nákladov budúcich období sa zúčtujú položky komplexných nákladov, ktoré vecne súvisia s bežným účtovným obdobím, so súvzťažným zápisom v prospech účtu 382 – Komplexné náklady budúcich období.

(5) Na ťarchu účtu 557 – Zúčtovanie oprávky k opravnej položke k nadobudnutému majetku sa účtujú sumy vyjadrujúce postupné umorovanie opravnej položky k nadobudnutému majetku so súvzťažným zápisom v prospech účtu 098 – Oprávky k opravnej položke k nadobudnutému majetku.

§ 70

Účtová skupina 56 – Finančné náklady

(1) Na účte 561 – Predané cenné papiere a podiely sa účtuje úbytok cenných papierov a podielov so súvzťažnými zápsmi na účtoch účtových skupín 06 – Dlhodobý finančný majetok a 25 – Krátkodobý finančný majetok pri ich predaji. Ak ide o predaj dlhových cenných papierov, účtuje sa ku dňu ich predaja doúčtovanie alikvotného výnosu.

(2) Na ťarchu účtu 562 – Úroky sa účtuje platobná povinnosť z dôvodu úrokov voči bankám, dodávateľom, pri pôžičkách, finančných operácií, napríklad eskontu cenných papierov.

(3) Na ťarchu účtu 563 – Kurzové straty sa účtujú kurzové straty podľa § 24.

(4) Na ťarchu účtu 564 – Náklady na precenenie cenných papierov a účtu 566 – Náklady na finančný majetok sa účtuje podľa § 14. **Na ťarchu účtu 564 – Náklady na**

precenenie cenných papierov sa ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, účtuje zmena reálnej hodnoty komodity podľa § 27 ods. 1 písm. f) zákona.

(5) Na ťarchu účtu 565 – Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k finančnému majetku sa účtuje tvorba opravnej položky k dlhodobému finančnému majetku a krátkodobému finančnému majetku, k obstarávanému finančnému majetku a k poskytnutým preddavkom na finančný majetok. Zúčtovanie opravnej položky z dôvodu úplného alebo čiastočného zániku opodstatneného predpokladu trvania zníženia hodnoty finančného majetku sa účtuje v zaniknutej sume v prospech účtu 565 – Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k finančnému majetku.

(6) Na ťarchu účtu 567 – Náklady na derivátové operácie sa účtuje podľa § 16.

(7) Na ťarchu účtu 568 – Ostatné finančné náklady sa účtujú náklady peňažného styku, napríklad bankové výdavky, poisťné, náklady súvisiace so získaním bankových záruk a podobné bankové výdavky, ako aj depozitné poplatky okrem prípadov, ak sú súčasťou obstarávacej ceny majetku.

§ 71

Vypúšťa sa.

§ 72

Vypúšťa sa.

§ 73

Účtová skupina 59 – Dane z príjmov a prevodové účty

(1) Výška splatnej dane z príjmov pri uzavretí účtovných kníh sa účtuje na ťarchu účtu 591 – Splatná daň z príjmov so súvzťažným zápisom v prospech účtu 341 – Daň z príjmov.

(2) Výška odložených daní z príjmov sa účtuje podľa § 10 na účet 592 – Odložená daň z príjmov so súvzťažným zápisom v prospech účtu 481 – Odložený daňový záväzok a odložená daňová pohľadávka.

(3) Na ťarchu účtu 595 – Dodatočné odvody dane z príjmov sa účtujú nevýznamné dodatočné vyrubenia dane z príjmov za predchádzajúce roky a v prospech tohto účtu sa účtuje nevýznamný nárok na vrátenie dane z príjmov za predchádzajúce roky so súvzťažným zápisom v prospech alebo na ťarchu účtu 341.

(4) Na účte 596 – Prevod podielov na výsledku hospodárenia spoločníkom sa účtuje nárok na podiel z účtovného zisku alebo povinnosť úhrady účtovnej straty spoločníkmi verejnej obchodnej spoločnosti alebo komanditármi komanditnej spoločnosti so súvzťažným zápisom na účte 364 – Závazky voči spoločníkom a členom pri rozdeľovaní zisku alebo 354 – Pohľadávky voči spoločníkom a členom pri úhrade straty.

Účtová trieda 6 – Výnosy

§ 74

(1) V účtovej triede 6 sa účtujú výnosy narastajúcim spôsobom od začiatku účtovného obdobia. Prvotné výnosy sa v tejto účtovej triede účtujú časovo rozlíšené. Daň z pridanej hodnoty sa účtuje v prospech účtu 343 – Daň z pridanej hodnoty.

(2) Zľava z ceny je súčasťou tržieb a účtuje sa ako zníženie ceny za účelom poskytnutia zvýhodnených podmienok pre odberateľa, napríklad zľava z ceny za odobraté množstvo, zľava z ceny z dôvodu urýchlenej platby, zľava z ceny z dôvodu podieľania sa na reklame výrobku, tovaru alebo služby. Za zľavu z ceny sa nepovažuje nepeňažné dodanie iného druhu ako je poskytovaný tovar, výrobok alebo služba, napríklad tovar zdarma a prezentačné akcie.

(3) Zrazená daň z príjmov sa účtuje na ľarchu účtu 341 – Daň z príjmov, ak sa započítava na celkovú daňovú povinnosť.⁴⁾ Ak sa odvedená suma preddavku považuje za splnenie daňovej povinnosti⁴⁾ zaúčtuje sa na ľarchu účtu 591 – Splatná daň z príjmov. V ostatných prípadoch sa výnos, ktorý sa zdaňuje osobitnou sadzbou dane z príjmov a suma zrazenej dane z príjmov účtuje na ľarchu účtu 591 – Splatná daň z príjmov. Dividendy, podiely na zisku, podiely na likvidačnom zostatku alebo im podobné plnenie sa účtujú v brutto čiastke.

(4) Zaniknuté záväzky, napríklad premlčaním sa účtujú na príslušný účet ostatných výnosov. Na tomto účte sa neúčtujú záväzky zaniknuté z dôvodu splnenia záväzku, započítania záväzku, nahradenia súčasného záväzku novým vo výške rovnajúcej sa výške pôvodného záväzku.

(5) Konečné stavy účtov v účtovej triede 6 sa pri uzavieraní účtovných kníh účtujú v prospech účtu 710 – Účet ziskov a strát.

§ 75

Účtová skupina 60 – Tržby za vlastné výkony a tovar

(1) V prospech účtov tejto účtovej skupiny sa účtujú tržby z predaja tovaru, zásob vlastnej výroby a služieb typických pre hospodársku činnosť účtovnej jednotky so súvzťažným zápisom na ľarchu účtov účtovej skupiny 31 – Pohľadávky alebo účtu 211 – Pokladnica.

(2) Na účte 602 – Tržby z predaja služieb sa účtuje predaj kúpeného poukazu, ktorý účtovná jednotka predáva vo vlastnom mene a na vlastný účet. V prospech účtu 602 – Tržby z predaja služieb sa účtuje hodnota odmeny pripadajúca za predaj poukazu, ktorý účtovná jednotka predáva ako komisionár alebo ako mandatár.

§ 76

Účtová skupina 61 – Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob

(1) Na účtoch tejto účtovej skupiny sa účtujú v závislosti od zvoleného spôsobu účtovania zásob, prírastky a úbytky zásob vlastnej výroby alebo zmena stavu zásob vyplývajúca z inventarizácie ako rozdiel medzi sumou stavu zásob nedokončenej výroby, polotovarov vlastnej výroby, výrobkov a zvierat na konci a na začiatku účtovného obdobia, štvrtroka alebo polroka. Súvzťažnými účtami sú príslušné účty účtovej triedy 1. Ak je hodnota zásob na konci príslušného obdobia vyššia ako na začiatku obdobia, účtuje sa rozdiel

v prospech príslušných účtov účtovej skupiny 61, inak sa rozdiel účtuje na ťarchu príslušných účtov tejto účtovej skupiny.

(2) Pri použití zásob vlastnej výroby na reprezentáciu účtujú sa na ťarchu účtu 513 – Náklady na reprezentáciu a v prospech príslušných účtov zásob.

§ 77

Účtová skupina 62 – Aktivácia

(1) V prospech účtu 621 – Aktivácia materiálu a tovaru sa účtuje hodnota vyrobeného materiálu a tovaru vo vlastnej réžii so súvzťažným zápisom na ťarchu účtov zásob, alebo účtu 501 – Spotreba materiálu alebo účtu 504 – Predaný tovar v závislosti od zvoleného spôsobu účtovania zásob.

(2) V prospech účtu 622 – Aktivácia vnútroorganizačných služieb sa účtuje napríklad vnútropodniková preprava so súvzťažným zápisom na ťarchu účtov 111 – Obstaranie materiálu, 131 – Obstaranie tovaru, 041 – Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku, 042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku, 501 – Spotreba materiálu, 504 – Predaný tovar alebo na ťarchu účtu 513 – Náklady na reprezentáciu, ak sa použijú vnútroorganizačné služby na reprezentáciu.

(3) V prospech účtov 623 – Aktivácia dlhodobého nehmotného majetku a 624 – Aktivácia dlhodobého hmotného majetku sa účtuje aktivácia dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku vyrobeného vo vlastnej réžii so súvzťažným zápisom na ťarchu účtov 041 – Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku a 042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku.

§ 78

Účtová skupina 64 – Iné výnosy z hospodárskej činnosti

(1) V prospech účtov 641 – Tržby z predaja dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku a 642 – Tržby z predaja materiálu sa účtujú tržby so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 315 – Ostatné pohľadávky alebo na ťarchu účtu 311 – Odberatelia.

(2) V prospech účtov 644 – Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania a 645 – Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania sa účtuje napríklad suma sankcií na základe príslušných zmlúv, dokladov, bez ohľadu či boli zaplatené alebo nie. Patrí sem aj odstúpné zo zrušenia zmluvy³⁹⁾ a nárok na kompenzačnú platbu podľa osobitného predpisu.^{39a)} Neúčtujú sa tu úroky z omeškania podľa zmluvy o úveroch.

(3) V prospech účtu 646 – Výnosy z odpísaných pohľadávok sa účtujú inkasá pohľadávok, ktoré sa v minulosti odpísali na ťarchu nákladov a od tohto dňa sa neúčtovali na účte pohľadávok. Na tomto účte sa účtujú aj výnosy z postúpenia pohľadávok z hospodárskej činnosti.

(4) V prospech účtu 648 – Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti sa účtujú výnosy neuvedené na predchádzajúcich účtoch, ktoré majú vzťah k hospodárskej činnosti účtovnej jednotky. Na tomto účte sa účtuje bezodplatne nadobudnutý majetok so súvzťažným zápisom na ťarchu vecne príslušného účtu majetku, ak sa podľa tohto opatrenia neúčtuje inak. Účtujú sa tu aj nároky na náhradu škody alebo majetku voči zodpovednej osobe a voči poisťovní

v dôsledku poistných udalostí súvzťažne na ľarchu účtu 378 – Iné pohľadávky. Účtujú sa tu aj inventarizačné rozdiely podľa § 43.

§ 79

Účtová skupina 65 – Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z hospodárskej činnosti

(1) V prospech účtu 655 – Zúčtovanie komplexných nákladov budúcich období sa účtuje vznik komplexných nákladov so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 382 – Komplexné náklady budúcich období.

(2) V prospech účtu 657 – Zúčtovanie oprávky k opravnej položke k nadobudnutému majetku sa účtujú sumy vyjadrujúce postupné umorovanie oprávky k opravnej položke k nadobudnutému majetku so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 098 – Oprávky k opravnej položke k nadobudnutému majetku.

§ 80

Účtová skupina 66 – Finančné výnosy

(1) V prospech účtu 661 – Tržby z predaja cenných papierov a podielov sa účtuje predaj cenných papierov dlhodobého aj krátkodobého charakteru účtovaných na účtoch 061 – Podielové cenné papiere a podiely v dcérskej účtovnej jednotke, 062 – Podielové cenné papiere a podiely v spoločnosti alebo družstve s podielovou účasťou, 063 – Realizovateľné cenné papiere a podiely, 069 – Ostatný dlhodobý finančný majetok a na účtoch účtovej skupiny 25 – Krátkodobý finančný majetok.

(2) V prospech účtu 662 – Úroky sa účtujú úroky od bánk alebo úroky z dlhodobých pôžičiek alebo krátkodobých pôžičiek a obdobné plnenia.

(3) V prospech účtu 663 – Kurzové zisky sa účtujú kurzové rozdiely podľa § 24.

(4) V prospech účtu 664 – Výnosy z precenenia majetkových cenných papierov sa účtuje podľa § 14. **V prospech účtu 664 – Výnosy z precenenia cenných papierov sa ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, účtuje zmena reálnej hodnoty komodity podľa § 27 ods. 1 písm. f) zákona.**

(5) V prospech účtu 665 – Výnosy z dlhodobého finančného majetku sa účtujú napríklad dividendy, podiely na zisku, úroky do splatnosti cenného papiera účtovaného na účtoch účtovej skupiny 06 – Dlhodobý finančný majetok.

(6) V prospech účtu 666 – Výnosy z krátkodobého finančného majetku sa účtujú dividendy, podiely na zisku a úroky, vyplývajúce z vlastníctva tohto majetku účtovaného na účtoch účtovej skupiny 25 – Krátkodobý finančný majetok.

(7) V prospech účtu 667 – Výnosy z derivátových operácií sa účtuje podľa § 16.

(8) V prospech účtu 668 – Ostatné finančné výnosy sa účtujú finančné výnosy neúčtované na predchádzajúcich účtoch tejto účtovej skupiny. V prospech účtu 668 – Ostatné finančné výnosy sa účtuje virtuálna mena nadobudnutá ťažbou ku dňu výmeny za iný majetok alebo službu.

§ 81

Vypúšťa sa.

§ 82

Vypúšťa sa.

§ 83

Vypúšťa sa.

Účtová trieda 7 – Uzávierkové účty a podsúvahové účty

§ 84

Uzávierkové účty

Uzávierkovými účtami sú

- a) 701 – Začiatočný účet súvahový,
- b) 702 – Konečný účet súvahový,
- c) 710 – Účet ziskov a strát.

§ 85

Podsúvahové účty

(1) Na podsúvahových účtoch v účtových skupinách 75 až 79 sa sledujú skutočnosti, o ktorých sa neúčtuje v účtovných knihách a ktorých znalosť je podstatná na posúdenie majetkoprávnej situácie účtovnej jednotky a jej ekonomických zdrojov, ktoré možno využiť.

(2) Na podsúvahových účtoch sa sledujú najmä

- a) prijaté depozitá a hypotéky,
- b) prenajatý majetok,
- c) majetok prijatý do úschovy,
- d) zásoby prijaté na spracovanie,
- e) zmenky na inkaso použité na úhradu do doby ich splatnosti,
- f) prísne zúčtovateľné tlačivá,
- g) materiál v skladoch civilnej obrany a ostatný materiál špecifického použitia,
- h) program 222,
- i) záväzky z lízingu,
- j) pohľadávky z lízingu,
- k) pohľadávky z opcí,
- l) záväzky z opcí,
- m) odpísané pohľadávky,
- n) virtuálna mena nadobudnutá ťažbou.

(3) V účtovníctve účtovnej jednotky sa môže vytvoriť zúčtovací účet na zabezpečenie účtovného záznamu na podsúvahových účtoch.

Osobitné ustanovenia na účely prechodu zo slovenských korún na eurá

§ 85a

Otvorenie súvahových účtov hlavnej knihy k 1. januáru 2009

(1) K 1. januáru 2009 sa otvoria súvahové účty hlavnej knihy v eurách a informatívne v slovenských korunách. Suma v slovenských korunách nevstupuje do obratu účtu strany má dať a strany dať. Konečné zostatky jednotlivých súvahových účtov majetku, záväzkov a vlastného imania vykázané k 31. decembru 2008 sa účtujú ako začiatkové stavy jednotlivých súvahových účtov majetku, záväzkov a vlastného imania k 1. januáru 2009 po prepočítaní zo slovenských korún na eurá podľa § 37b zákona a zaokrúhlení na najbližší eurocent.⁴¹⁾

(2) Začiatkové stavy v eurách pri otvorení súvahových účtov hlavnej knihy sa účtujú účtovnými zápismi na ľarchu účtu 701 – Začiatkový účet súvahový so súvzťažným zápisom v prospech príslušných novootvorených účtov záväzkov a vlastného imania. V prospech účtu 701 – Začiatkový účet súvahový sa účtujú začiatkové stavy účtov majetku so súvzťažným zápisom na ľarchu novootvorených účtov majetku.

(3) Výsledok hospodárenia bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia pri otváraní súvahových účtov hlavnej knihy k 1. januáru 2009 sa účtuje prepočítaný zo slovenských korún na eurá konverzným kurzom a zaokrúhlený na najbližší eurocent.⁴¹⁾ Účtovný zisk sa účtuje na ľarchu účtu 701 – Začiatkový účet súvahový so súvzťažným zápisom v prospech účtu 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní. Účtovná strata sa účtuje v prospech účtu 701 – Začiatkový účet súvahový so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní. Výsledok hospodárenia v schvaľovaní sa účtuje podľa § 7 ods. 4.

(4) Po zaúčtovaní začiatkových stavov jednotlivých súvahových účtov podľa odsekov 1 až 3, ak sa celková suma strany má dať účtu 701 – Začiatkový účet súvahový nerovná celkovej sume strany dať účtu 701 – Začiatkový účet súvahový, vzniknutý rozdiel sa účtovne vyrovná buď na ľarchu účtu 701 – Začiatkový účet súvahový so súvzťažným zápisom v prospech účtu 379 – Iné záväzky alebo v prospech účtu 701 – Začiatkový účet súvahový so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 378 – Iné pohľadávky.

(5) Vzniknutý rozdiel podľa odseku 4 sa k 1. januáru 2009 účtuje na ľarchu účtu 379 – Iné záväzky so súvzťažným zápisom v prospech vytvoreného analytického účtu 663 – Kurzové zisky pri prechode na euro alebo sa vzniknutý rozdiel účtuje v prospech účtu 378 – Iné pohľadávky so súvzťažným zápisom na ľarchu vytvoreného analytického účtu 563 – Kurzové straty pri prechode na euro, okrem rozdielu vzniknutého z dôvodu prepočítania základného imania zapísaného v obchodnom registri v eurách. Rozdiel medzi sumou začiatkového stavu účtu 411 – Základné imanie v slovenských korunách po prepočítaní konverzným kurzom a zaokrúhlení na najbližší eurocent⁴¹⁾ a sumou základného imania zapísaného v obchodnom registri v eurách sa účtuje na účet 413 – Ostatné kapitálové vklady so súvzťažným zápisom na účet 701 – Začiatkový účet súvahový.

(6) Jednotlivé zložky analytickej evidencie k príslušnému začiatkovému stavu analytického účtu majetku, záväzkov a vlastného imania tvoriace podklad účtovania na tomto účte, sa k 1. januáru 2009 prepočítajú zo slovenských korún na eurá kurzom podľa § 37b zákona. Pri zaokrúhľovaní jednotlivých zložiek analytickej evidencie prepočítaných zo

⁴¹⁾ § 20 ods. 1 vyhlášky Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 75/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú pravidlá vykazovania, prepočtu a zaokrúhľovania peňažných súm v súvislosti s prechodom na menu euro na účely účtovníctva, daní a colné účely.

slovenských korún na eurá sa postupuje podľa vnútorného predpisu účtovnej jednotky, ak osobitný predpis neustanovuje inak, napríklad pre zaokrúhľovanie miezd za mesiac december.⁴²⁾ Celková suma analytickej evidencie v eurách k príslušnému začiatočnému stavu súvahového účtu sa zaokrúhli na najbližší eurocent,⁴¹⁾ ak osobitný predpis neustanovuje inak.

(7) Rozdiel medzi celkovou sumou analytickej evidencie prepočítanou na eurá podľa odseku 6 k príslušnému začiatočnému stavu súvahového účtu sa účtovne vyrovná úpravou začiatočného stavu príslušného účtu majetku, záväzkov a vlastného imania. Rozdiel sa účtuje na ťarchu analytickeho účtu 563 – Kurzové straty pri prechode na euro alebo v prospech analytickeho účtu 663 – Kurzové zisky pri prechode na euro.

§ 85b

Otváranie účtov hlavnej knihy účtovnej jednotky, ktorá zostavuje priebežnú účtovnú závierku

(1) V účtovnej jednotke, ktorá k 31. decembru 2008 zostavuje priebežnú účtovnú závierku podľa § 37a ods. 1 zákona, sa k 1. januáru 2009 otvoria súvahové účty hlavnej knihy podľa § 85a ods. 1, 2 a 4 až 7.

(2) V účtovnej jednotke, ktorá k 31. decembru 2008 zostavuje priebežnú účtovnú závierku podľa § 37a ods. 1 zákona, sa k 1. januáru 2009 otvoria v hlavnej knihe aj účty nákladov a výnosov. Konečné stavy jednotlivých účtov nákladov a konečné stavy jednotlivých účtov výnosov sa účtujú po prepočítaní konverzným kurzom a zaokrúhlení na najbližší eurocent.⁴¹⁾ Prepočítaná suma nákladových účtov v eurách sa účtuje k 1. januáru 2009 ako začiatocné hodnoty na vecne príslušný účet nákladov so súvzťažným zápisom v prospech účtu 711 – Začiatocný účet nákladov a výnosov. Prepočítaná suma výnosových účtov v eurách sa účtuje k 1. januáru 2009 ako začiatocné hodnoty v prospech účtov výnosov so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 711 – Začiatocný účet nákladov a výnosov. Začiatocné hodnoty nákladov a výnosov v eurách sa účtujú na základe účtovného dokladu, v ktorom sa tieto hodnoty uvádzajú v slovenských korunách a v eurách.

(3) Výsledok hospodárenia vykázaný k 31. decembru 2008 v priebežnej účtovnej závierke sa k 1. januáru 2009 prepočíta zo slovenských korún na eurá konverzným kurzom a zaokrúhli sa na najbližší eurocent.⁴¹⁾ Kladný výsledok hospodárenia sa najskôr účtuje pri otváraní súvahových účtov hlavnej knihy na ťarchu účtu 701 – Začiatocný účet súvahový so súvzťažným zápisom v prospech účtu 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní. Záporný výsledok hospodárenia sa najskôr účtuje pri otváraní súvahových účtov hlavnej knihy v prospech účtu 701 – Začiatocný účet súvahový so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní. Zároveň sa prepočítaný kladný výsledok hospodárenia v eurách účtuje na ťarchu účtu 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní so súvzťažným zápisom v prospech účtu 711 – Začiatocný účet nákladov a výnosov. Záporný výsledok hospodárenia v eurách sa účtuje na ťarchu účtu 711 – Začiatocný účet nákladov a výnosov so súvzťažným zápisom v prospech účtu 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní. Predbežne vykázaná splatná daň z príjmov alebo odložená daň z príjmov v priebežnej

⁴²⁾ Vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 251/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú ďalšie podrobné pravidlá pre duálne zobrazovanie a pre prepočty a zaokrúhľovanie cien, jednotkových cien, platieb a iných hodnôt pri prechode zo slovenskej meny na menu euro pre oblasť miezd, platieb a ostatného odmeňovania za prácu, oblasť cestovných náhrad, oblasť služieb zamestnanosti, oblasť sociálneho poistenia a starobného dôchodkového sporenia, sociálnych dávok sociálnej pomoci, pomoci v hmotnej núdzi a inej sociálnej podpory a pre oblasť sociálnych služieb.

úctovnej závierke sa môže k 1. januáru 2009 zaúčtovať opačným účtovným zápisom ako sa účtovala ich tvorba.

(4) Opravy chýb a nepresností, o ktorých sa účtuje najneskôr do dňa zostavenia riadnej účtovnej závierky alebo mimoriadnej účtovnej závierky, ktoré sa týkajú časti účtovného obdobia do konca roka 2008, sa účtujú prepočítané zo slovenských korún na eurá podľa zákona a tohto opatrenia.

§ 85c

Peňažné prostriedky získané v predzásobení

Peňažné prostriedky z predzásobenia eurobankovkami a euromincami sa účtujú

- a) na ťarchu analytického účtu 211 – Pokladnica za protihodnotu v slovenských korunách so súvzťažným zápisom v prospech účtu 221 – Bankové účty alebo 211 – Pokladnica v slovenských korunách, ak nastane úhrada za prijaté eurá v roku 2008,
- b) na podsúvahových účtoch, ak úhrada za prijaté eurá nastane v roku 2009; 1. januára 2009 sa účtujú na ťarchu analytického účtu 211 – Pokladnica so súvzťažným zápisom v prospech účtu 261 – Peniaze na ceste alebo 231 – Krátkodobé bankové úvery, ak sa poskytol úver.

§ 85d

Účtovanie počas duálneho hotovostného peňažného obehu

Peňažné prostriedky v slovenských korunách sa účtujú v roku 2009 na účte 211 – Pokladnica po prepočte zo slovenských korún na eurá konverzným kurzom a zaokrúhlení na najbližší eurocent.⁴¹⁾ Pri účtovaní denných tržieb alebo iného pohybu peňažných prostriedkov v slovenských korunách, sa prípadný rozdiel vzniknutý z dôvodu zaokrúhľovania na najbližší eurocent,⁴¹⁾ účtuje na účtoch 563 – Kurzové straty pri prechode na euro alebo 663 – Kurzové zisky pri prechode na euro.

§ 85e

Prepočet základného imania

(1) Pri premene menovitej hodnoty základného imania zo slovenských korún na eurá sa vzniknutý rozdiel medzi menovitou hodnotou základného imania alebo kmeňového imania⁴³⁾ ako začiatočného stavu účtu 411 – Základné imanie v eurách a menovitou hodnotou základného imania alebo kmeňového imania zapísaného do obchodného registra v eurách, v deň zápisu menovitej hodnoty základného imania alebo kmeňového imania do obchodného registra v eurách, účtuje v súlade s osobitným predpisom.⁴⁴⁾ Pri zaokrúhľovaní smerom nahor sa vzniknutý rozdiel účtuje na ťarchu príslušného účtu vlastného imania so súvzťažným zápisom v prospech účtu 411 – Základné imanie. Pri zaokrúhľovaní smerom nadol sa vzniknutý rozdiel účtuje na ťarchu účtu 411 – Základné imania a so súvzťažným zápisom v prospech účtu 417 – Zákonný rezervný fond alebo 418 – Nedeliteľný fond.

(2) Rozdiel vzniknutý z dôvodu odchýlenia sa od podmienok zaokrúhľovania podľa osobitného predpisu,⁴⁵⁾ sa účtuje ako zvýšenie alebo zníženie základného imania.

⁴³⁾ Zákon č. 111/1990 Zb.

⁴⁴⁾ Zákon č. 659/2007 Z. z. o zavedení meny euro v Slovenskej republike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

⁴⁵⁾ § 11 ods. 5 zákona č. 659/2007 Z. z.

Prechodné a záverečné ustanovenia

§ 86

(1) Na účely prechodu účtovania účtovných jednotiek, ktoré ku dňu nadobudnutia účinnosti tohto opatrenia účtovali podľa doterajších predpisov, sa vykonajú tieto účtovné operácie:

- a) zostatok účtu 018 – Drobný nehmotný investičný majetok sa preúčtuje na príslušný účet účtovej skupiny 01,
- b) zostatok účtu 078 – Oprávky k drobnému nehmotnému investičnému majetku sa preúčtuje na príslušný účet účtovej skupiny 07,
- c) zostatok účtu 028 – Drobný hmotný investičný majetok sa preúčtuje na účet 022 – Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí,
- d) zostatok účtu 088 – Oprávky k drobnému hmotnému investičnému majetku sa preúčtuje na účet 082 – Oprávky k samostatným hnutelným veciam a k súboru hnutelných vecí,
- e) opravná položka vytvorená k cenným papierom a podielom, ktoré sa podľa § 27 zákona oceňujú reálnou hodnotou sa zruší so súvzťažným zápisom v prospech príslušného účtu cenných papierov a podielov,
- f) opravné položky vytvorené na deriváty, ktoré sa podľa § 27 zákona oceňujú reálnou hodnotou, sa zrušia so súvzťažným zápisom v prospech účtu derivátov,
- g) opravné položky vytvorené na zabezpečovacie deriváty sa preúčtujú na účte 414 – Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov,
- h) alikvótny úrokový výnos pri dlhových cenných papieroch účtovaný na účte 385 – Príjmy budúcich období sa zaznamená na príslušný analytický účet cenných papierov,
- i) časť zostatku účtov účtovej skupiny 01 – Dlhodobý nehmotný majetok, ktorá ku dňu nadobudnutia účinnosti tohto opatrenia nespĺňa obsahovú náplň podľa § 37 ods. 9 sa účtuje podľa doterajších predpisov; k 1. januáru 2004 sa zostatková hodnota dlhodobého nehmotného majetku účtuje na príslušný účet účtovej skupiny 07 – Oprávky k dlhodobému nehmotnému majetku so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 428 – Nerozdelený zisk alebo 429 – Neuhradená strata minulých rokov,
- j) zostatok účtu 373 – Nakúpené opcie sa preúčtuje na účet 376 – Nakúpené opcie,
- k) zostatok účtu 374 – Predané opcie sa preúčtuje na účet 377 – Predané opcie,
- l) zostatky účtov 381 – Náklady budúcich období a 382 – Komplexné náklady budúcich období podľa § 56 ods.6, o ktorých sa účtovalo ku dňu nadobudnutia účinnosti tohto opatrenia sa rozpustia v súlade z doterajšími predpismi; k 1. januáru 2004 sa táto časť počiatočných stavov účtov 381 – Náklady budúcich období a 382 – Komplexné náklady budúcich období zaúčtuje so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 428 – Nerozdelený zisk alebo 429 – Neuhradená strata minulých rokov,
- m) zostatok účtu 386 – Kurzové rozdiely aktívne sa preúčtuje na príslušný účet majetku alebo záväzkov, ku ktorému boli vytvorené,
- n) zostatok účtu 387 – Kurzové rozdiely pasívne sa preúčtuje na príslušný účet majetku alebo záväzkov, ku ktorému boli vytvorené,
- o) zostatok účtu 388 – Dohadné účty aktívne sa preúčtuje na príslušné účty pohľadávok podľa § 48 ods. 3,
- p) zostatok účtu 389 – Dohadné účty pasívne sa preúčtuje na účet 459 – Ostatné rezervy alebo 323 – Krátkodobé rezervy,
- q) zostatok účtu 441 – Sociálny fond sa preúčtuje na účet 472 – Záväzky zo sociálneho fondu,

- r) rezervy tvorené podľa osobitného predpisu neuvedené v § 19 ods.8 sa účtujú podľa doterajších predpisov; k 1. januáru 2004 sa táto časť začiatočného stavu účtu 451 – Rezervy zákonné zaúčtuje súvzťažne v prospech účtu 428 – Nerozdelený zisk minulých rokov,
- s) skutočnosti, o ktorých sa účtovalo na skupinových syntetických účtov sa zaúčtujú na jednotlivé syntetické účty, na ktoré vecne patria.

(2) Na účte 097 – Opravná položka k nadobudnutému majetku sa táto opravná položka doodpisuje podľa § 39 ods. 4 a odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto opatrenia sa nové účtovné prípady na tomto účte neúčtujú.

(3) Odložený daňový záväzok a odložená daňová pohľadávka sa ku dňu nadobudnutia účinnosti tohto opatrenia prepočítajú podľa § 10. Tá časť odloženého daňového záväzku a odloženej daňovej pohľadávky, ktorá by bola účtovaná ako náklad alebo výnos k 31. decembru 2002 sa zaúčtuje na účte 428 – Nerozdelený zisk minulých rokov alebo na účte 429 – Neuhradená strata minulých rokov. Zostatok účtu 371 – Odložený daňový záväzok a pohľadávka sa preúčtujú na účet 481 – Odložený daňový záväzok a odložená daňová pohľadávka.

§ 86a

(1) O prenajatom majetku, ktorý spĺňa podmienky podľa § 30a a zmluva o nájme bola uzavretá do 31. decembra 2003 sa účtuje podľa doterajších predpisov, ak sa nedohodne účtovanie o tomto majetku podľa tohto opatrenia.

(2) V účtovníctve účtovných jednotiek, ktoré vykonali účtovnú operáciu podľa § 86 ods. 1 písm. e) sa opraví účtovný zápis zaúčtovaním opravnej položky vytvorenej k cenným papierom a podielom, ktoré sa podľa § 27 zákona oceňujú reálnou hodnotou v prospech príslušného účtu účtovej triedy 6.

§ 86b

(1) Ustanovenie § 35 ods. 2 písm. h) v znení platnom od 1. januára 2005 sa prvýkrát použije pre účtovnú závierku zostavenú k 31. decembru 2004.

(2) Ak účtovná jednotka účtovala o nájme majetku podľa § 40 v znení platnom do účinnosti tohto opatrenia, takýto majetok sa vyradí z účtovníctva nájomcu.

§ 86c

Týmto opatrením sa preberajú právne záväzné akty Európskej únie uvedené v prílohe č. 2.

§ 86d

(1) Na účtovanie v konkurze a vyrovnaní začatých do konca roka 2005 sa vzťahuje doterajší predpis.

(2) Rezerva na brakovanie kŕďľa sliepok na znášanie konzumných vajec vytvorená do konca roka 2005 sa tvorí a použije podľa doterajších predpisov.

(3) Pri účtovnom období, ktorým je hospodársky rok, sa ustanovenia tohto opatrenia prvýkrát použijú pre účtovnú závierku zostavovanú v roku 2006 s výnimkou § 18 ods. 12 a § 19 ods. 9.

(4) Pri účtovnom období, ktorým je kalendárny rok sa ustanovenia § 18 ods. 12 a § 19 ods. 9 prvýkrát použijú pre účtovnú závierku zostavovanú za rok 2007.

(5) Ustanovenie § 14 ods. 8, § 14 ods. 11, § 30b, § 72 ods. 4 a 82 ods. 3 v znení účinnom od 1. januára 2006 sa prvýkrát použije pre účtovnú závierku zostavenú k 31. decembru 2005.

§ 86e

(1) Toto opatrenie sa prvýkrát použije pri zostavovaní účtovnej závierky za účtovné obdobie, ktoré sa končí po 1. januári 2007.

(2) Vytvorené opravné položky pri zostavovaní účtovnej závierky za účtovné obdobie, ktoré sa končí po 1. januári 2007, sa zúčtujú podľa § 18 v znení účinnom po 1. januári 2007.

(3) Vytvorené rezervy pri zostavovaní účtovnej závierky za účtovné obdobie, ktoré končí sa po 1. januári 2007, sa použijú a zrušia podľa § 19 ods. 8 v znení účinnom po 1. januári 2007.

86f

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 20. marca 2009

(1) Ustanovenie § 33 ods. 1 v znení účinnom od 20. marca 2009 sa prvýkrát použije pri účtovaní stavby uvedenej do užívania z dôvodu vydania povolenia na predčasné užívanie stavby alebo rozhodnutia o dočasnom užívaní stavby na skúšobnú prevádzku v účtovnom období, ktoré končí po 28. februári 2009.

(2) Opravná položka tvorená z dôvodu vydania povolenia na predčasné užívanie stavby alebo rozhodnutia o dočasnom užívaní stavby na skúšobnú prevádzku sa zúčtuje na ťarchu účtu 094 – Opravná položka k nedokončenému dlhodobému hmotnému majetku so súvzťažným zápisom v prospech účtu 081 – Oprávky k stavbám. Pri tvorbe odpisového plánu v účtovnom období, ktoré končí po 28. februári 2009, sa zohľadní zníženie hodnoty majetku o zúčtovanú opravnú položku.

(3) Dlhodobý nehmotný majetok, ktorým sú zriaďovacie náklady, sa vyradí z účtovníctva pri zostavovaní účtovnej závierky po 20. marci 2009, ktorá sa zostavuje k 1. marcu 2009 a neskôr. Vyradenie tohto majetku z účtovníctva sa účtuje na ťarchu účtu 071 – Oprávky k zriaďovacím nákladom so súvzťažným zápisom v prospech účtu 011 – Zriaďovacie náklady. V účtovnej jednotke, ktorá prvýkrát zostavuje účtovnú závierku, sa zostatková hodnota dlhodobého nehmotného majetku, ktorým sú zriaďovacie náklady, sa účtuje na ťarchu účtu 551 – Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku so súvzťažným zápisom v prospech účtu 071 – Oprávky k zriaďovacím nákladom. V ostatných prípadoch sa zostatková hodnota dlhodobého nehmotného majetku, ktorým sú zriaďovacie náklady, účtuje na ťarchu účtu 428 - Nerozdelený zisk minulých rokov alebo 429 – Neuhradená strata minulých rokov so súvzťažným zápisom v prospech účtu 071 – Oprávky k zriaďovacím nákladom.

(4) Dlhodobý hmotný majetok, vrátane technického zhodnotenia podľa § 32 ods. 2 písm. a) uvedený do užívania najneskôr 28. februára 2009, ktorého ocenenie sa rovná alebo je nižšie ako suma ustanovená osobitným predpisom,⁹⁾ sa považuje za dlhodobý hmotný majetok a pokračuje sa v jeho odpisovaní.

(5) Dlhodobý nehmotný majetok uvedený do užívania najneskôr 28. februára 2009, ktorého ocenenie sa rovná sume alebo je nižšie ako suma ustanovená osobitným predpisom,⁵⁾ sa považuje za dlhodobý nehmotný majetok a pokračuje sa v jeho odpisovaní.

§ 86g

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2010

(1) Na účet 415 – Oceňovacie rozdiely z kapitálových účastí sa účtuje rozpustenie oceňovacieho rozdielu podľa ustanovenia § 59 ods. 8 v znení účinnom do 31. decembra 2009.

(2) Pri účtovaní a odpisovaní goodwillu alebo záporného goodwillu, ktorý vznikol do 31. decembra 2009 sa postupuje podľa tohto opatrenia v znení účinnom do 31. decembra 2009.

§ 86h

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. júla 2010

Ustanovenia § 30c, § 34 ods. 1 a § 37 ods. 10 a 11 v znení účinnom od 1. júla 2010 sa prvýkrát použijú pri zostavovaní účtovnej závierky za účtovné obdobie, ktoré končí po 30. júni 2010.

§ 86i

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 31. decembra 2010 a od 1. januára 2011

(1) Na účely prechodu účtovania zákazkovej výroby podľa § 30, sa k 1. januáru 2011 preúčtuje

- a) zostatok účtu 385 – Príjmy budúcich období vzťahujúce sa na rozpracovanú zákazkovú výrobu na ťarchu účtu 316 – Čistá hodnota zákazky,
- b) zostatok účtu 384 – Výnosy budúcich období vzťahujúce sa na rozpracovanú zákazkovú výrobu v prospech účtu 316 – Čistá hodnota zákazky,
- c) vytvorená opravná položka k zákazkovej výrobe v prospech účtu 316 – Čistá hodnota zákazky,
- d) vytvorená rezerva na zákazkovú výrobu v prospech účtu 316 – Čistá hodnota zákazky,
- e) hodnota na účtoch účtovej skupiny 12 – Zásoby vlastnej výroby na ťarchu účtu 316 – Čistá hodnota zákazky.

(2) Ustanovenia o zákazkovej výstavbe nehnuteľnosti určenej na predaj podľa § 30d ods. 1 až 5 sa vzťahujú na zmluvy uzavreté po 31. decembri 2010.

(3) Dlhodobý hmotný majetok, o ktorom sa účtovalo podľa § 33 ods. 7 v znení účinnom do 31. decembra 2010, sa k 1. januáru 2011 zaúčtuje v prospech účtu 042 – Obstarávaný dlhodobý hmotný majetok so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 133 – Nehnuteľnosť na predaj.

(4) Výstavba nehnuteľnosti na predaj, ktorá spĺňa podmienky podľa § 30d ods. 6 a začalo sa o nej účtovať do 31. decembra 2010, sa účtuje podľa predpisov účinných do 31. decembra 2010.

(5) Ustanovenia § 10 ods. 11, 16, 18 a 20 v znení účinnom od 31. decembra 2010 sa prvýkrát použijú pre účtovnú závierku zostavovanú k 31. decembru 2010.

§ 86j

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 31. decembra 2015

Ustanovenia § 29 ods. 2 až 7 o účtovaní v reštrukturalizácii sa použijú pri zostavovaní účtovnej závierky k 31. decembru 2015, pričom ak má účtovná jednotka účtovné obdobie hospodársky rok alebo zostavuje priebežnú účtovnú závierku, môže tieto ustanovenia použiť aj pri zostavovaní účtovnej závierky ku dňu, ktorý predchádza 31. decembru 2015, ak sa účtovná závierka zostavuje po 31. decembri 2015.

§ 86k

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. januára 2016

Ustanovenie v § 26 ods. 1 znení účinnom od 1. januára 2016 o účtovaní reálnej hodnoty sa prvýkrát použije v hospodárskom roku, ktorý začína v priebehu roka 2016, ak má účtovná jednotka účtovné obdobie hospodársky rok.

§ 86l

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. januára 2018

Ustanovenie § 59 ods. 6 v znení účinnom od 1. januára 2018 o účtovaní na účte 413 – Ostatné kapitálové fondy, sa prvýkrát použije na účtovné prípady, ktoré začínajú po 31. decembri 2017.

§ 86m

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. októbra 2018

Ustanovenia § 17 ods. 10 písm. c), § 46 ods. 6 a § 80 ods. 8 sa prvýkrát použijú pri účtovaní virtuálnej meny pri zostavovaní účtovnej závierky za účtovné obdobie, ktoré sa končí k 1. októbru 2018.

§ 87

Zrušujú sa:

1. opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky zo 16. novembra 1998 č. 3177/1998 - KM, ktorým sa ustanovuje účtová osnova a postupy účtovania pre podnikateľov (oznámenie č. 362/1998 Z. z.) v znení opatrenia č. 21891/1999 -92 (oznámenie č. 387/1999 Z. z.) a opatrenia č. 22815/2000 -92 (oznámenie č. 486/2000 Z. z.),
2. opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 22008/1999-92, ktorým sa ustanovuje postup účtovania v konkurze a vyrovnaní (oznámenie č. 386/1999 Z. z.).

§ 87a

Zrušujú sa:

1. opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 12. augusta 2003 č. 14875/2003-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre Fond národného majetku Slovenskej republiky (oznámenie č. 361/2003 Z. z.) v znení opatrenia z 27. novembra 2008 č. MF/23960/2008-74 (oznámenie č. 510/2008 Z. z.),
2. opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 12. augusta 2003 č. 14880/2003-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní, označovaní a obsahovom vymedzení položiek účtovnej závierky pre Fond národného majetku Slovenskej republiky (oznámenie č. 362/2003 Z. z.) v znení opatrenia z 27. novembra 2008 č. MF/23960/2008-74 (oznámenie č. 510/2008 Z. z.) a opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky z 25. októbra 2011 č. MF/24037/2011-74 (oznámenie č. 371/2011 Z. z.).

§ 88

Toto opatrenie nadobúda účinnosť 1. januára 2003 (opatrenie č. 23054/2002-92).

Opatrenie č. 25167/2003-92 nadobúda účinnosť 1. januára 2004.

Opatrenie č. MF/10069/2004-74 nadobúda účinnosť 1. januára 2005.

Opatrenie č. MF/26670/2005-74 nadobúda účinnosť 1. januára 2006 okrem § 18 ods. 12 a § 19 ods. 9, ktoré nadobúda účinnosť 1. januára 2007.

Opatrenie č. MF/25814/2006-74 nadobúda účinnosť 1. januára 2007.

Opatrenie č. MF/16317/2007-74 nadobúda účinnosť 1. januára 2008.

Opatrenie č. MF/23535/2008-74 nadobúda účinnosť 5. decembra 2008, okrem čl. I bodov 1, 2, 3, 4, bodu 5 a to § 85a, 85b, 85d, 85e a bodu 6, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. januára 2009.

Opatrenie č. MF/10531/2009-74 nadobúda účinnosť 20. marca 2009.

Opatrenie č. MF/26312/2009-74 nadobúda účinnosť 31. decembra 2009, okrem čl. I bodov 1, 2 (§ 26 ods. 3 až 9), bodov 3 až 10 a bodu 12, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. januára 2010.

Opatrenie č. MF/15653/2010-74 nadobúda účinnosť 1. júla 2010.

Opatrenie č. MF/25822/2010-74 nadobúda účinnosť 31. decembra 2010, okrem čl. I bodov 6 až 23, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. januára 2011.

Opatrenie č. MF/27262/2011-74 nadobúda účinnosť 1. januára 2012.

Opatrenie č. MF/17922/2013-74 nadobúda účinnosť 1. januára 2014.

Opatrenie č. MF/23635/2014-74 nadobúda účinnosť 31. decembra 2014, okrem bodov 12, 13, 21 až 24 a 26, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. januára 2015.

Opatrenie č. MF/19930/2015-74 nadobúda účinnosť 31. decembra 2015, okrem bodov 1, 3 až 6, § 14 ods. 22 v bode 7, bodov 8 až 12 a 19 až 24, § 86k v bode 33 a bodu 34, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. januára 2016.

Opatrenie č. MF/14776/2017-74 s účinnosťou od 1. januára 2018 Opatrenie č. MF/015328/2018-74 s účinnosťou od 1. októbra 2018

Opatrenie č. MF/017028/2018-74 nadobúda účinnosť 1. januára 2019 okrem čl. I bodu 4, ktorý nadobúda účinnosť 1. februára 2019.

Ivan Mikloš
podpredseda vlády a minister financií

Ján Počiatek
minister financií

Peter Kažimír
podpredseda vlády a minister financií

Príloha č. 1 k opatreniu č. 23054/2002-92 v znení neskorších predpisov

RÁMCOVÁ ÚČTOVÁ OSNOVA PRE PODNIKATEĽOV

Účtová trieda 0 – Dlhodobý majetok

- 01 – Dlhodobý nehmotný majetok
- 012 – Aktivované náklady na vývoj
- 013 – Softvér
- 014 – Oceniteľné práva
- 015 – Goodwill
- 019 – Ostatný dlhodobý nehmotný majetok

- 02 – Dlhodobý hmotný majetok – odpisovaný
- 021 – Stavby
- 022 – Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí
- 025 – Pestovateľské celky trvalých porastov
- 026 – Základné stádo a ťažné zvieratá
- 029 – Ostatný dlhodobý hmotný majetok

- 03 – Dlhodobý hmotný majetok – neodpisovaný
- 031 – Pozemky
- 032 – Umelecké diela a zbierky

- 04 – Obstaranie dlhodobého majetku
- 041 – Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku
- 042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku
- 043 – Obstaranie dlhodobého finančného majetku

- 05 – Poskytnuté preddavky na dlhodobý majetok
- 051 – Poskytnuté preddavky na dlhodobý nehmotný majetok
- 052 – Poskytnuté preddavky na dlhodobý hmotný majetok
- 053 – Poskytnuté preddavky na dlhodobý finančný majetok

- 06 – Dlhodobý finančný majetok
- 061 – Podielové cenné papiere a podiely v dcérskej účtovnej jednotke
- 062 – Podielové cenné papiere a podiely v spoločnosti alebo družstve s podielovou účasťou
- 063 – Realizovateľné cenné papiere a podiely
- 065 – Dlhové cenné papiere držané do splatnosti
- 066 – Pôžičky prepojeným účtovným jednotkám a účtovným jednotkám v rámci podielovej účasti
- 067 – Ostatné pôžičky
- 069 – Ostatný dlhodobý finančný majetok

- 07 – Oprávky k dlhodobému nehmotnému majetku
- 072 – Oprávky k aktivovaným nákladom na vývoj

- 073 – Oprávky k softvéru
- 074 – Oprávky k oceníteľným právam
- 075 – Oprávky ku goodwillu
- 079 – Oprávky k ostatnému dlhodobému nehmotnému majetku

- 08 – Oprávky k dlhodobému hmotnému majetku
- 081 – Oprávky k stavbám
- 082 – Oprávky k samostatným hnutel'ným veciam a k súboru hnutel'ných vecí
- 085 – Oprávky k pestovateľským celkom trvalých porastov
- 086 – Oprávky k základnému stádu a ťažným zvieratám
- 089 – Oprávky k ostatnému dlhodobému hmotnému majetku

- 09 – Opravné položky k dlhodobému majetku
- 091 – Opravné položky k dlhodobému nehmotnému majetku
- 092 – Opravné položky k dlhodobému hmotnému majetku
- 093 – Opravné položky k nedokončenému dlhodobému nehmotnému majetku
- 094 – Opravné položky k nedokončenému dlhodobému hmotnému majetku
- 095 – Opravné položky k poskytnutým preddavkom na dlhodobý majetok
- 096 – Opravné položky k dlhodobému finančnému majetku
- 097 – Opravné položky k nadobudnutému majetku
- 098 – Oprávky k opravnej položke k nadobudnutému majetku

Účtová trieda 1 – Zásoby

- 11 – Materiál
- 111 – Obstaranie materiálu
- 112 – Materiál na sklade
- 119 – Materiál na ceste

- 12 – Zásoby vlastnej výroby
- 121 – Nedokončená výroba
- 122 – Polotovary vlastnej výroby
- 123 – Výrobky
- 124 – Zvieratá

- 13 – Tovar
- 131 – Obstaranie tovaru
- 132 – Tovar na sklade a v predajniach
- 133 - Nehnutel'nosť na predaj
- 139 – Tovar na ceste

- 19 – Opravné položky k zásobám
- 191 – Opravné položky k materiálu
- 192 – Opravné položky k nedokončenej výrobe
- 193 – Opravné položky k polotovarom vlastnej výroby
- 194 – Opravné položky k výrobkom
- 195 – Opravné položky k zvieratám
- 196 – Opravné položky k tovaru

Účtová trieda 2 – Finančné účty

- 21 – Peniaze
 - 211 – Pokladnica
 - 213 – Ceniny

- 22 – Účty v bankách
 - 221 – Bankové účty

- 23 – Bežné bankové úvery
 - 231 – Krátkodobé bankové úvery
 - 232 – Eskontné úvery

- 24 – Iné krátkodobé finančné výpomoci
 - 241 – Vydané krátkodobé dlhopisy
 - 249 – Ostatné krátkodobé finančné výpomoci

- 25 – Krátkodobý finančný majetok
 - 251 – Majetkové cenné papiere na obchodovanie
 - 252 – Vlastné akcie a vlastné obchodné podiely
 - 253 – Dlhové cenné papiere na obchodovanie
 - 255 – Vlastné dlhopisy
 - 256 – Dlhové cenné papiere so splatnosťou do jedného roka držané do splatnosti
 - 257 – Ostatné realizovateľné cenné papiere
 - 259 – Obstaranie krátkodobého finančného majetku

- 26 – Prevody medzi finančnými účtami
 - 261 – Peniaze na ceste

- 29 – Opravné položky ku krátkodobému finančnému majetku
 - 291 – Opravné položky ku krátkodobému finančnému majetku

- Účtová trieda 3 – Zúčtovacie vzťahy
 - 31 – Pohľadávky
 - 311 – Odberatelia
 - 312 – Zmenky na inkaso
 - 313 – Pohľadávky za eskontované cenné papiere
 - 314 – Poskytnuté preddavky
 - 315 – Ostatné pohľadávky
 - 316 – Čistá hodnota zákazky

 - 32 – Závázky
 - 321 – Dodávatelia
 - 322 – Zmenky na úhradu
 - 323 – Krátkodobé rezervy
 - 324 – Prijaté preddavky
 - 325 – Ostatné závázky
 - 326 – Nevyfakturované dodávky

 - 33 – Zúčtovanie so zamestnancami a orgánmi sociálneho poistenia a zdravotného poistenia
 - 331 – Zamestnanci
 - 333 – Ostatné závázky voči zamestnancom

- 335 – Pohľadávky voči zamestnancom
- 336 – Zúčtovanie s orgánmi sociálneho poistenia a zdravotného poistenia

- 34 – Zúčtovanie daní a dotácií
- 341 – Daň z príjmov
- 342 – Ostatné priame dane
- 343 – Daň z pridanej hodnoty
- 345 – Ostatné dane a poplatky
- 346 – Dotácie zo štátneho rozpočtu
- 347 – Ostatné dotácie

- 35 – Pohľadávky voči spoločníkom a združeniu
- 351 – Pohľadávky voči prepojeným účtovným jednotkám a účtovným jednotkám v rámci podielovej účasti
- 353 – Pohľadávky za upísané vlastné imanie
- 354 – Pohľadávky voči spoločníkom a členom pri úhrade straty
- 355 – Ostatné pohľadávky voči spoločníkom a členom
- 358 – Pohľadávky voči účastníkom združenia

- 36 – Závázky voči spoločníkom a združeniu
- 361 – Závázky voči prepojeným účtovným jednotkám a účtovným jednotkám v rámci podielovej účasti
- 364 – Závázky voči spoločníkom a členom pri rozdeľovaní zisku
- 365 – Ostatné závázky voči spoločníkom a členom
- 366 – Závázky voči spoločníkom a členom zo závislej činnosti
- 367 – Závázky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov
- 368 – Závázky voči účastníkom združenia

- 37 – Iné pohľadávky a iné závázky
- 371 – Pohľadávky z predaja podniku
- 372 – Závázky z kúpy podniku
- 373 – Pohľadávky a závázky z pevných termínových operácií
- 374 – Pohľadávky z nájmu
- 375 – Pohľadávky z vydaných dlhopisov
- 376 – Nakúpené opcie
- 377 – Predané opcie
- 378 – Iné pohľadávky
- 379 – Iné závázky

- 38 – Časové rozlíšenie nákladov a výnosov
- 381 – Náklady budúcich období
- 382 – Komplexné náklady budúcich období
- 383 – Výdavky budúcich období
- 384 – Výnosy budúcich období
- 385 – Príjmy budúcich období

- 39 – Opravná položka k zúčtovacím vzťahom a vnútorné zúčtovanie
- 391 – Opravné položky k pohľadávkam
- 395 – Vnútorné zúčtovanie
- 398 – Spojovací účet pri združení

Účtová trieda 4 – Kapitálové účty a dlhodobé záväzky

41 – Základné imanie a kapitálové fondy

411 – Základné imanie

412 – Emisné ážio

413 – Ostatné kapitálové fondy

414 – Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov

415 – Oceňovacie rozdiely z kapitálových účastín

416 – Oceňovacie rozdiely z precenenia pri zlúčení, splynutí a rozdelení

417 – Zákonný rezervný fond z kapitálových vkladov

418 – Nedeliteľný fond z kapitálových vkladov

419 – Zmeny základného imania

42 – Fondy tvorené zo zisku a prevedené výsledky hospodárenia

421 – Zákonný rezervný fond

422 – Nedeliteľný fond

423 – Štatutárne fondy

427 – Ostatné fondy

428 – Nerozdelený zisk minulých rokov

429 – Neuhradená strata minulých rokov

43 – Výsledok hospodárenia

431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní

45 – Rezervy

451 – Rezervy zákonné

459 – Ostatné rezervy

46 – Bankové úvery

461 – Bankové úvery

47 – Dlhodobé záväzky

471 – Dlhodobé záväzky voči prepojeným účtovným jednotkám a účtovným jednotkám v rámci podielovej účasti

472 – Záväzky zo sociálneho fondu

473 – Vydané dlhopisy

474 – Záväzky z nájmu

475 – Dlhodobé prijaté preddavky

476 – Dlhodobé nevyfakturované dodávky

478 – Dlhodobé zmenky na úhradu

479 – Ostatné dlhodobé záväzky

48 – Odložený daňový záväzok a odložená daňová pohľadávka

481 – Odložený daňový záväzok a odložená daňová pohľadávka

49 – Fyzická osoba – podnikateľ

491 – Vlastné imanie fyzickej osoby – podnikateľa

Účtová trieda 5 – Náklady

50 – Spotrebované nákupy

- 501 – Spotreba materiálu
- 502 – Spotreba energie
- 503 – Spotreba ostatných neskladovateľných dodávok
- 504 – Predaný tovar
- 505 – Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k zásobám
- 507 – Predaná nehnuteľnosť

- 51 – Služby
- 511 – Opravy a udržiavanie
- 512 – Cestovné
- 513 – Náklady na reprezentáciu
- 518 – Ostatné služby

- 52 – Osobné náklady
- 521 – Mzdové náklady
- 522 – Príjmy spoločníkov a členov zo závislej činnosti
- 523 – Odmeny členom orgánov spoločnosti a družstva
- 524 – Zákonné sociálne poistenie
- 525 – Ostatné sociálne poistenie
- 526 – Sociálne náklady fyzickej osoby – podnikateľa
- 527 – Zákonné sociálne náklady
- 528 – Ostatné sociálne náklady

- 53 – Dane a poplatky
- 531 – Daň z motorových vozidiel
- 532 – Daň z nehnuteľnosti
- 538 – Ostatné dane a poplatky

- 54 – Iné náklady na hospodársku činnosť
- 541 – Zostatková cena predaného dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku
- 542 – Predaný materiál
- 543 – Dary
- 544 – Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania
- 545 – Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania
- 546 – Odpis pohľadávky
- 547 – Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k pohľadávkam
- 548 – Ostatné náklady na hospodársku činnosť
- 549 – Manká a škody

- 55 – Odpisy a opravné položky k dlhodobému majetku
- 551 – Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku
- 553 – Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k dlhodobému majetku
- 555 – Zúčtovanie komplexných nákladov budúcich období
- 557 – Zúčtovanie oprávky k opravnej položke k nadobudnutému majetku

- 56 – Finančné náklady
- 561 – Predané cenné papiere a podiely
- 562 – Úroky
- 563 – Kurzové straty
- 564 – Náklady na precenenie cenných papierov

- 565 – Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k finančnému majetku
- 566 – Náklady na krátkodobý finančný majetok
- 567 – Náklady na derivátové operácie
- 568 – Ostatné finančné náklady
- 569 – Manká a škody na finančnom majetku

- 59 – Dane z príjmov a prevodové účty
- 591 – Splatná daň z príjmov
- 592 – Odložená daň z príjmov
- 595 – Dodatočné odvody dane z príjmov
- 596 – Prevod podielov na výsledku hospodárenia spoločníkom

Účtová trieda 6 – Výnosy

- 60 – Tržby za vlastné výkony a tovar
- 601 – Tržby za vlastné výrobky
- 602 – Tržby z predaja služieb
- 604 – Tržby za tovar
- 606 – Výnosy zo zákazky
- 607 – Výnosy z nehnuteľnosti na predaj

- 61 – Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob
- 611 – Zmena stavu nedokončenej výroby
- 612 – Zmena stavu polotovarov
- 613 – Zmena stavu výrobkov
- 614 – Zmena stavu zvierat

- 62 – Aktivácia
- 621 – Aktivácia materiálu a tovaru
- 622 – Aktivácia vnútroorganizačných služieb
- 623 – Aktivácia dlhodobého nehmotného majetku
- 624 – Aktivácia dlhodobého hmotného majetku

- 64 – Iné výnosy z hospodárskej činnosti
- 641 – Tržby z predaja dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku
- 642 – Tržby z predaja materiálu
- 644 – Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania
- 645 – Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania
- 646 – Výnosy z odpísaných pohľadávok
- 648 – Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti

- 65 – Zúčtovanie niektorých položiek z hospodárskej činnosti
- 655 – Zúčtovanie komplexných nákladov budúcich období
- 657 – Zúčtovanie oprávky k opravnej položke k nadobudnutému majetku

- 66 – Finančné výnosy
- 661 – Tržby z predaja cenných papierov a podielov
- 662 – Úroky
- 663 – Kurzové zisky
- 664 – Výnosy z precenenia cenných papierov
- 665 – Výnosy z dlhodobého finančného majetku

666 – Výnosy z krátkodobého finančného majetku
667 – Výnosy z derivátových operácií
668 – Ostatné finančné výnosy

Účtová trieda 7 – Uzávierkové účty a podsúvahové účty

70 – Súvahové uzávierkové účty
701 – Začiatkový účet súvahový
702 – Konečný účet súvahový

71 – Výsledkový uzávierkový účet
710 – Účet ziskov a strát
711 – Začiatkový účet nákladov a výnosov

75 až 79 – Podsúvahové účty

Účtové triedy 8 a 9 – Vnútroorganizačné účtovníctvo

Príloha č. 2 k opatreniu č. 23054/2002-92 znení neskorších predpisov

Zoznam preberaných právne záväzných aktov Európskej únie

- 1. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ z 26. júna 2013 o ročných účtovných závierkach, konsolidovaných účtovných závierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES a zrušujú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS (Ú. v. EÚ L 182, 29.6.2013).**
- 2. Smernica Komisie 2006/111/ES zo 16. novembra 2006 o transparentnosti finančných vzťahov členských štátov a verejných podnikov a o finančnej transparentnosti v niektorých podnikoch (konsolidované znenie) (Ú. v. EÚ L 318, 17.11.2006) v plnom znení.**

